

Ikt. szám: Rf/1136-1/2023.

Előterjesztő: Dr. Túróczi Imre polgármester

Készítette: Karkus Csilla szociális ügyintéző

Nádudvari Tünde szociális ügyintéző

Melléklet: 1 db

Az előterjesztés jogszerű:

ELŐTERJESZTÉS

Rákócziújfalva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. június 29-ei rendkívüli, nyílt ülésére

Rákócziújfalva Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Rákócziújfalva Város Önkormányzat Képviselő-testülete az 51/2019. (III. 26.) határozatával fogadta el Rákócziújfalva Város Önkormányzat 2019-2024. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Rákócziújfalva Városi Önkormányzat Polgármestere a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése, valamint az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján, a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel, a veszélyhelyzet idejére biztosított jogkörében eljárva 11/2021. (II. 25.) határozatával elfogadta Rákócziújfalva Városi Önkormányzat felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) szerint a 3177 magyarországi **települési önkormányzat öt évente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot (HEP) fogad el**, amelyet két évente át kell tekinteni, szükség esetén pedig felülvizsgálni, illetve módosítani.

Az Ebktv. 2021. július 1-jén hatályba lépő 64/B. § (1) bekezdése szerint a Kormány felhatalmazást kap, hogy rendeletben határozza meg a HEP elkészítésének szempontjait és eljárását, a HEP felülvizsgálatának módját, és az elkészítésében részt vevőkkel szembeni követelményekre vonatkozó részletes szabályokat. Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése pedig előírja, hogy **a HEP-et a törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével** a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján **közzétett módszertani útmutató** (a továbbiakban: módszertani útmutató) **alapján kell elkészíteni.**

A fentieknek megfelelően a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban Korm. rendelet) meghatározza a

szempontokat (2. alcím), valamint előírja, hogy a HEP-et a közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni, valamint, hogy a HEP felülvizsgálata során is figyelemmel kell lenni a módszertani útmutatónak való megfelelésre.

A módszertani útmutató iránymutatással segíti a települési önkormányzatokat HEP elkészítésében, felülvizsgálatában, társadalmi egyeztetésében, valamint tájékoztatást nyújt arról, hogy a program kapcsán milyen egyéb szakmai segítséget vehetnek igénybe.

Annak érdekében, hogy a HEP célcsoportok helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett önkormányzati intézkedések országos szinten is nyomon követhetők és összevethetők legyenek, a programokat a települési önkormányzatok a jogszabályokban rögzített és ezen módszertani útmutatóban részletezett egységes elvek és szempontok mentén állítják össze.

A Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság az Alaptörvény XV. cikk (4) bekezdésében, valamint az Ebktv.-ben foglaltak érvényre juttatása céljából ellátja a társadalmi felzárkózás képzési, szervezési, területi módszertani és kutatási feladatait. Ennek keretében támogatja a települési önkormányzatokat a helyi esélyegyenlőségi programjuk tervezésében, felülvizsgálatában és megvalósításában, működteti az országos esélyegyenlőségi mentorhálózatot.

A települési önkormányzatok részéről díjmentesen igénybe vehető szolgáltatás része többek között a helyszíni mentorálás, a HEP Fórumon történő aktív, segítő részvétel, az önkormányzati HEP referensek képzése, valamint az e-mailen, telefonon, illetve egy internetes támogató szoftveren keresztül történő folyamatos kapcsolattartás. A mentorok segítséget nyújtanak a települési HEP dokumentumok megalkotásához, a kötelező képzések megszervezéséhez, az intézkedések végrehajtásához, az előrehaladás ellenőrzésének támogatásához, a kötelező felülvizsgálatok támogatásához, és a település szintű felzárkózási szakmai párbeszéd – HEP Fórum generálásához.

A Fórum által meghatározott települési igények, és a közösen átgondolt intézkedések fontos szerepet játszanak a település jövőjének alakításában. A helyi esélyegyenlőségi programok a település stratégiai dokumentumai, a Nemzeti Felzárkózási Stratégia megvalósításának alapkövei.

A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha hatályos HEP-pel rendelkezik.

A kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően **a települési önkormányzatok megküldik a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság (TEF) részére az elfogadott helyi esélyegyenlőségi programjukat, amelyet a TEF a honlapján közzétesz.**

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll. A helyzetelemzés a társadalmi felzárkózás szempontjából kiemelt kockázatú célcsoportokra összpontosít, így a mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek és fogyatékosokkal élők életkörülményeit tárja fel. Továbbá megvizsgálja az adott település oktatási, foglalkoztatási, lakhatási, egészségügyi és szociális területen jelentkező problémáit abból a szempontból, hogy adott 5 éves periódusban milyen beavatkozás lenne a leginkább indokolt azok kezelésére.

Az önkormányzat az egyes célcsoportok tekintetében, a helyzetelemzés következtetései alapján feltárt problémákat megnevezve, azokhoz kapcsolódóan meghatározza a HEP céljait, valamint az azok elérését szolgáló intézkedéseket. Esélyegyenlőségi területenként bemutatja az egyes intézkedéseket, azok elvárt eredményeit, fenntarthatóságát, és a végrehajtáshoz szükséges legfontosabb erőforrásokat, a végrehajtás ütemezését és felelősét, valamint azokat az intézkedéseket, amelyek több település összefogásával valósultak meg. Gondoskodik a településre vonatkozó további fejlesztési tervek, koncepciók, programok és a HEP célkitűzéseinek az Ebktv. 31. § (2) bekezdés szerinti összhangjáról, valamint bemutatja a célok kapcsolódását az országos szakmapolitikai stratégiákhoz.

A fentiekben részletesen kifejtett tartalmi és formai követelményeknek megfelelően készült el a Rákóczifalva Városi Önkormányzat 2023-2028. évekre szóló HEP-je a TEF kijelölt mentorral szakmai együttműködésben, figyelemmel az Ebktv. 2021. július 1-jén hatályba lépő 64/B. § (1) bekezdésére, új dokumentumban (az előterjesztés melléklete). A TEF mentora HEP elkészítését végig kísérte és segítette, a 2023. április 18. napján megrendezésre kerülő HEP Fórumon részt vett, az intézkedési tervet véleményezést követően jóváhagyta.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a jelen előterjesztés mellékletét képező, 2023-2028. évekre szóló új HEP-et megvitatni és a határozati javaslattal elfogadni szíveskedjen.

Rákóczifalva, 2023. június 26.

Dr. Túróczy Imre
polgármester

H A T Á R O Z A T I J A V A S L A T

**Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2023. (VI. 29.) határozata**

**Rákóczifalva Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi
Programjának elfogadásáról**

Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az alábbi döntést hozza:

1. Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete Rákóczifalva Városi Önkormányzat 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.
2. Rákóczifalva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a Polgármestert az 1. pontban meghatározott Helyi Esélyegyenlőségi Program aláírására, továbbá felkéri annak Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság részére történő megküldésére a közzététel biztosítása érdekében.

Felelős: Dr. Túróczi Imre polgármester

Végrehajtásban közreműködik: Dr. Kökény Veronika jegyző

Határidő: 1. pont vonatkozásában folyamatos
2. pont vonatkozásában azonnal

Értesülnek:

1. Képviselő-testület tagjai
2. Virágoskert Óvoda és Bölcsőde Intézményvezetője
3. Rákóczifalvai II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Intézményvezetője
4. Varsány Községi Ház és Könyvtár Igazgatója
5. SZKTT Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ Intézményvezetője
6. Fazekas László, Jász-Nagykun-Szolnok és Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Helyi Esélyegyenlőségi Program referens, Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság, 5000 Szolnok, Kellner Gyula út 2-4.

Rákóczifalva, 2023. június 29.

Dr. Túróczi Imre
polgármester

Dr. Kökény Veronika
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Rákóczifalva Városi Önkormányzat

2023-2028

2023.06.29.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	51
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	86
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	96
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	107
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	117
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	119
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	121
1. A HEP IT részletei	121
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	121
A beavatkozások megvalósítói	123
Jövőképünk	123
Az intézkedési területek részletes kifejtése	124
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	143
3. Megvalósítás	156
A megvalósítás előkészítése	156
A megvalósítás folyamata	156
Monitoring és visszacsatolás	158
Nyilvánosság	158
Érvényesülés, módosítás	159
4. Elfogadás módja és dátuma	160

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló BM HEP útmutató rendelkezéseivel, Rákóczi falva Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az esélyegyenlőség (vagy azonos lehetőségek) fogalma az emberi jogok általános felfogásán alapszik. Az emberek egyenlőségét hangsúlyozza nemre, fajra, nemzetiségre, korra, egészségi állapotra, társadalmi helyzetre stb. való tekintet nélkül. Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy nem elég kinyilatkoztatni, hogy mindenki egyenlő, hanem biztosítani is kell ennek az egyenlőségnek az ésszerű feltételeit. Az esélyegyenlőség tehát maga után vonja, hogy ahol az esélyek egyenlősége nem garantált, ott kompenzációs intézkedésekre van szükség.

Az esélyegyenlőségi politika mindazokat a jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyeknek az élet legkülönbözőbb területein az a céljuk, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen. A valódi egyenlőség napjainkban elérhetetlen. Esélyegyenlőségről nem, csak esélykülönbség csökkentéséről beszélhetünk.

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmiasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi elhelyezkedés

Rákóczi falva, Magyarország fővárosától - Budapesttől - 110 km-re a Tisza bal partján Szolnoktól délre, a Tisza folyótól távolabb fekszik. Északon Szolnok, keleten Kengyel, délen Rákócziújfalu a szomszédja. Nyugaton a határát a Tisza képezi. Földrajzi koordinátái: keleti hosszúság 20° 11', északi szélesség 47° 3'. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei település kialakulásában két tényező játszott fontos szerepet, az élővíz, a Tisza közelsége és az árvízmentes terület. A város homokhátgerincre épült, így az árvíz sosem fenyegette az itt élő embereket. A Tisza hosszú időn keresztül, egészen a szabályozásáig a rendszertelen

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

kanyargásával vízzel jól ellátottá tette a vidéket. A táj a mai és a Tisza-szabályozás előtti arculata között lényeges különbség van. A II. József császár korabeli térképen még az is látható, hogy a Tisza tekervényesen kószálta körül a magasabb térszinteket. Régen levetélt morotvát és a mai holt ágait hajdan élővízzel táplálta. Ártere viszont ezen a területen nem túl széles. Az átlagosan 20-25 km szélességű ártér Tószeg - Rákóczifalva között összeszűkül 3-4 km-re, s ezt ma is hosszabb dombor övezi. Homokgerincekre épült Rákóczifalva. A város nyugati-keleti utcáinál helyenként még mindig látható, hogy az utcák homokdűnéket kereszteznek. Az utcák szintje néhol mélyebben van a házaknál, amelyek a homoksorok vízszintezett tetejére épültek. A falu déli részén a Bivalytói csatorna zárja le a homokvonulat nyugati ágát. A tó, ami tulajdonképpen a Tisza egyik levetélt morotvája, patkóalakban fogja közre Felső-Varsánypuszta egy részét. A múlt század végén, a telepítés idején a mai Bivalyostói-csatornának még volt vize. Nem is lehetett túl sekély, mert a falu egyik gazdájának a lova belefúladt. A Rákóczi vadászkastély építésénél is figyelembe vették a Bivalytói-csatorna vizét. A mocsarakat, ingoványos területeket füzesek, nehezen járható bozótos részek övezték. A magasabb térszinteket viszont az országrészeket összekötő fő-útvonalak haladtak át már évezredekkel ezelőtt is. Pl. 1090 óta használták őseink az itt áthaladó Szolnoki sószállító utat.

A település állandó lakossága 2023. január 1. napján: 5343 fő, lakónépessége: 5149 fő.

A település teljes területe: 3594 ha (35,9 km²), melyből 300,33 ha belterület (3 km²), 3293,67 ha (32,9 km²) külterület.

Rákóczifalva látnivalói

- Bivaly-tói tanösvény kilátó

- Tisza-parti Tanösvény

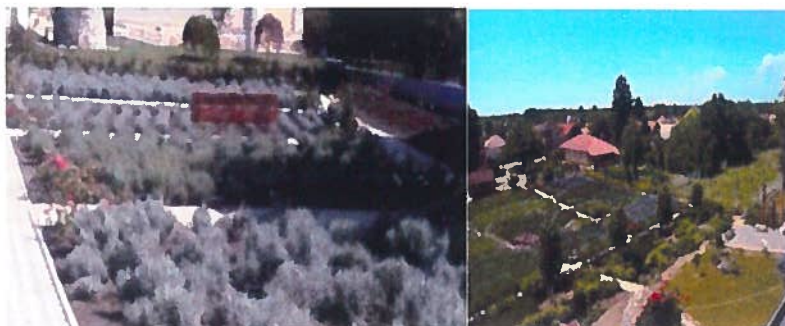
- Macigyűjtemény

- Éden Madárpark

- Gyógy- és rekreációs kert

- Régi Idők Háza

- 1956-os Emlékhely és Múzeum

Ipar

A településen megtalálhatóak a következő főbb termelő és szolgáltató egységek: húsfeldolgozó és daraboló üzem, mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozások, közétkeztetési igényeket és rendezvényeket kiszolgáló vállalkozások, sütőüzemek. Átfogó választék mutatkozik kereskedelmi egységekből, és a vendéglátó egységekből széles skálán mozog a kínált szolgáltatások köre.

Rákóczi falva Város esetében a vállalkozások összevont nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása a terciér szektor dominanciáját mutatja, a vállalkozások 85%-a működik a szolgáltatásokban, a primer és szekunder szektor jelentősen alulreprezentált. A településen működő vállalkozások kevesebb, mint 15%-a tartozik a szekunder szektorhoz, amely egyúttal azt is jelenti, hogy a nagyobb élömunkaigényű munkáltatók a településen nincsenek jelen.

Rákóczi falván nagyfoglalkoztató nincs jelen, a Szabados-Hús Kft. számít a legnagyobb foglalkoztatónak. Sajnos a településen tíz fölötti munkavállalói létszámmal működő vállalkozás kevés akad.

Mezőgazdaság

Szántóföldi termelés mellett a gyümölcs- és zöldségtermesztés is megtalálható a településen, valamint az állattenyésztés is dominál.

A lakosság nagy része a környező városokban (Szolnok, Martfű) dolgozik.

Demográfia

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő	Változás
2016	5 256	bázis év
2017	5 303	100,89%
2018	5 309	100,11%
2019	5 329	100,38%
2020	5 361	100,60%
2021	5 322	99,27%

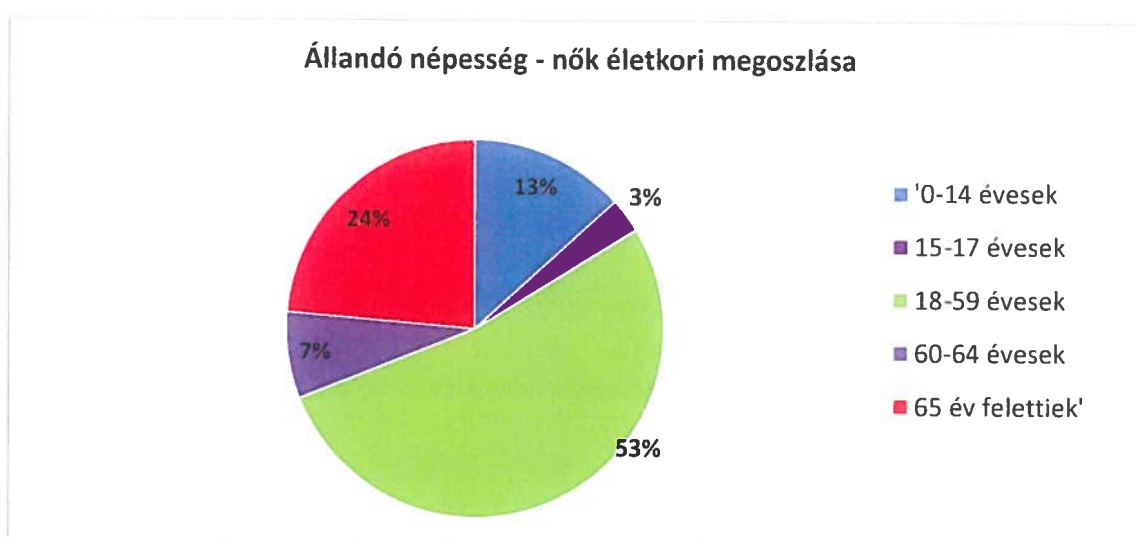
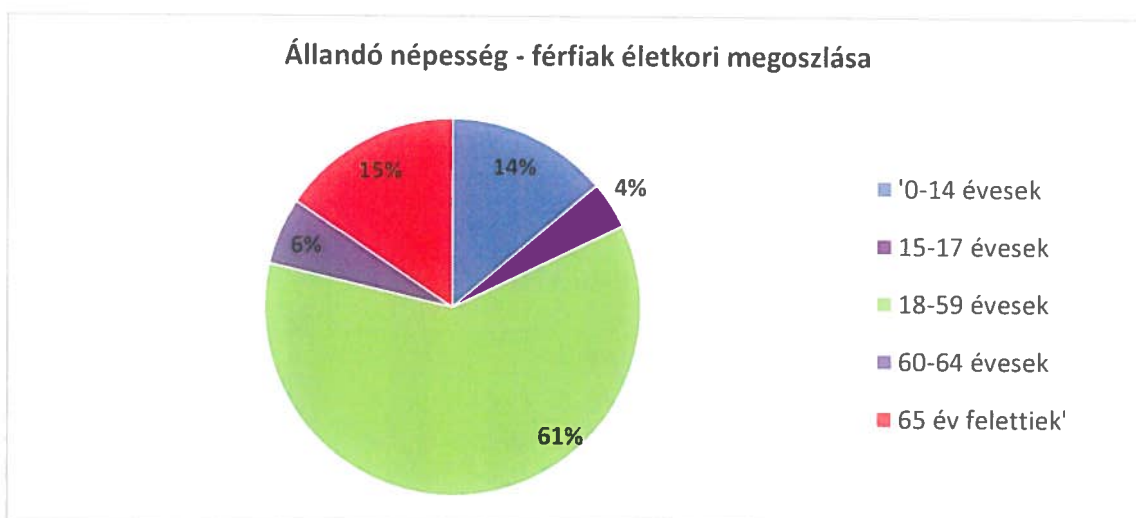
A lakónépesség növekedésében szerepet játszik a betelepülők száma is, amely az utóbbi években jelentősen megemelkedett.

A lakónépesség száma 2017-2020 időszakot vizsgálva minden évben növekedett, ám 2021-re 39 fővel, vagyis 1.33 % - kal csökkent.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	2 665	2 775	5440	48,99%	51,01%
0-2 évesek			152	2,79%	
0-14 éves	368	368	736	6,76%	6,76%
15-17 éves	107	81	188	1,97%	1,49%
18-59 éves	1 622	1 465	3087	29,82%	26,93%
60-64 éves	153	205	358	2,81%	3,77%
65 év feletti	415	656	1071	7,63%	12,06%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

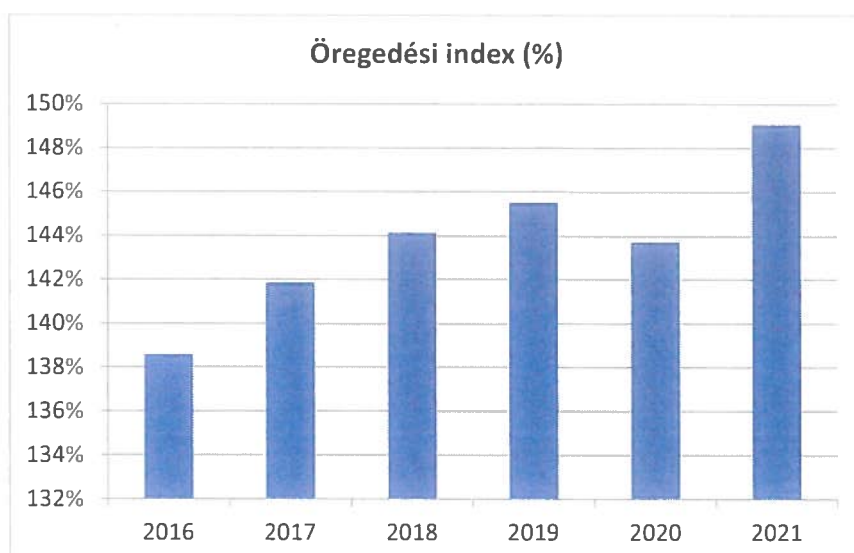

A táblázat adataiból, valamint a diagram szemléltetésével jól látható, hogy Rákóczi falván a 2019. évben hogyan oszlott meg a lakosság száma nemeként és korcsoportonként.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	1 020	736	138,59%
2017	1 044	736	141,85%
2018	1 058	734	144,14%
2019	1 071	736	145,52%
2020	1 062	739	143,71%
2021	1 100	738	149,05%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 éven aluli főre mennyi 65 éven felüli fő jut. A fenti adatokból megállapítható, hogy Rákóczi falva lakossága előregedőben van.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	5,13
2017	13,83
2018	7,73
2019	9,59
2020	14,22
2021	-1,50

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

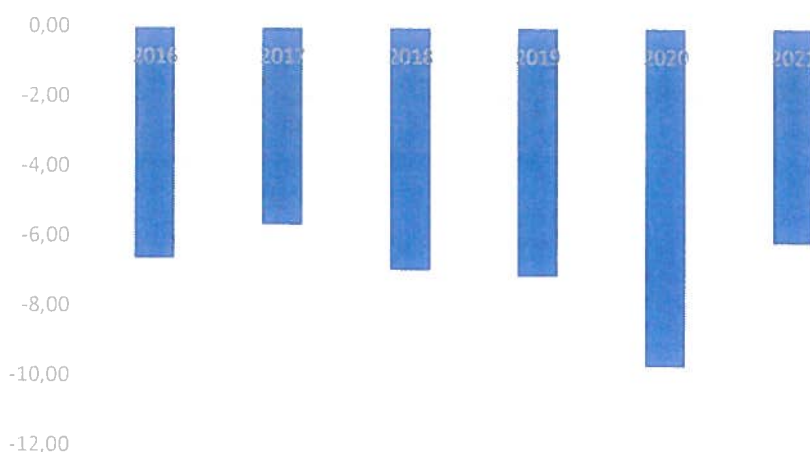

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2016	-6,65
2017	-5,68
2018	-6,97
2019	-7,14
2020	-9,73
2021	-6,18

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)

Rákóczipalva lakosság száma viszonylag állandó. A születések száma nem éri el a halálozások számát, ezért a helyi közösségben az idősök aránya az országos átlagnak megfelelő. Feltűnő a 60 év felettek körében a női túlsúly. A bevándorlások száma alapján Rákóczipalva vonzó és élhető település. A város népesség összetételéből eredően egyre inkább megnövekszik az egészségügyi és a szociális ellátások iránti igény.

Értékeink, küldetésünk

A HEP a 321/2011. (XII.27.) Korm. rend. 1.§ (2) bekezdés előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősök, fogyatékkal élők helyzetére. Rákóczipalva Városi Önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok a saját településen jussanak lehetőséghez az oktatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, valamint a közlekedés és a kommunikáció területén. Lehetőséget teremt arra, hogy helyi pályázatok meghirdetésével anyagi támogatásban részesítse az esélyegyenlőség biztosítására irányuló törekvéseket.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Küldetésünk a helyi esélyegyenlőség megteremtése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Rákóczi falva Városi Önkormányzat célja, hogy minden polgára számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a védett tulajdonsággal élők és a hátrányos helyzetű egyének esélyegyenlőségét az élet különböző területein. E célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében aktualizálja a települési esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél- és feladat meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál. A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy Rákóczi falván élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzdenek. Az esélyegyenlőségi program a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Az esélyegyenlőségi terv alapját képező módszertani segédlet potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportnak tekinti a mély szegénységben élőket és romákat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élő személyeket. Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték.

Az esélyegyenlőség iránti igény, valamint elősegítése annak a ténynek a felismerésén alapul, miszerint a különböző társadalmi csoportok, és azok tagja vagyoni, családi, gazdasági helyzetük szerint jelentősen különböznek egymástól, és ez a különbség kihat a mindennapjaikra: aki hátrányosabb helyzetben van, annak kisebb az esélye a továbbtanulásra, a szakképzettség elérésére, a munkához jutásra, a magasabb fizetésre, a magasabb társadalmi státusz és presztízs elérésére. A hátrányos helyzetű csoportnak az említettek eléréséhez szükséges képességeik, adottságaik adottak, ám lehetőségük, esélyük alig, vagy számottevően kevesebb van.

Rákóczi falva Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének részletes szabályairól szóló BM HEP útmutató

rendeleteivel, Rákóczi Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

ÁLTALÁNOS FOGALOMÉRTELMEZÉS

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés: Olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy egy csoport valós vagy vélt tulajdonságai miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

Közvetett hátrányos megkülönböztetés: Az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményeinek megfelelő rendelkezés, amely az előző pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

Jogellenes elkülönítés: Az a magatartás, amely meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül – elkülöníti. Ez a rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.

Esélyek javítása, kiegyenlítése: Esélyek javításán azt kell érteni, hogy a település önkormányzata hatékonyan eléri az érintetteket információkkal, javítja hozzáférésüket a már létező szolgáltatásokhoz, azaz nagyobb számban vehetik igénybe ezeket a szolgáltatásokat, illetve új szolgáltatásokkal látja el őket.

Esélyegyenlőség érvényesítése: Néhány társadalmi csoport, így különösen a szociálisan hátrányos helyzetűek közé tartozók számtalan hátrányt szenvednek el mindennapi életük során. Mindannyiunk érdeke, hogy javuljon ezeknek az embereknek az élete. A demográfiai változások, a foglalkoztatások növelése, a képzettségbeli hiányosságok orvosolása, a vállalkozások versenyképességének növelése, szegregációmentes közoktatás ebben fontos eszköze lehet.

A HEP helyzetelemző részének célja

Rákóczi Városi Önkormányzat elsődleges célja számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló BM HEP útmutató

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Magyarország Alaptörvénye XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról „4. § Az egyenlő bánásmód követelményét a) a magyar állam, b) a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei, jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.”

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
- Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
- „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia,
- Roma Integráció Évtizede Program,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

EU 2020 stratégia:

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot.
- A szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25%-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből.
- Cél az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentése.

Nemzeti Reform Program:

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzött a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járuléksökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)

A felzárkózás politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit.

A felzárkózás politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba a helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

„Egészséges Magyarországért 2021-2027” Egészségügyi Ágazati Stratégia:

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- a) A születéskor várható, egészségben eltöltött életek növelése 2027-re (EU-átlag elérése 2027-re).
- b) A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- c) Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- d) A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia:

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke. A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztas megélhetéshez.

Roma Integráció Évtizede Program:

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez 14rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani. A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a leszegényebbek - köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia:

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kiszorítás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését. A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Rákóczi-falva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (1) bekezdésben, 25. § (3) bekezdés b) pontjában, 26. §-ában, 32. § (1) bekezdés b) pontjában, 32. § (3) bekezdésben, 45. § (1), (3), és (7) bekezdésben, 48. § (4) bekezdésben, 132. § (4) bekezdés g) pontjában, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 18. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1)

bekezdés 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva megalkotta a szociális ellátásokról szóló 8/2021. (V. 7.) önkormányzati rendeletét. Az önkormányzati rendelet célja a szociálisan nehéz helyzetbe került személyek, gyermeket nevelő családok anyagi támogatása, a közösség tudatos felelősségvállalásával elesettjei iránt.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázat helyi szabályairól 16/2008. (IX. 12.) önkormányzati rendelet célja, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján – tekintettel a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszerről szóló 51/2007. (III. 26.) Kormányrendeletben foglaltakra a testület a szociálisan rászoruló felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató, illetve felsőfokú intézményben továbbtanulni szándékozó fiatalok esélyteremtő támogatását tekintve tanulmányi eredménytől függetlenül megállapítsa a támogatásra való jogosultság feltételeit, az eljárás és az ellenőrzés szabályait.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az egyes programok, koncepciók, mint a költségvetési koncepció, a gazdasági program, a Településrendezési, valamint a településszerkezeti terv, a helyi sportfejlesztési koncepció mind a saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

Költségvetési koncepció:

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV törvény 2014. évi módosítása következtében koncepciókészítési kötelezettséggel nem rendelkezik a képviselő-testület, a költségvetés tervezéséhez azonban elengedhetetlen a jövő évi tervek, elképzelések megfogalmazása, egy átfogó koncepció kidolgozása, mely meghatározza a főbb irányvonalakat, alapelveket, célkitűzéseket.

Rákóczi Városi Önkormányzat az 1/2023. (I. 27.) számú rendeletével fogadta el a 2023. évi költségvetését. Az önkormányzat felhívja az intézmények figyelmét a takarékos, fegyelmezett gazdálkodásra, az előirányzatok takarékos felhasználására a gazdasági stabilitás megteremtése érdekében. Rákóczi Városi Önkormányzat a változó jogszabályi környezet ellenére továbbra is feladatául tűzte ki az esélyegyenlőség megteremtése érdekében azt, hogy az intézmények, mint az óvoda, iskola, szociális intézmény, polgármesteri hivatal a jövőben is hatékonyan, eredményesen, gazdaságosan, a gyerekek, ellátottak, ügyfelek érdekeit szem előtt tartva működni tudjanak.

Gazdasági program:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében az önkormányzat meghatározza gazdasági programját. A törvény értelmében „A gazdasági program a képviselő-testület megbízásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat. Rákóczi Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2020. március 26. napján fogadta el a 2020-2025. évre vonatkozó gazdasági programját, melynek jelentős és kiemelt eleme a közösség építése, annak

érdekében, hogy a Rákóczi falvai emberek ebben a városban minél jobban érezzék magukat, munkahelyek teremődjenek, a közszolgáltatásokhoz minél jobban és egyszerűbben hozzáférjenek, annak színvonala folyamatosan javuljon az önkormányzat gazdasági stabilitásának megteremtése mellett.

Településrendezési terv:

Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Építési Szabályzatáról szóló rendeletét 2022. évben alkotta meg. A szabályzat tartalmazza a település rendezési tervét, melynek értelmében a község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A településrendezési terv is kiemelt célként fogalmazza meg a település folyamatos fejlődésének megvalósítását.

A település hosszú távú jövőképe a nyitottságának megőrzése, ugyanakkor az értékörzés és a megújulás képessége is fontos perspektíva. A középtávú stratégiai céljai: a példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása minden lakos számára.

2.2 A HEP térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása.

Rákóczi falva a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása (5000 Szolnok, Kossuth tér 9.) tagja, melynek alaptevékenységi körének főbb vonásai 2010. január 01. napjától az alábbi államháztartási szakfeladat rend szerinti alaptevékenységek tartoznak:

- Munkahelyi étkeztetés
- Üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás
- M.n.s. egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
- Önkormányzatok és többcélú kistérségi társulások igazgatási tevékenysége
- Területpolitikai támogatások és tevékenységek
- M.n.s. egyéb kiegészítő szolgáltatások
- Önkormányzatok közbeszerzési eljárásainak lebonyolításával összefüggő szolgáltatások
- Önkormányzatok, valamint többcélú kistérségi társulások elszámolásai
- Óvodai nevelés, ellátás
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása
- Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)
- Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)
- Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam)
- Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam)
- Pedagógiai szakszolgáltató tevékenység
- Korai fejlesztés, gondozás
- Fejlesztő felkészítés
- Pedagógiai szakmai szolgáltatások
- Egyéb oktatást kiegészítő tevékenység
- Házi orvosi ügyeleti ellátás
- Fogorvosi ügyeleti ellátás
- Időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása
- Demens betegek bentlakásos ellátása
- Időskorúak bentlakásos egyéb szociális ellátása
- Hajléktalanok ellátása átmeneti szálláson
- Hajléktalanok ellátása éjjeli menedékhelyen

- Idősek nappali ellátása
- Egyéb önkormányzati eseti pénzbeli ellátások
- Bölcsődei ellátás
- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Nappali melegedő
- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Támogató szolgáltatás
- Községi szolgáltatások (kivéve: szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása)
- Szendélybetegek alacsonyküszöbű ellátása
- Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
- Utcai szociális munka
- Szociális foglalkoztatás munka-rehabilitáció keretében
- Szociális foglalkoztatás fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás keretében
- Szabadidősport- (rekreációs sport-) tevékenység és támogatása
- Máshová nem sorolható egyéb sporttámogatás

A szociális és az egészségügyi ellátás iránti igény várható növekedése a településen jelenleg közvetlenül elérhető ellátások bővítését, fejlesztését vetítik elő.

A Rákóczi falvai II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Székhelye: 5085 Rákóczi falva, Szabadság tér 1.) Alapító okiratában (2012. szeptember 1.) az esélyegyenlőség megteremtése érdekében az feladatként és célként az alábbiakat fogalmazta meg:

- A lassan haladó, sajátos nevelési igényű gyermekek segítése, a tantestület és speciális szakemberek bevonása, aktivizálása fejlesztésük érdekében, integrált oktatás keretén belül.

A sajátos nevelési igényű gyermekek közül a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő, valamint a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulókat látja el.

Az integrált nevelést az alábbi esetekben tudja vállalni:

- tanulásban akadályozott (enyhén értelmi fogyatékos)
- dyslexia, dysgraphia, dyscalculia
- iskolai képességek kevert zavara, kevert specifikus fejlődési zavar
- tanulási zavar veszélyeztetett, aktivitás és figyelem zavara
- hiperkinetikus magatartászavar, gyermekkori autizmus
- beszéd fogyatékos

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program során cél a lassúbb fejlődésű, tanulási vagy magatartási nehézségekkel, tanulási és viselkedési zavarokkal, illetőleg értelmi és mentális hátránnyal, fogyatékossgal küzdő tanulók kiszűrése és fejlesztése. A felzárkóztatás a hiányos alapismeretek pótlása mellett, a különböző képességek, készségek fejlesztése, rehabilitációja és a szocializációs folyamat megsegítésére is irányul. Fontos a megfelelő tanulási technikák elsajátíttatása.

A felzárkóztatást segítő program megvalósítását három területre:

1. Rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások
2. Korrepetálás
3. Napközi otthonos, tanulószobai foglalkozások
4. Egyéb, a speciális fejlesztés területei

Módszerek alkalmazásában az egyéni bánásmód dominál /ráhangolódni a tanuló érzelmi világára, /melynek alappillérei, a beszélgetés, a játékos tevékenykedtetés /bábozás, szituációs játékok, társasjáték, kártyázás, építő játékok, vetítés, stb/, az egyénre szabott feladatmegoldások. Az eszközök kiválasztásánál figyelembe kell venni az igényességet, a tartósságot, a gyerekek értelmi fejlődését megismerő tevékenységének életkori jellemzőit, fejlődési-fejlesztési szükségleteit. Az eszközök segítsék egyrészt a hátrányban szenvedő képességterület fejlődését, korrekcióját, másrészt az általános tájékozottság, a gondolkodás többsíkú, összetett fejlesztését!

A fejlesztőszobák berendezése családi légkört biztosít az alul motivált gyermekek számára is. Eszközök erre a célra: tankönyvek, meséskönyvek, játékok, /kártya, dominó, puzzle, társasjáték, építő játék, feladatlapok, mérőlapok, bábok, diafilmek, termékek, hangszalagok, videofilmek, trambulín, lépőkék, egyensúlyfejlesztő eszközök, mozgásfejlesztő táska, labdák, bordásfal, speciális fejlesztő lapok/.

A hátránykompenzációs program fontos eleme, hogy a fejlesztők személye hosszú távon azonos legyen. A megszokottság a segítő nevelő személyében és az állandó környezet által biztosított biztonságérzet igen jelentős szerepet játszik a foglalkozások eredményességében. Az adott pedagógustól elvárható követelmény, hogy elfogadja a fejlesztés alapelveit, gyermekszerető, szakma iránt elkötelezett, továbbképzéseken megszerzett korszerű szaktudás birtokában legyen, közvetlen, toleráns, türelmes, elfogadó személyiségjegyekkel rendelkezzen.

Egyéb, a speciális fejlesztés területei:

- logopédiai foglalkozás: jelenleg kistérségi formában történik az ellátás
- nevelési tanácsadás: jelenleg kistérségi formában történik az ellátás
- gyógytestnevelés: az orvosi szűrővizsgálatok alapján II. kategóriába sorolt tanulók számára szervezik.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek gyakran kényszerként élik meg a foglalkozásokon való részvételt. Az évismétlők, a lemorzsolódók közülük nagyobb arányban érintettek.

Az intézmény bekapcsolódott 2017 szeptemberében a Boldog Iskola Programba, melyet akkor a teljes második évfolyamon és az egyik ötödik osztályban valósítottak meg. Havonta egy alkalommal a pozitív gondolkodás, az optimista életszemlélet kialakításában ad lehetőséget tanulóknak. Ez a lehetőség a hátrányos helyzetű gyermekek számára egy olyan világnézet változást hozhat, mely a tudást, a tanulást, mint kitörési lehetőséget jelen helyzetéből mutatja be. Jelenleg 6 tanulócsoporthoz vesz részt a programban.

Szintén 2017 szeptemberében indult a helyi általános iskolában egy új pedagógiai módszer bevezetése, a Komplex Instruktív Program. A KIP-et a Hejőkeresztúron bevezetett módszer alapján sajátították el az intézményben dolgozó pedagógusok. A program biztosítja a tanulók egymástól független, kreatív gondolkodását, problémamegoldás képességének fejlesztését. A program egyik szabálya, hogy „mindenki jó valamiben”, így az esetlegesen visszahúzódóbb személyiségű tanulóknak, illetve a hátrányos helyzetű gyermekeknek is teret enged a kibontakozásban, az osztályközösségben hozzájárul stáuszuk emeléséhez. A módszer elsődleges alapelve, hogy dicsérettel motiváljon. Az új módszer részeként bevezették a Generációk Közötti Párbeszéd panelt is, mely a szülők, nagyszülők bevonásával történik. A 2-8. évfolyamig tanévenként 2 alkalommal szülők, nagyszülők vendégeskednek az iskolában mint előadók, akik a saját munkájukról mesélnek, beszélnek a tanulóknak, így elősegítve a tanulók pályaválasztását.

Az iskolaévek óta sikeresen pályázat tanulókat helyi tanárok mentorálásával az Útravaló Ösztöndíjprogramba, melynek célja a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítése. Mindez az esélyteremtő alprogramjai keretében történik. Az Út a középiskolába alprogram a diákok tanulási nehézségeinek leküzdéséhez járul hozzá, illetve a szakmai továbbtanulást készíti elő.

A pedagógusok nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a hátrányos helyzetű tanulók közül is azonosítsák a tehetségeseket. Erre lehetőség az Arany János Tehetséggondozó Program, ahová a tanulók pályázat alapján nyernek felvételt. A program célja a tehetséges, de valamely okból hátrányos helyzetű diákok továbbtanulásának segítése. A programban tanulók az 5 tanév folyamán kollégiumban laknak. A kollégium sokféle kulturális programot (havonta egyszer hét végén is) biztosít részükre, a tanulást segítő foglalkozásokat a gimnáziummal közösen tervezi és szervezi.

Az Általános Iskola 2-8. osztályos tanulói a Szolnoki Tankerületi Központ által megnyert EFOP-3.2.5-17 kódszámú felhívás keretében „Mi a pálya?” projektben vesz részt. A projekt fő célja az iskolák pályaorientációs tevékenységéhez kapcsolódó programok, rendezvények, és szolgáltatások megvalósítása az iskolákban, kiemelt figyelemmel az MTMI (matematika – természettudományok – műszaki - informatikai) területekre.

A Virágoskert Óvoda és Bölcsőde (intézmény székhelye: 5085 Rákóczi falva, Rákóczi Ferenc út 60.) Alapító okiratában (2022. augusztus 01. napján kelt, 2022. augusztus 02. napjától alkalmazandó Rf/1820-2/2022. okiratszámú módosító okirattal végrehajtott módosítása szerinti tartalmának megfelelő Rf/1820-3/2022. okiratszámú módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat) foglaltak szerint sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődei nevelésgondozása, óvodai nevelése, iskolai életmódra felkészítése, integrált nevelése, ellátása az alábbi sajátos nevelési igény esetén:

A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- testi fogyatékos, mozgássérült
- érzékszervi fogyatékos: látás-, hallássérült
- tanulásban akadályozott értelmileg enyhe fokban sérült
- beszéd fogyatékos
- autista és egyéb pervazív fejlődési zavar
- kevert specifikus fejlődési zavar
- tanulási zavar veszélyeztetett
- viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő
- viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő
- aktivitás és figyelem zavara
- hiperkinetikus magatartászavar
- elektív mutizmus.

Bölcsődei ellátás a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelés, harmonikus testi-szellemi fejlődésének elősegítése az életkor és egyéni sajátosságok figyelembe vételével. A gyermek harmadik életévének betöltése után amennyiben testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését orvos nem javasolja, a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható bölcsődei ellátás keretében.

Az "Emberkék az Emberért" (az Egyesület székhelye: 5085 Rákóczi falva, Szent László király út 32.) Egyesület célja a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének,

érdekérvényesítésének segítése. A hátrányos helyzetbe került ember körülményeinek normalizálása és /re/integrációjának elősegítése a közösségben. A közösségi gondozás politikájának eredményes megvalósítása a helyi közösségeken belül. Az euróatlanti integráció elősegítése. Az átfogóbb szociálpolitikai reform ösztönzése.

A szociálisan és a munkaerőpiacon hátrányokat szenvedő emberek visszavezetése a társadalom vérkeringésébe, érzelmi stabilitásuk helyreállítása.

Az egészségkárosodásból vagy fogyatékoságból eredő, társadalmi hátrányos helyzet következményeinek csökkentése a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának biztosításával, munkajövedelem juttatásával (rehabilitációs foglalkoztatás). Az egészség, mint alapérték kibontakoztatásának mindenoldalú segítése.

A településen élő idős emberek aktivizálása, életérzéseik pozitív irányba terelése az időskorúak napközijével való együttműködésben. Az idősek és a fiatalok újra egymásra találásának segítése.

Rákóczi falván számos civil szervezet működik, melyek hidat építenek az azonos és eltérő élethelyzetben lévő emberek között. A II. Rákóczi Ferenc Nyugdíjas Klub az idősek életét tölti meg tartalommal, élményekkel. Tevékenységével az idősek elmagányosodását előzi meg, illetve mérsékli. A Rákóczi falvai Belsőszervi Betegek Egyesülete a krónikus betegségekkel (az időskorú lakosság jelentős része 2-3 krónikus betegségben szenved) élőket építi segítő közösséggé. A Rászorultakat Támogató Egyesület a település valamennyi rászorulója részére nyújt segítséget. A Sportegyesület a fiatalok egészséges fejlődését segíti elő, a sport által összehozott csapat megtartó erején keresztül.

A sokszínű civil szerveződések élénkítik a település életét, munkájuk nyomán érték közvetítő mikroközösségek formálódnak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához, a BM HEP útmutató alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, a népszámlálási adatok valamint a helyi nyilvántartások szolgálták alapul. Felhasználtuk az ágazati beszámolókat megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Emellett Rákóczi falva Városi Önkormányzat rendelkezésére álló adatok, és az elektronikus média hasznos információkkal szolgáltak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

„Az első napomon a megmaradt uzsonnát összekészítettük a gyerekeknek, hogy vigyék haza a hosszú hétvégére. Az egyik kislányért a nagypapája jött, aki sírva fakadt, amikor belenézett az élelmiszeres zacskóba. Féltrehívtam, elmondta, hogy azért kezdett el könnyezni, mert meglátta a négy doboz gyümölcsjoghurtot. A felesége kedvence, de már évek óta nem tudott venni neki. Gyümölcsjoghurtot! Érted? Nem francia pezsgőt, nem orosz kaviárt, hanem egy pohár joghurtot! Ha nem én vagyok a szem- és fültanúja ennek, azt mondom, ez egy rossz, hatásvadász filmszilánk. Aztán gyorsan megtanultam, hogy ez csak egy nagyon enyhe epizód a mindennapjaikból” – meséli egy ózdi tanoda önkéntes tanára.

Szekeres P. Mónika írása

A mélyszegénység nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is és azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek

és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. Okai lehetnek társadalmi és gazdasági hátrányok, képzettségbeli hiányosságok, iskolai végzettség hiánya és a munkanélküliség.

A jelenség kialakulásának okai a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a képzések hiányosságaira, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység lakhatási, étkezési szokásokban és az ebből következő egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység kulcsfontosságú tényezője a családokban a gyermekek száma és a gyermekszegénység. Kiemelten fontos terület a hátrányos helyzetű térségekben élő családok, gyermekek, ill. a cigányok/romák helyzete.

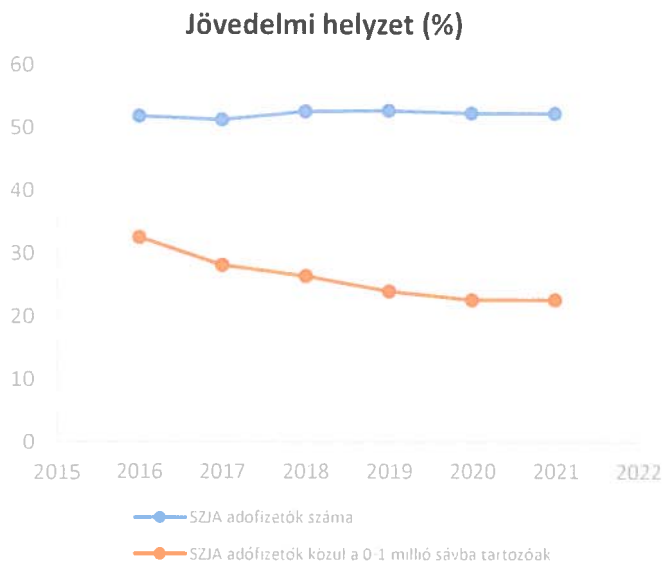
A roma népesség aránya községünkben nem jelentős.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzete. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	51,84	32,58
2017	51,31	28,15
2018	52,58	26,39
2019	52,74	23,98
2020	52,28	22,59
2021	52,29	22,61

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A magyarországi romák az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

Gyakori tévhit, hogy a romák – érdemtelenül – túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű különböző fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony határfokkal érik el a célcsoportot.

A roma lakosok számát csak becsülni lehet, hiszen nem mindenki vallja magát romának közülük. Rákóczi falván a roma származású lakosok becsült száma 30-50 között valószínűsíthető. Asszimilációjuk nagy arányban sikeres: dolgoznak, gyermekeiket (többségi) iskolába járatják, környezetükre igényesek. A 2011-es népszámláláskor Rákóczi falván 17 fő vallotta magát roma származásúnak. Feltételezéseink szerint ez a szám nem a valós adatot mutatja.

A jövedelmi viszonyokat Magyarországon nagyban meghatározza az iskolai végzettség, ezt pedig szinte determinálja a családi háttér – legalábbis a diploma és az érettségi kifejezett bérelőnnyel jár, ugyanakkor a szakmunkások nincsenek sokkal jobb helyzetben a 8 általánost végzetteknél.

A mélyszegénységben élők megbecsült száma korántsem tekinthető pontosnak. Az önkormányzatnál segítyt igénylők csekély százaléka időskorú, lakosságon belüli arányukat tekintve pedig elenyészőnek mondható.

Városunkban a mélyszegénységben élők helyzetéről elsősorban a szociális ellátást (települési támogatást) igénylők adatai alapján kaphatunk képet. A települési támogatásokról és az egyéb szociális ellátásokról Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2021. (V. 7.) önkormányzati rendelete rendelkezik.

Az idős lakosság megfelelő és rendszeres tájékoztatása fontos feladat lehet a jövőben, annak érdekében, hogy a számukra elérhető támogatási formákhoz a lehető legnagyobb arányban juthassanak hozzá.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 8. §-a értelmében (továbbiakban: Ft.) és a Möt.v.-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek köze sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő személyek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A mindennapjainkban jelen lévő, ám esetenként e tárgyban nem pontosan használt szakkifejezéseket célszerűnek látjuk a KSH és az EUROSTAT módszertan alapján az alábbiakban pontosítani:

- **Foglalkoztatottnak** tekintendő mindenki, aki az adott héten legalább egy óra munkát végzett vizsgált időszakban (ún. vonatkozási héten, a hetet hétfőtől vasárnapig számítva) legalább 1 óra jövedelmet biztosító munkát végzett, illetve rendelkezik olyan munkahellyel, ahonnan csak átmenetileg (szabadság, betegség stb. miatt) volt távol.
- **Gazdaságilag aktívak** azok, akik megjelennek a munkaerőpiacon, azaz foglalkoztatottak és munkanélküliek
- **Munkanélkülinek** tekintendő az a személy, akire a következő kritériumok egyidejűleg teljesülnek: 22 – az adott héten nem dolgozott (s nincs olyan munkája, amelytől átmenetileg távol volt), – aktívan keresett munkát a kikérdezést megelőző négy hét folyamán, – rendelkezésre áll, azaz két héten belül munkába tudna állni, ha találna megfelelő állást.
- **Foglalkoztatási arány, ráta:** a foglalkoztatottnak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya (jellemzően a 15-64 éves korcsoport a viszonyítási alap).
- **Munkanélküliségi ráta:** a munkanélkülieknek a megfelelő korcsoportba tartozó gazdaságilag aktív népességen belüli aránya.
- **Nyilvántartott álláskereső:** az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.
- **Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők:** az a személy, aki a 25. életévét – felsőfokú végzettséggel rendelkező esetén 30. életévét – nem töltötte be, a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, az illetékes kirendeltség által

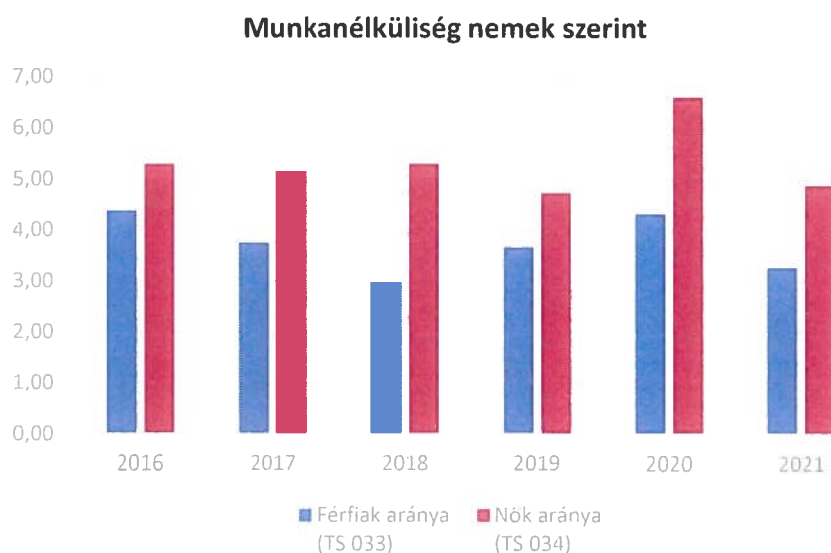
nyilvántartott álláskereső, aki tanulmányai befejezését követően álláskeresési támogatásra nem szerzett jogosultságot.

A táblázatokban szereplő adatok segítségével a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2016	4,38	5,30	4,84%
2017	3,76	5,15	4,46%
2018	2,97	5,31	4,14%
2019	3,67	4,74	4,21%
2020	4,33	6,62	5,48%
2021	3,27	4,89	4,08%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.1 számú tábla mutatja a nyilvántartott álláskeresők arányát a 15-64 év közötti lakónépesség arányában. Jól látszik, hogy az álláskeresők létszáma ingadozó tendenciát mutat. Megfigyelhető továbbá, hogy a nyilvántartott álláskeresők között a 15-64 évesek körében a nők aránya az elmúlt években mindig magasabb volt a férfiakénál.

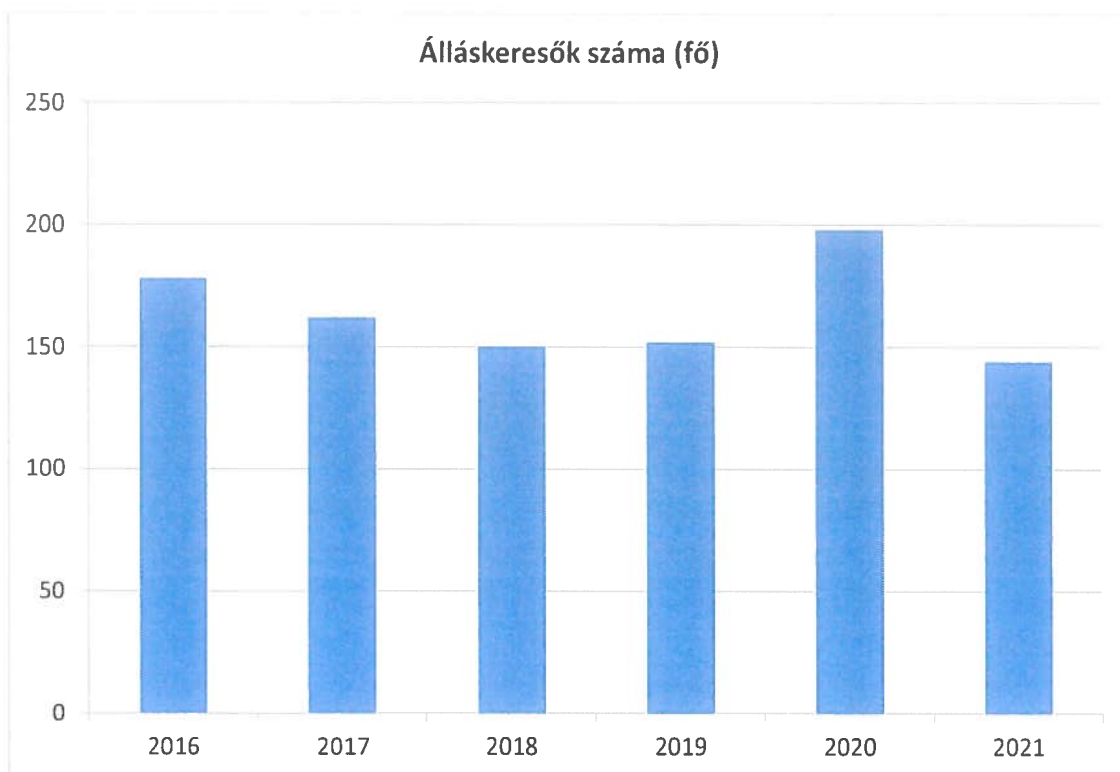
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

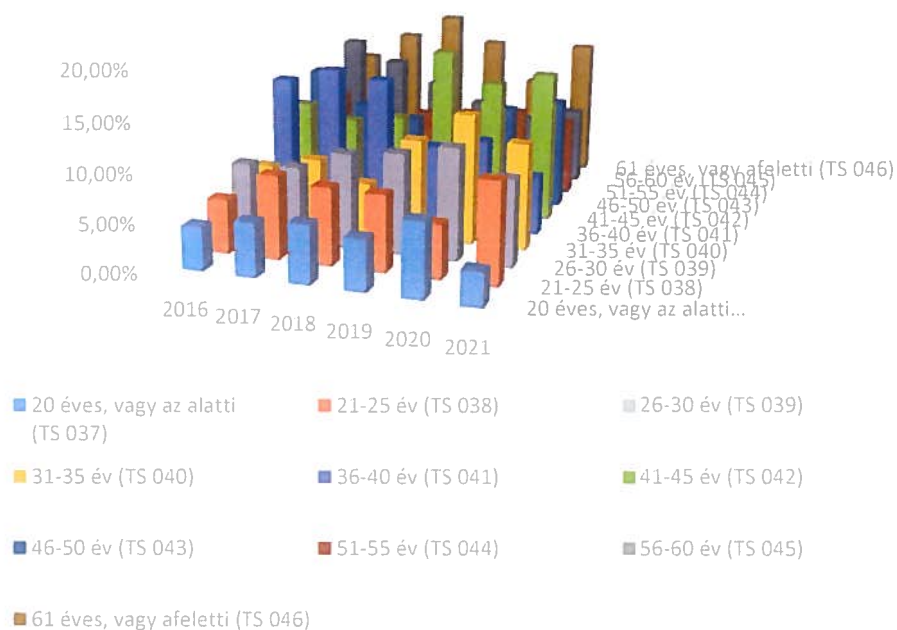
Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk, látható, hogy legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt. A vizsgált időszakban az álláskeresők száma csökkent, de kiugró növekedés tapasztalható a 61 év feletti lakosság körében, mely a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint a korkedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeiből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra.

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	178	162	150	152	198	144
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	8,00	9,00	9,00	8,00	15,00	5,00
	%	4,49%	5,56%	6,00%	5,26%	7,58%	3,47%
21-25 év (TS 038)	Fő	10,00	14,00	12,00	12,00	11,00	15,00
	%	5,62%	8,64%	8,00%	7,89%	5,56%	10,42%
26-30 év (TS 039)	Fő	14,00	13,00	15,00	16,00	23,00	13,00
	%	7,87%	8,02%	10,00%	10,53%	11,62%	9,03%
31-35 év (TS 040)	Fő	11,00	12,00	8,00	16,00	27,00	16,00
	%	6,18%	7,41%	5,33%	10,53%	13,64%	11,11%
36-40 év (TS 041)	Fő	26,00	26,00	23,00	13,00	19,00	9,00
	%	14,61%	16,05%	15,33%	8,55%	9,60%	6,25%
41-45 év (TS 042)	Fő	19,00	15,00	15,00	27,00	29,00	23,00
	%	10,67%	9,26%	10,00%	17,76%	14,65%	15,97%
46-50 év (TS 043)	Fő	24,00	16,00	13,00	11,00	21,00	17,00
	%	13,48%	9,88%	8,67%	7,24%	10,61%	11,81%
51-55 év (TS 044)	Fő	17,00	11,00	12,00	13,00	18,00	12,00
	%	9,55%	6,79%	8,00%	8,55%	9,09%	8,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	27,00	21,00	16,00	13,00	14,00	12,00
	%	15,17%	12,96%	10,67%	8,55%	7,07%	8,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	22,00	25,00	27,00	23,00	21,00	22,00
	%	12,36%	15,43%	18,00%	15,13%	10,61%	15,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

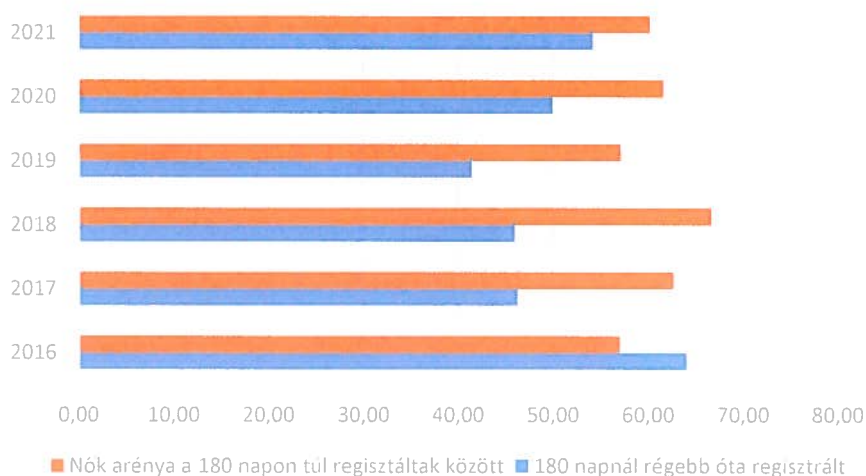
Az egyesével vizsgált korcsoportonkénti álláskeresők száma nagyon hullámzó tendenciát mutat. Az összességében vizsgált adatok alapján viszont elmondható, hogy a nyilvántartott álláskeresők számában kedvező a tendencia: csökken a nyilvántartott álláskeresők száma és a lakónépességhez viszonyított aránya. Kivételt képez a 2020-as év, ahol kiugróan megnövekedett az álláskeresők száma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	64,04	57,02
2017	46,30	62,67
2018	46,00	66,67
2019	41,45	57,14
2020	50,00	61,62
2021	54,17	60,26

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

Megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők között magas – sok esetben több mint fele – a tartós munkanélküliek aránya. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek között arányukat tekintve több a nő, mint a férfi.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A nyilvántartott álláskeresők nagy része csupán általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Az alacsony végzettség, a szakképzettség hiánya hátrányt jelent a munkaerő-piacon. A

Foglalkoztatási Osztályok képzésekkel, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekeznek reintegrálni (visszahelyezni) az álláskeresőket a munka világába.

Az alacsony iskolázottsági szint beszűkíti a munkahelyhez jutás lehetőségét. A változás egyik feltétele a képzettség megszerzése. A településen élő tartós munkanélküliek jövedelmi helyzete nem teszi lehetővé az iskolába járást, aminek egyik oka az anyagiakban keresendő. A képzés ideje alatt ugyanis elesnének az alkalmi munkából származó jövedelemtől.

Az Európai Unió által előirányzott tudástársadalomban az oktatási és képzési rendszerek átfogó megújítása, az egységes európai oktatási térség kialakítása alapvető feladat. Ezen belül az **egész életen át tartó tanulás** központi szerepet tölt be a versenyképesség, a foglalkoztathatóság, a társadalmi befogadás, az aktív állampolgárság és a személyes fejlődés fejlesztésének tekintetében.

A szakmai végzettséggel nem rendelkezők

A Foglalkoztatási Osztályok statisztikái alapján a legveszélyeztetettebb helyzetben azok a munkavállalók vannak, akik semmilyen szakmai végzettséggel nem rendelkeznek. Az ő foglalkoztatásuk általában rossz körülmények között, gyakran rendszertelenül, kiszámíthatatlan feltételek mellett történik. A szakmai végzettség nélküli munkavállalókat sokkal gyakrabban foglalkoztatják „feketén”, így nekik kell viselniük ennek következményeit (alacsony munkabérek, meg nem fizetett járulékok, szolgálati idő és egészségbiztosítás hiánya).

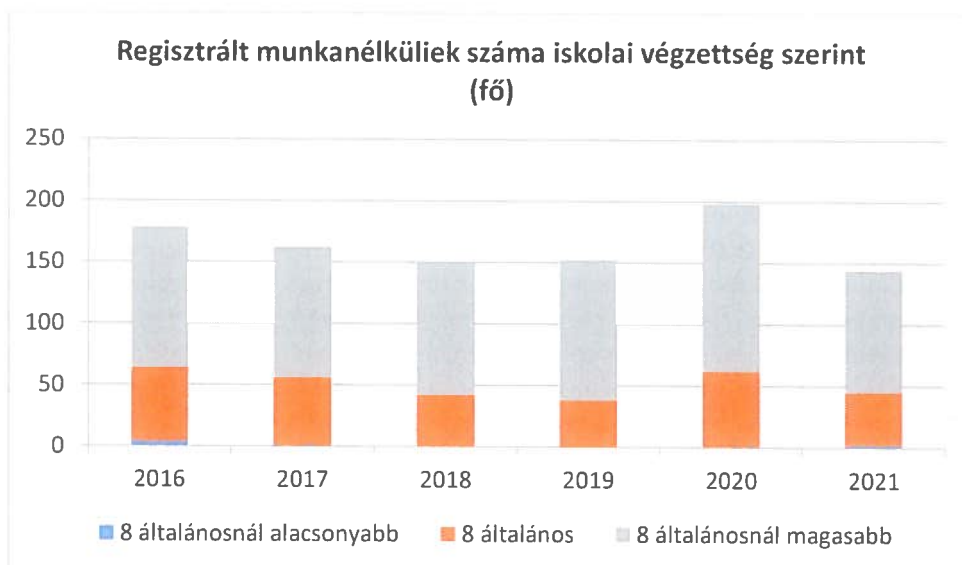
A szakképzettség hiánya tehát komoly társadalmi problémát, veszélyeztetettséget jelent a jelenben és a jövőben egyaránt. A szakképzettséfejlesztési koncepció támogatja, hogy azok is részt vehessenek szakképzésben, akik már túl vannak a tankötelezettségi koron, de még nem rendelkeznek szakmai végzettséggel. Ez támogatja az „életen át tartó tanulás” 2020-ra vállalt EU-s céljának megvalósulását.

A tanulók képessége, felzárkóztató oktatás

A szakképzésbe belépő tanulók körében az elmúlt időszakban a tanulmányi eredmények folyamatos romlása figyelhető meg. Az ok kettős, egyrészt az alapfokú képzésből kikerülő tanulók tudása egyre kevésbé megfelelő, másrészt a jó képességű tanulók nem választják a szakképzést, inkább gimnáziumba mennek, majd a felsőoktatást célozzák meg (ez a felsőoktatás átalakításával megváltozhat).

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	178	4	2,25%	60	33,71%	114	64,04%
2017	162	1	0,62%	55	33,95%	106	65,43%
2018	150	0	0,00%	42	28,00%	108	72,00%
2019	152	0	0,00%	38	25,00%	114	75,00%
2020	198	1	0,51%	61	30,81%	136	68,69%
2021	144	2	1,39%	43	29,86%	99	68,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A középfokú végzettség vagy szakképesítés nélküli személyeket hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni, mivel a nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség és/vagy szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti. A 3.2.4. számú táblázat adataiból kitűnik, hogy a munkanélküliség leginkább a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűeket érinti a településen.

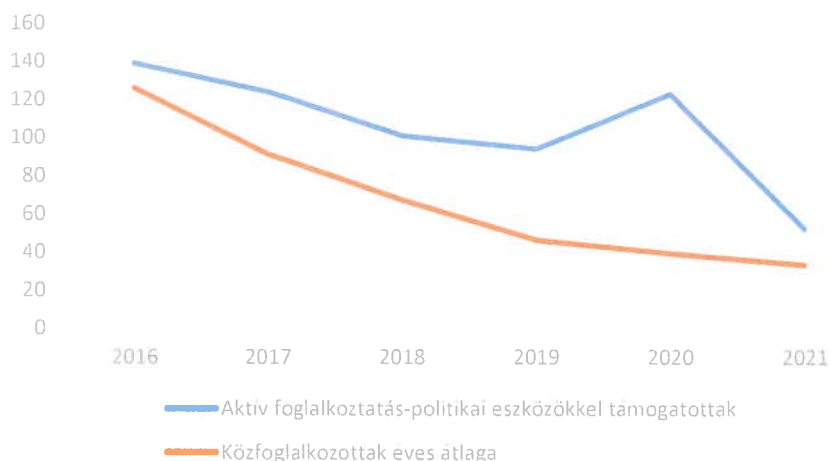
A nyilvántartott álláskeresők közül a 2021. évi statisztikai adatok szerint a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel 1.39 % rendelkezik, míg a szakképzetlen, 8 általánost végzettek a nyilvántartott álláskeresők 29.86 % át adják. A legmagasabb, a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 68.75 %.

3.2.5. számú táblázat – Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	139	126
2017	124	91
2018	101	67
2019	94	46
2020	123	39
2021	52	33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A munkáltatói jogokat a polgármester a munkaügyi és bérszámfejtési feladatokat a Hivatal dolgozója látja el.

A közterületen, valamint a település intézményeiben dolgozók szakmai irányításával a Városüzemeltetés vezetője foglalkozik.

A közfoglalkoztatottak száma 2016 - 2021 időszakot vizsgálva csökkenő tendenciát mutatott. 2016. évben összesen 126 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban, ez az adat 2021-re 33 főre redukálódott. A közfoglalkoztatottak településünkön segédmunkás, egyéb ügyintéző és intézményi karbantartó munkakörben intézményekben dolgoznak. Jellemzően a tartós munkanélküli iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudunk biztosítani.

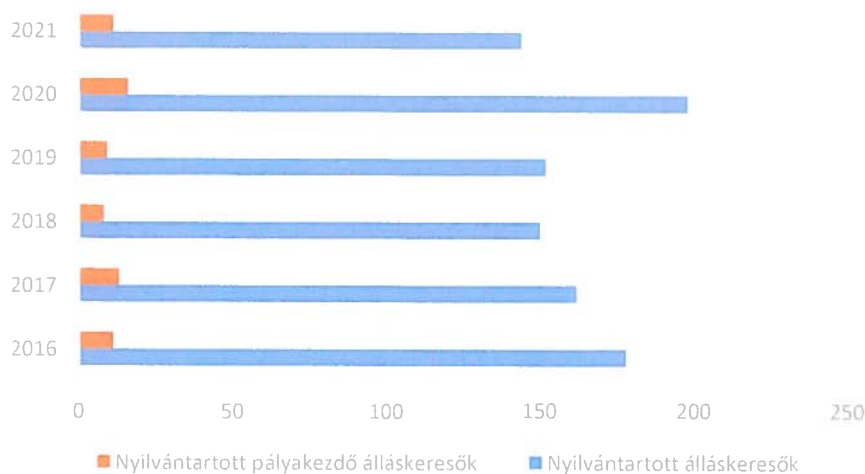
3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	178	11
2017	162	13
2018	150	8
2019	152	9
2020	198	16
2021	144	11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskereső

A 3.2.6. számú táblázat adatai szerint Rákóczi elenyésző a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma, mely a munkalehetőségek számának növekedésével, valamint a megfelelő szakmaválasztással magyarázható.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő-támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A fent említett törvény taxatívén felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztatott:

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő-támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően - a munkabérhez hasonlóan - a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

Rákóczi falván az aktív korúak ellátásában, azon belül a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők 90 %-a számára csak a közfoglalkoztatásból szerzett bér jelenti a rendszeres jövedelmet. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le (az alacsony munkanélküliségi rátával egyetemben), hogy a település lakóinak körében egyre inkább megoldottá válik az elsődleges munkaerőpiacra történő integrálódás.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A munkahelykeresést, a munkavállalást befolyásoló tényező a képzettség, a motiváltság, és a munkanélküli léttel eltelt idő. A tartós munkanélküliek reményvesztettsége a teljes önfeladásig mélyülhet. A helyi munkalehetőségeken túl a környező települések is kínálnak munkalehetőségeket. A mobilitás gátja maga az álláskereső (aki beletörődött rossz helyzetébe), hiszen a megyeszékhely és a környező települések irányába a buszközlekedés magas színvonalú.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a település regisztrált álláskereső fiataljai részére a megyeszékhelyen érhetők el, ami 10 km távolságra van Rákóczi falvától. A képzésre történő utazás ingyenes, és a tanfolyamok ideje alatt a képzésen részt vevők képzési támogatásban részesülhetnek.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerőpiaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

A Foglalkoztatási Osztály számos eszközzel - átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú munka támogatása - igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Rákóczi falván felnőttoktatást végző intézmény nem található, felnőttképzésre legközelebb a 15 km-re elhelyezkedő Szolnok városában nyílik lehetősége az érdeklődőknek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A saját fenntartású intézményekben közcélú és közhasznú foglalkoztatottak anyagi és szociális helyzete az átlag alatt van, hiszen a tartós munkanélküliség és a segélyen élés nagymértékben kihat az anyagi helyzetükre.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívok együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el

legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez.

Ennek ellenére országosan a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos).

Az egyenlőbánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás.

A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása (tulajdonsága) miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport. Településünkön hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk és panasz sem érkezett.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Rákóczi falva Könyvtárában és Közösségi Házában a város lakosságának ingyenesen lehetősége nyílik számítógép hozzáféréshez.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások, és igénybevételekre vonatkozó adatok bemutatása.

A települési támogatásokról és az egyéb szociális ellátásokról Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2021. (V. 7.) önkormányzati rendelete rendelkezik, mely alapján az önkormányzat az arra jogosultak részére az alábbi települési támogatásokat és szociális ellátásokat nyújtja:

Pénzbeli ellátások:

Az Egészségügyi, Szociális és Gyermekvédelmi Bizottság és a Polgármester – az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint – rendkívüli települési támogatás, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás, egyszeri fűtéstámogatás, gyógyszer-támogatás, temetési támogatás, helyi gyermeknevelési támogatás, helyi gyermekgondozási támogatás, beiskolázási támogatás, újszülött támogatás.

Rendkívüli települési támogatás:

Rendkívüli települési támogatásban 2022. évben összesen 174 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 5.427.500,- Ft. támogatási összegben. A támogatás állapítható meg annak a személynek, aki rendkívüli élethelyzetbe került vagy létfenntartási gonddal küzd és családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő esetén 300 %-át nem haladja meg.

Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás:

A lakásfenntartással összefüggő rendszeres kiadásokhoz nyújtott támogatásban 2022. évben

összesen 47 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 2.590.600,- Ft támogatási összegben. A támogatásra az jogosult, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 230 %-át, egyedül élő esetén a 280 %-át.

Egyszeri fűtéstámogatás:

Egyszeri fűtéstámogatásban 2022. évben összesen 126 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 6.300.000,- Ft támogatási összegben. A támogatásra az a szociálisan rászorult személy jogosult, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 280 %-át, egyedül élő esetén a 320 %-át.

Gyógyszertámogatás:

Gyógyszertámogatásban 2022. évben összesen 4 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 135.000,-Ft támogatási összegben. A támogatásra az a családban élő személy, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 200 %-át, egyedül élő esetén 250 %-át és betegsége miatt, havi rendszeres gyógyító ellátás költsége eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50 %-át.

Temetési támogatás:

Egyszeri fűtéstámogatásban 2022. évben összesen 9 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 360.000,- Ft támogatási összegben. Az elhunyt személy temetési költségeinek viseléséhez történő hozzájáruláshoz igényelt települési támogatásra jogosult az eltemettetésről gondoskodó kérelmező, ha családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő vagy egyedülálló személy esetén a 300 %-át.

Helyi gyermeknevelési támogatás:

Gyermeknevelési támogatásban 2022. évben összesen 26 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 465.000,- Ft támogatási összegben. A gyermek neveléséhez nyújtott települési támogatás évente legfeljebb két alkalommal igényelhető, összege éves szinten gyermekenként nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének:

- a) 25 %-át ha a kérelmező részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben,
- b) 50 %-át, ha a kérelmező nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 250 %-át, egyedülálló szülő vagy gyám kérelmező esetén a 300 %-át.

Helyi gyermekgondozási támogatás:

Gyermeknevelési támogatásban 2022. évben összesen 2 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 47.000,- Ft támogatási összegben. A helyi gyermeknevelési támogatás éves összege jogosult gyermekenként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének:

- a) 25 %-a, ha a kérelmező részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben,
- b) 50 %-a, ha a kérelmező nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 250 %-át, egyedülálló szülő vagy gyám kérelmező esetén a 300 %-át.

Beiskolázási támogatás:

Beiskolázási támogatás 2022. évben összesen 24 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 260.000,-Ft támogatási összegben. A gyermek beiskolázásához nyújtandó települési támogatásban részesülhet a nappali tagozaton tanulmányokat folytató rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő kiskorú gyermek után, az a szülő, illetve más törvényes képviselő, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő esetén a 400%-át.

Újszülött támogatás:

Beiskolázási támogatás 2022. évben összesen 5 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 150.000,-Ft támogatási összegben.

Az újszülöttek támogatásának formája gyermekeként egyszeri támogatás, melynek összege 30.000,- Ft, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj 300%-át, a gyermeket egyedül nevelő szülő esetén az 400%-át.

Ellátási forma	Támogatásban részesítettek száma	Kiadás	Elutasítások száma
Rendkívüli települési támogatás	147	5.427.500	1
Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás	47	2.590.600	8
Fűtés támogatás (fa)	51	2.550.000	4
Fűtés támogatás (gáz)	75	3.750.000	0
Gyógyszertámogatás	4	135.000	0
Temetési támogatás	9	360.000	0
Helyi gyermeknevelési támogatás	26	465.000	1
Helyi gyermekgondozási támogatás	2	57.000	0
Beiskolázási támogatás	24	260.000	1
Újszülött támogatás	5	150.000	0
Összesen	390	15.745.100	15

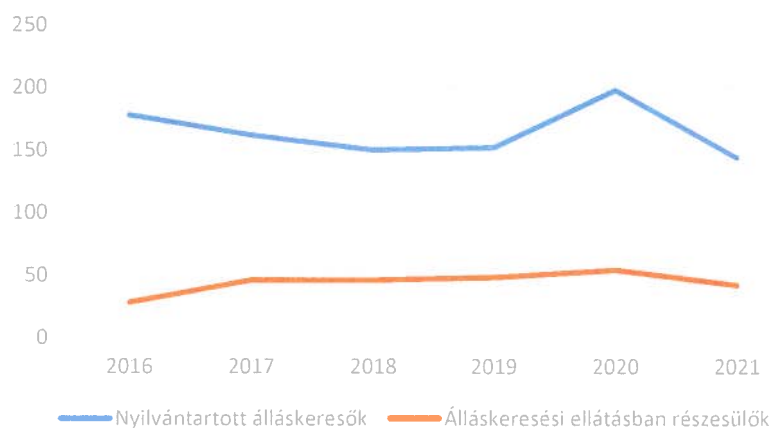
3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.

A 3.3.1. tábla az álláskeresői támogatásban részesülők számáról ad információt, mely adatokból kiderül, hogy a nyilvántartott álláskeresők hány százaléka részesül segélyben.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	178	5,09%	28	15,73%
2017	162	4,60%	46	28,40%
2018	150	4,26%	46	30,67%
2019	152	4,32%	48	31,58%
2020	198	5,56%	54	27,27%
2021	144	4,13%	42	29,17%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

A 3.3.1. számú táblázat adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők száma a 2016-2021 közötti időszakban változó képet mutat a településen, azonban 2020 óta csökkenő mértékben van jelen a 15-64 év közötti lakosság körében. Az érintetteknek ugyanakkor kis százaléka részesül álláskeresési ellátásban, bár az ellátottak aránya ezen belül összességében növekedett 2016-2021 között.

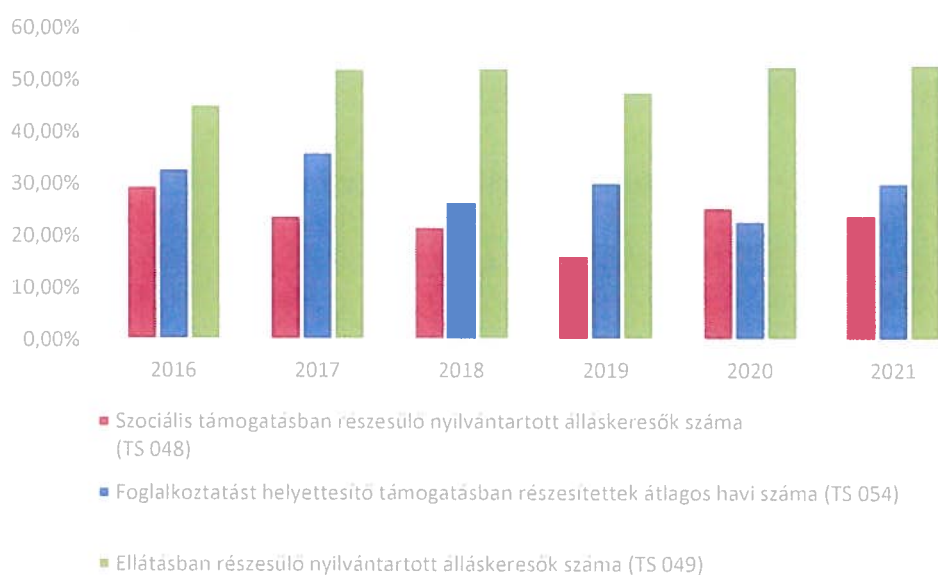
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	53	29,78%	59	33,15%	81	45,51%
2017	39	24,07%	59	36,29%	85	52,47%
2018	33	22,00%	40	26,83%	79	52,67%
2019	25	16,45%	46	30,56%	73	48,03%
2020	51	25,76%	46	23,23%	105	53,03%
2021	35	24,31%	44	30,57%	77	53,47%

A szociális támogatásban részesülő álláskeresők száma, valamint a Járási Hivatal adatai alapján foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek évi száma csökkenést mutat a 2016-2021 közötti időszakban a 2020-as év kivételével. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma ingadozó képet mutat, ugyanis hol csökkenés, hol pedig kisebb arányú növekedés figyelhető meg.

A fenti adattáblák nem mutatnak pontos adatok a munkanélküliek számáról. Sokan nem regisztrált álláskeresők, hiszen ha nem jogosultak az aktív korúak ellátására a munkaügyi központtal sem tartják a kapcsolatot. A regisztrált álláskeresők pontos információkkal rendelkeznek a lehetőségeikre álló pénzbeli ellátások tekintetében.

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

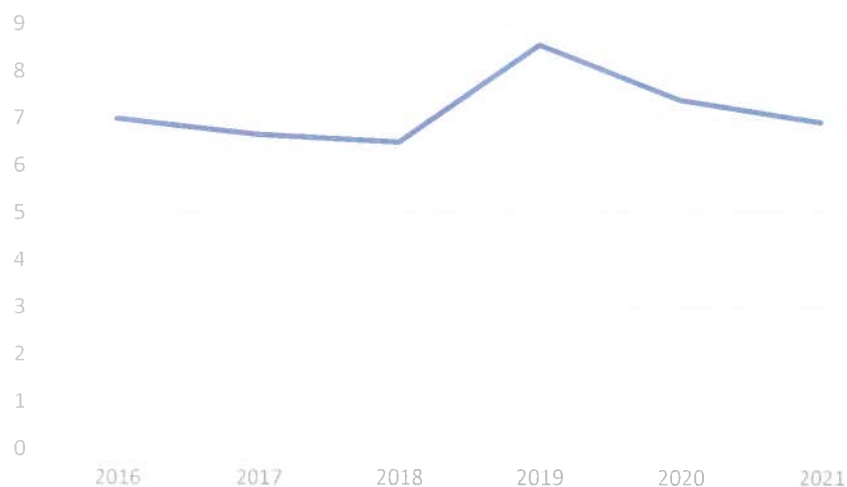

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	7
2017	7
2018	7
2019	9
2020	7
2021	7

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek évi száma a járási hivatali adatok alapján szinte változatlan.

Összességében elmondható azonban, hogy a 2016-2021 közötti időszakban a munkanélküliséghez kapcsolódó támogatásokban és ellátásokban részesülő rákóczipfalvai lakosok száma jelentősen csökkenő tendenciát mutat, ami az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés sikerességére enged következtetni.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

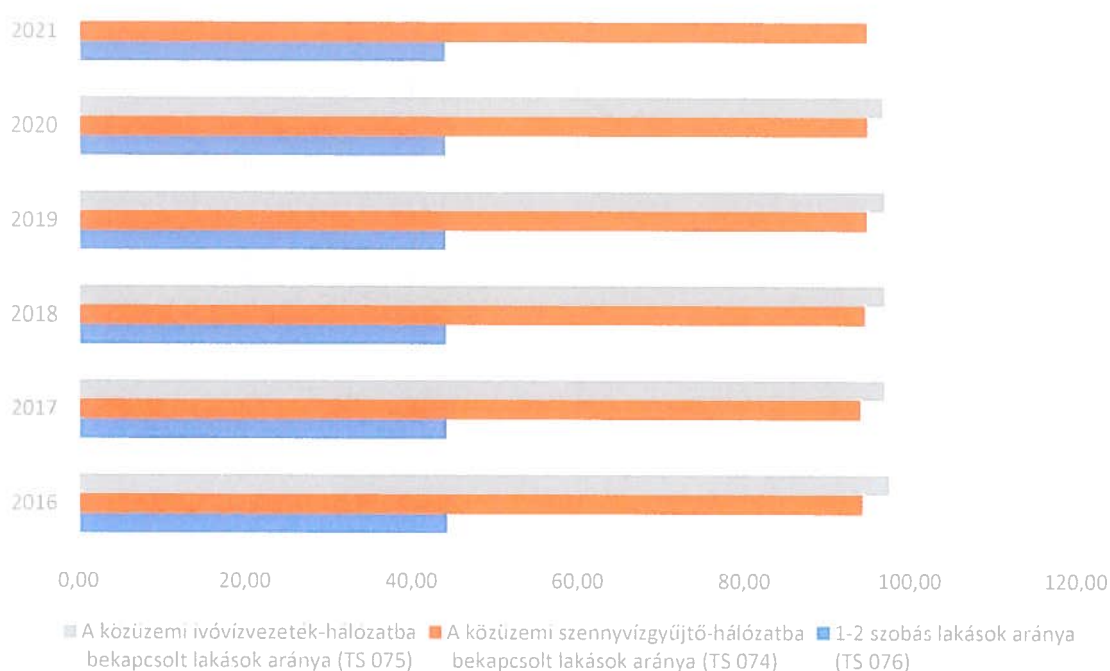
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2246	0	0,00	44,30	94,26	97,42
2017	2249	5	2,22	44,20	94,04	96,89
2018	2252	5	2,22	44,09	94,54	96,89
2019	2252	2	0,89	44,05	94,76	96,89
2020	2254	2	0,89	44,01	94,81	96,67
2021	2255	2	0,89	43,99	94,79	96,68

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

A városban 2021. évben 2255 db lakóház található, melyeknek döntő többsége vezetékes vízzel ellátott. A lakások jórésze összkomfortos, az alacsonyabb komfortfokozatúak esetében általánosságban elmondható, hogy az ezekben lakók között magasabb arányban jelennek meg a hátrányos helyzetű családok. A város utcái és házai rendezettek, lakóik jövedelmi helyzetétől, tulajdonosaik igényétől és igényességétől függően karbantartottak. A településen hajléktalanság nincs. Rákóczi falván az utóbbi időben jelentős mértékben megnőtt az érdeklődés eladó családi házak és belterületi építési telkek iránt, mely a település infrastrukturálisan kedvező helyzetének vonzerejéből adódik. Csendes, nyugodt város, a bűnözés a településen szinte egyáltalán nincs jelen.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

a) bérlakás-állomány a településen nincs

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	2 246	0	0	0	0	0	0
2017	2 249	0	0	0	0	0	0
2018	2 252	0	0	0	0	0	0
2019	2 252	0	0	0	0	0	0
2020	2 254	0	0	0	0	0	0
2021	2 255	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A táblázatból is látható, hogy a településen nincs bérlakás és szociális lakás.

b) szociális lakhatás a településen nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok a településen nincsek.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Rákóczi falván 2012. évtől csak 1-2 esetben fordult elő elégtelen lakhatási körülmény.

e) lakhatást segítő támogatások

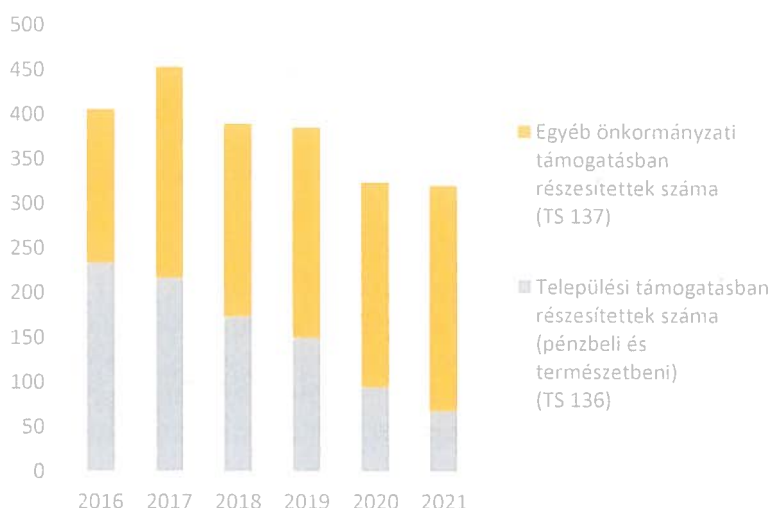
Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2021. (V. 7.) önkormányzati rendeletének 25. §-a értelmében lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás adható a szociálisan rászoruló háztartások részére áram, víz, gáz, szemétszállítási díj, illetve tüzelőanyag vásárlás költségéhez, ahol a háztartásban élők egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét vagy az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 230%-át, egyedül élőkénél 280 %-át. A megállapított támogatás havi rendszerességű települési támogatás formájában, természetben kerül biztosításra az érintett szolgáltatónak történő közműdíj átutalásával a kérelembenyújtás hónapjának első napjától számított egy éves időtartamra.

Az említett rendelet 21. §-a értelmében a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő, Rákóczi falva Városi Önkormányzatának illetékességi területén lakóhellyel rendelkező személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. Ilyennemű támogatásban elsősorban azok a személyek részesülhetnek, akik a benyújtott kérelem, vagy a hivatalból kezdeményezett eljárás során a rendelkezésre álló adatok és információk ismeretében jogosultak a támogatásra. A 3.4.3. számú táblázat adatai jól mutatják, hogy az utóbbi években jelentősen csökkent a települési, illetve egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek aránya, mely javuló lakhatási körülményekre enged következtetni.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	234	172
2017	217	237
2018	174	216
2019	150	236
2020	95	229
2021	68	253

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatások

A 3.4.3. számú táblázat adatai jól mutatják, hogy az utóbbi években jelentősen csökkent a települési támogatásban részesítettek aránya, viszont az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek aránya ingadozó tendenciát mutat. A vizsgált adatok javuló lakhatási körülményekre engednek következtetni.

f) eladósodottság

Komoly problémát jelent a településen az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok esetében, valamint a 2020. évben kirobbanó COVID19-koronavírus világjárvány rengeteg ember anyagi biztonságát veszélyeztette. A településen sok család saját tulajdonú ingatlanban él - kis százalékban bérlőként - általában a szüleiktől örökölt lakásban - vagy velük együtt - vagy régebben szocpolra, napjainkban CSOK-ra épített, vásárolt lakásokban. Előfordul, hogy a nehéz anyagi körülmények miatt közüzemi számlájukat nem tudják fizetni és előre fizetős készüléket szereltetnek fel lakásukra.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Városunk mezőgazdasági jellegéből adódóan vonzáskörzetében több tanya ingatlan található, amelyek jellemzően magántulajdonban állnak. A tanya ingatlanok közművel ellátottak, a várostól távolabbi területeken helyezkednek el.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

Belterület: a település zárt beépített része,

Külterület: a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyak, puszták, külterületi lakott helyek)

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel

nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

A 2011-es népszámláláskor Rákóczi falván mindössze 19 ember vallotta magát romának. A városban a népességen belül alacsony a romák aránya és a roma lakosság a településen szétszóródva él. A lakosságon belüli arányokról pontos adat nincs. A becült adatok alapján elmondható, hogy erőteljes etnikai szegregáció nem tapasztalható.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);**

Rákóczi falva város közigazgatási területén nincsenek szegregátumok, telepek.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;**

Mivel a településen nincsenek szegregátumok/telepek, ezért a kérdés nem releváns.

- c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai**

Mivel a településen nincsenek szegregátumok/telepek, ezért a kérdés nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, nappali ellátás) és szakosított

ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény).

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen házi orvosi ellátás a hét minden napján, magas színvonalon ellátott. Az ügyeleti ellátás Szolnokon történik. A felnőtt beteghez az ügyeletes orvos házhoz jön. A gyógyszerár nyitva-tartása az orvosi rendelési időhöz igazított. Fogorvos a hét minden napján rendel.

A vér - és vizelet laborvizsgálatokra történő levételére Rákóczifalva Város vérvételi helyet üzemeltet. A vizsgálati anyagok levételére heti egy alkalommal van lehetőség. Ez nagymértékben megkönnyíti az orvosi vizsgálatokhoz történő hozzáférést, és nagy segítséget jelent a kisgyermekes szülők, az idős emberek és a fogyatékkal élők számára is.

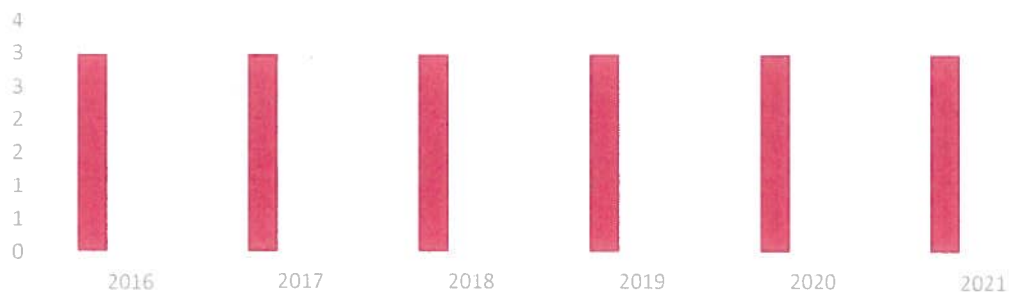
Szakorvosi vizsgálatokon történő részvételre, kórházi ellátásra a 15 km távolságra lévő Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház és Rendelő Intézetben van lehetőség. A mozgásukban korlátozott személyek orvosi vizsgálatokra történő szállításban a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központja (Rákóczifalva, Kossuth út 13.) Támogató Szolgálatja nyújt igény esetén segítséget. Szükség esetén az arra rászoruló személy részére szakképzett kísérőt is biztosít az intézmény.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	3	0	0	1	128	27,00
2017	3	0	0	1	113	28,49
2018	3	0	0	1	76	29,74
2019	3	0	0	1	141	12,20
2020	3	0	0	1	141	13,60
2021	3	0	0	1	131	14,76

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egészségügyi ellátás

- Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)
- Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)
- A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)

A 3.6.1. számú táblázat járási hivatal által rendelkezésre bocsátott adataiból kitűnik, hogy a 2016-2018 közötti időszakban csekély emelkedésről, 2019. évben drasztikus csökkenésről, majd 2020-as évtől szintén csekély emelkedésről beszélhetünk az ápolási díjban részesülők számáról, ugyanakkor a közgyógyellátásban részesülők folyamatosan magas értékeket mutat. A járási hivatal tájékoztatása szerint ez a településen működő szociális otthonnak tudható be (idősek otthona), amelyeknek jelentős számú lakója rendelkezik közgyógyellátási igazolvánnyal.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzájárás

A Tüdőgondozó Intézet évente egy alkalommal települ a településre tüdőszűrésre. Országos szűrőprogramok is eljutnak a településre kampányszerűen. A szűrővizsgálatokon való részvételi arány alacsony. 2021. évben a felnőtt lakosságának kb. a 10 %-a vette igénybe a tüdőszűrést.

A házi orvosok és a védőnők az oktatási intézményekben is ellátják a kötelező oltási teendőket, valamint vércukormérést, vérnyomásmérést és felvilágosító tevékenységet is végeznek.

A civil szervezetek évente szerveznek a településen – ortopédiai, reumatológiai, szemészeti szakorvosi vizsgálatokat.

A kisgyermek kötelező szűrővizsgálata, valamint a 0-2 éves gyermekek évenkénti státuszvizsgálata a védőnő, illetve a háziorvos közreműködésével rendszeresen megtörténik.

Pontos adat a szűrővizsgálatokon résztvevők számáról, összetételéről nem áll rendelkezésre. A háziorvosok által ellátott betegek számából arra lehet következtetni, hogy a szűrővizsgálatokon való nagyobb arányú részvétel indokolt és szükséges.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzájárás

Az óvodába és iskolába járó sajátos nevelési igényű (SNI-s) gyermekek számára logopédiai, szurdopedagógiai, fejlesztő- és gyógypedagógiai ellátást biztosítanak az intézmények helyben. Egészségügyi fejlesztő és rehabilitációs ellátásra a megyeszékhelyen a szolnoki Hetényi Géza Kórházban, illetve a szolnoki Máv Kórházban van lehetőség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést helyi vállalkozó biztosítja.

A település csatlakozott az iskolatej, mézes reggeli és az iskola gyümölcs programhoz. A nyári gyermekétkeztetést minden évben biztosítja az önkormányzat. A gyermekéhezés elleni pályázatokra rendszeresen pályázatot nyújt be az önkormányzat és a helyi oktatási intézmények is.

A felnőtt szociálisan rászorultak étkeztetésére is van lehetőség a településen.

Legfontosabb szempontok a közétkeztetés biztosítása során:

- A gyermekkor mintá határozza meg táplálkozási szokásainkat, ezért a helyes táplálkozás alapjait minél korábbi életkorban el kell kezdeni kialakítani. A gyermekkor elhízás ugyanakkor egyre nagyobb problémát jelent.
- A táplálkozási kockázati tényezők már gyermekkorban is kimutathatóak.
- Az egészséges táplálkozással a nem fertőző betegségek megelőzhetőek, a születéskor várható élettartam meghosszabbítható.

- A zöldségekben, gyümölcsökben gazdag étrend az egészséges testtömeg megőrzésének, valamint a szív-érrendszeri-, daganatos betegségek megelőzésének egyik kulcsa.
- Napi 5 adag zöldség/gyümölcs fogyasztása esetén évente 2,7 millió haláleset lenne megelőzhető az európai régióban.
- Ha 5 év alatt a só fogyasztás átlag napi 10 g-ra sikerülne csökkenteni, akkor a 40-65 évesek körében 11.000 stroke-ot, illetve szívinfarktust lehetne megelőzni.
- Az egészséges táplálkozás az idősebb korosztályban is mérhetően javítaná az egészségi állapotot.
- A táplálkozásnak ugyanakkor bizonyítottan hatása van a tanulási képességekre (fizikai fejlődés, koncentráció képesség, magatartás, beilleszkedés).

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Rákóczi falva Város Önkormányzati Képviselő-testülete kiemelt figyelmet szentel a városban folyó sporttevékenységekre és a sportolás által a testmozgás, az egészséges életmódra nevelés, a személyiség és közösségfejlesztés, az önismeret, az akaraterő fejlesztése, szabadidő hasznos eltöltése tevékenységekre. Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a sport valamennyi formáját, beleértve a szabadidős tevékenységet, és az egészségmegőrzést is.

A Rákóczi Sportegyesület, a II. Rákóczi Ferenc Horgász Egyesület és a Rákóczi falvai Kézilabda Sportegyesület minden érdeklődő számára elérhető sportolási lehetőséget kínálnak a településen.

Rákóczi falván füves sportpálya, műfüves kispálya, valamint kondipark áll a sportolni vágyó lakosok rendelkezésére. Az óvodában tornaszoba, az Ovi-Sport Program keretében megépült sportpálya, az iskolában pedig felújított tornaterem, biztosítja a gyermekek számára a mindennapos mozgás lehetőségét.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat Rákóczi falván a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ (5085 Rákóczi falva, Kossuth út 13.) biztosítja.

Ellátás megnevezés	2018. évi létszám	2019. évi létszám	2020. évi létszám
gyermekjóléti szolgáltatás	107	105	122
családsegítés	51	51	64
étkeztetés	25	65	83
házi segítségnyújtás	36	45	48
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	49	34	34
nappali ellátás (idősek klubja)	23	20	7
nappali ellátás (demens)	8	5	15
támogató szolgáltatás	95	55	36
ápolást gondozást nyújtó int. idősek bentlakásos o.	46	45	45
összesen	439	425	454

(Forrás: Beszámoló az intézmény 2018-2020. évi munkájáról)

Ellátottak köre:

Rákóczi falva, Rákóczi újfalva, Tiszavárkony, Martfű települések közigazgatási területén élő segítségre szoruló emberek.

- Az alapellátás megszervezésével segítséget nyújtunk a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Azon személyek ellátására törekszik, akik az önálló életvitelük fenntartásában segítséget igényelnek egészségi állapotukból, vagy egyéb más okból kifolyólag.
- Házi segítségnyújtást legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani, melynek időtartamát egyénre szabottan az intézményvezető állapítja meg.
- Rákóczi falva, Rákócziújfalva, és Martfű települések közigazgatási területén élő egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt, az önálló életvitel fenntartása mellett rászoruló időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve együttműködésre képes pszichiátriai betegek.
- A családsegítés az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő emberek ellátására helyezi a hangsúlyt.

Idősek Bentlakásos Otthona esetében:

- Magyarország területén élő olyan öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy, akik napi 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkeznek, de rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényelnek
- Olyan 18. életévét betöltött személyek, akik betegségük vagy fogyatékoságuk miatt önmagukról gondoskodni nem tudnak, ápolásuk, gondozásuk más típusú, ápolást, gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható
- Idősek otthonába az ellátást igénylővel legalább egy éve együtt élő házastárs, élettárs, testvér, fogyatékos hozzátartozó a jogszabályban meghatározott gondozási szükséglet hiányában is felvehető

(Forrás: Beszámoló az intézmény 2020. évi munkájáról)

g) drogpreevenciós szolgáltatások;

A településen nem elérhetőek drogpreevenciós szolgáltatások. A településen a probléma a lakosság nagyon szűk körét érinti, de drogpreevenciós szolgáltatásokra a településen szükség lenne, ezzel védve a gyermekek jövőjét.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Rákóczi falva esetében általánosan elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető, tehát e tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése senkivel szemben nem állhat fenn.

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

i) pozitív diszkrimináció előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A Család-és Gyermejjóléti Szolgálat a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermejjóléti és Szociális Szolgáltató Központtal közösen a hátrányos helyzetű gyermekek részére nyári táborokat szervez évről-évre.

Az adományok gyűjtése és szétosztása az arra rászorulóknak között folyamatosan történik.

3.6.2 számú táblázat – Népkonyha

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	100
2021	275

Forrás: Önkormányzati adat

A népkonyha működtetését Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 159/2019. (XI.28.) önkormányzati határozata rendelkezik.

A népkonyhát a Gordiusz Intézmény biztosítja. 2020. februártól működik a településen. A két év adataiból is jól látható a drasztikus emelkedés és bebizonyosodott, hogy szükség van az ingyenes ételosztásra.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	igen	7 083	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Rákóczi falván nincs roma kisebbségi önkormányzat. Az önkormányzat tisztviselői jártasak a romák esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos kérdésekben. A helyi önkormányzatnál van az esélyegyenlőségi feladatokra kijelölt szakember.

A közpolitika helyi képviselői, döntéshozói megnyilvánulásaikkal elősegítik a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok érdekeinek érvényesülését és a társadalmi szolidaritást.

Rákóczi falván nincs a romák kisebbségi kultúrájának ápolását célzó helyi kezdeményezés. Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában nem jelennek meg a társadalom multikulturális jellegét, és a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek.

A település szolgáltatásszervezési koncepciójában nem szerepelnek a romák esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedések. Az önkormányzat nem gyűjt és értékel adatokat arra vonatkozóan, hogy az általa működtetett, vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz való hozzáférés mennyire biztosított a településen élő romák számára, illetve, hogy a gyakorlatban mennyien veszik igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

Településünkön nagyon erős a civil szervezetek jelenléte, az általuk szervezett programok, rendezvények igen népszerűek.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkön etnikai konfliktusok nincsenek. Békés, nyugodt életű település kedves emberekkel. Közösségi konfliktusok nem jellemzőek, így azok kezelésére önkormányzati szinten nincsen szükség.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A lakosok a védőnőkhöz és a Család- és Gyermejkölési Szolgálathoz rendszeresen beszállítják a felesleges, de még használható ruházatot, játékokat, tartós élelmiszereket, amit a szolgálat szétoszt a rászorultak körében.

A 24 tagot számláló, 11 évvel ezelőtt alakult Rászorultakat Támogatók Egyesülete (RÁTE) az elesettek, szegények megsegítése érdekében folyamatosan keresi az együttműködés lehetőségeit. Az adományokat ingyen kapják, s ingyen adják tovább. Nehézséget jelent, hogy az adományokért külföldre kell menni. Minden hónap első szerdáján osztottak jó minőségű ruhát, élelmiszert, tisztítószert a rászorulóknak.

2016-ban segítettek a hozzájuk fordulókat táskavarrógéppel, gáztűzhellyel, kenyérpíróval, konyhai felszerelésekkel, több várandós kismamának babaruhával, babakocsival,

babahordozóval, kisággal. Az adományok célhoz juttatása több alkalommal a Városüzemeltetés dolgozóinak önzetlen segítségével történt. Az elmúlt évben 6 alkalommal 300 fő vett részt az ingyenes ruhabörzéken, 25%-kal többen, mint korábban. Alkalmanként 40-50 zsák ruhanemű gyűlt össze rákóczi falvai lakosoktól. A település lakói szükséghelyzetben lehetőségeik mérten segítik és támogatják egymást önkéntes munkával, illetve adományokkal.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések

Rákóczi falván az 1960-as évek óta van hagyománya a néptáncnak. Először a Nagyközségi Kultúrházban, majd az iskolában folyt néptáncoktatás, szakköri keretek közt, 1992-től. A Rákóczi Néptáncgyűttes 2001-ben jött létre széleskörű társadalmi összefogás eredményeként. 2002-től közhasznú egyesületi formában működik. Tagjai a Rákóczi falvai II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola néptánc tanszakának tanulói, valamint idősebb néptáncosok, helyi lakosok és támogatók.

Egyesületünket 3 főből álló vezetőség irányítja.

Céljuk: a néptánc hagyományainak őrzése, felkutatása, oktatása, a hozzá kapcsolódó népszokások elsajátítása, megőrzése, ápolása, terjesztése.

Rendszeres fellépői a helyi, megyei, alkalmanként országos rendezvényeknek, ünnepeknek. Számos külföldi meghívásnak tesznek eleget: Németországban, Lengyelországban, Ukrajnában, Romániában mutatják be a magyar néptánc hagyományait. Nyáron jó hangulatú táborokban készülünk fel a következő időszak programjaira. Jó kapcsolatot ápolnak a Rákóczi falván működő civilszervezetekkel és a megye néptáncosaival, hagyományőrzőivel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szakképzetlen munkanélküliek magas száma	A célcsoport képzési lehetőségeinek feltérképezése, az igények összegyűjtése. Minél nagyobb részvételi arány A továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevételével a célcsoporton belül a munkanélküliek száma jelentősen csökken.
Jövedelmi helyzetük instabil	Helyi, illetve a környező települési munkáltatók megkeresése, pályázati lehetőségek figyelése. Munkahelyteremtés, elsősorban a településen, ezáltal a munkanélküliség csökkentése. Foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás segítése. Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Munkanélküliség csökkentés, települési támogatások csökkentése a településen.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Aranyosi Ervin: Biztató szavak gyermekemnek

Nagyszerű vagy, tudsz-e róla!
Büszke vagyok hát reád!
Nagy ember válhat belőled,
kijárva az iskolát!
Bízz magadban, hisz jól látod,
sose veszítsd kedvedet!
Okos is vagy, értelmes is,
nyugtasd meg a lelkedet!
Amit tettél, jól csináltad,
te vagy maga a csoda.
Ha van vágyad, izzó célod,
könnyebben jutsz el oda!
Érzed mi a helyes döntés,
ha belsődre jól figyelsz!
Ha elhallgatsz, a lelkedben
mindig jó válaszra lelsz.
Indítsd napod vidámsággal,
s ne veszítsd el kedvedet!
Minden napod új csodát hoz,

ha magadhoz engeded!
Nekem tetszik, amit művelsz,
végezd hát a dolgodat!
Váltsd valóra összes álmod,
s legyél tőlük boldogabb!
Legyél jó és legyél kedves,
becsüld meg a társaid!
Merj álmodni óriásit,
s váltsd valóra vágyaid!
Légy derűs és udvarias
s érezd tőle jól magad!
Állj ki mindig igazadért,
ha szívedből jön szavad!
Merj álmodni óriásit,
használd képzelőerőd!
Lássa hasznát embertársad,
a természet és a Föld!
Reád mindig büszkén nézek,
az én jövőm te leszel,
s hiszem nyomot hagysz a létben,
s hiszem, csupa jót teszel...

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát, amely dokumentum minden gyermekre kiterjedően célként fogalmazta meg a gyermekek és családjaik nélkülözését csökkentését, valamint a gyermek fejlődési esélyeinek javítását.

A gyermek védelme és a gyermeki jogok hazai védelme szempontjából meghatározó jelentősége van Magyarország Alaptörvénynek (a továbbiakban: Alaptörvény). Az Alaptörvény XVI. cikkének (1) bekezdése szerint „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.” Továbbá az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése kimondja, hogy „Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket.” Ennek megfelelően elsősorban a gyermek szülei, családja, azt követően az állam és végül a társadalom köteles biztosítani a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket, melyek a felnőtté válásához szükségesek.

A település és Magyarország jövőjét a gyermekek jelentik. Rákóczi falva városa eddig is, és a jövőben is arra törekszik, hogy a gyermekek születésüktől kezdve biztonságban és minél szélesebb körű ellátásban részesülve nevelkedjenek.

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód elve szerint jól működik. A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a városban jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 665	2 775	5440	48,99%	51,01%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			152	2,79%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	368	368	736	6,76%	6,76%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	107	81	188	1,97%	1,49%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból jól látható, hogy városunkban hogyan alakul a gyermek száma az állandó népességhez viszonyítva. Az öregedési index Rákóczi falva esetében sajnos egy elöregedő társadalom képét mutatja. A 2019 állapotot tükröző kormányhivatali statisztikai adatok szerint Rákóczi falva lakosságszáma 5440 fő, melyből a 0-2 évesek száma 152 fő, a 0-14 éveseké 736 fő, a 15-17 éveseké pedig 188 fő, tehát összesen a kiskorú lakosság 924 fő. Ezzel szemben ugyanezen állapot szerint a 65 év feletti lakosok száma 1071 fő (lásd 3. számú táblázat). Ez azt jelenti, hogy 2019-ben Rákóczi falva lakosságának 17%-át teszi ki a 0-17 éves korosztály, míg a 65 év feletti lakosok aránya 19.7%, a fennmaradó 63.3% pedig az aktív korú lakosokat takarja. Rákóczi falva Városi Önkormányzat települési támogatás formájában egyszeri újszülött támogatással segíti a szociálisan rászoruló szülőt/gyámot a gyermek születésével kapcsolatos költségek viselésében.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A **veszélyeztetettség** olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság – a gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével – a gyermeket védelembe veheti. (Gyvt. 68. § (2)).

A gyermek védelembe kerül, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevitelével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható - a gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével - védelembe kerülhet, továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatalkorú, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermek, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a büncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalkorú. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint szabályoz:

(1) **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

(2) **Halmazottan hátrányos helyzetű**

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

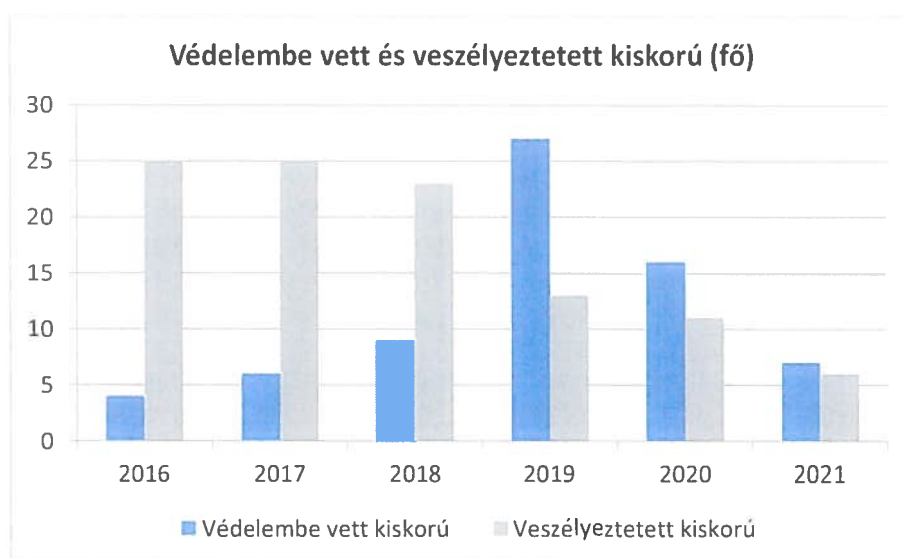
A hátrányos ill. halmazottan hátrányos helyzet megállapítása kérelem alapján határozattal történik, mely határozatot a gyermek törvényes képviselőjén túl a hivatal a gyermek nevelési-oktatási intézményét is értesíti (a jogerős határozat egy példányának megküldésével).

Rákóczi-falva Városi Önkormányzat Jegyzője a 2022. évben hátrányos helyzetet 28 gyermek és halmazottan hátrányos helyzetet 8 gyermek részére állapított meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	4	25
2017	6	25
2018	9	23
2019	27	13
2020	16	11
2021	7	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adataiból jól látjuk, hogy a védelembe vett kiskorú gyermekek száma 2018-ig lassan emelkedett, majd 2019-re drasztikusan megnövekedett (27 gyermek), de a 2020-as évtől nagy megnyugvásunkra ismét csökkenő tendenciát mutat (7 gyermek). A védelembe vétel leggyakoribb indoka az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás volt. Az igazolatlanul iskolából hiányzó tanulók többsége hátrányos helyzetű családok gyermeke, ahol a szülők szakképzetlenek, álláskereső, alacsony szociális színvonalon élők. A rossz minta átadása önkéntelenül zajlik ezekben a családokban is, ahol nem érték a megszerzett tudás és a tanulás. 2021 év végére a 7 védelembe vett gyermekből 3 maradt, hiszen a segítő tevékenység során a problémát kiváltó tényező/ tényezők megszűntek, megoldódtak, de két esetben történt elköltözés is. Védelembe vétel megszűnését követően preventív célzattal még minimum fél évig alapellátás szintjén együtt dolgoznak az adott családdal és tavaly itt is több sikeres lezárás volt tapasztalható. Sajnos egy gyermek esetében ideiglenes hatályú elhelyezés történt. Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2016-2021 közötti időszakot vizsgálva csökkenő tendenciát mutat. 2016-ban 25 gyermek, míg 2021-ben 6 gyermek volt veszélyeztetett.

Elsősorban a család feladata, hogy gyermeke részére biztonságot, védelmet nyújtson, szükségleteiről gondoskodjon, hogy egy harmonikusan fejlett, a közösségbe beilleszkedni tudó kreatív személyiség nevelkedjen. Azonban, ha a szülők a gyermekek szükségleteiről nem tudnak gondoskodni vagy elhanyagolják illetve, ha a gyermek erkölcsi okokból náluk nem helyezhető be kell avatkozni a gyermekvédelmi szakembereknek.

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik. Városunkban Család- és Gyermekjóléti Szolgálat segítségét kérheti a szülő. Ha ezen segítséggel sem képes a szülő a gyermek családban történő megfelelő nevelését, gondozását biztosítani akkor a jelzőrendszer kérésére vagy a hivatalos tudomásszerzést követően hivatalból kerül sor a védelembevételre.

Rákóczi falván a jelzőrendszer tagjait a Virágoskert Óvoda és Bölcsőde, a Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a házi orvosok, a körzeti megbízott rendőrök, a Rákóczi falvai Polgármesteri Hivatal szociális-és gyermekvédelmi ügyintézői és a védőnői szolgálat alkotja. A jelzőrendszeri tagok továbbra is nagyon jó kapcsolatot ápolnak, minden esetben kölcsönösen számíthatnak egymás segítségére, együttműködésére. Az információk átadása és a kapcsolattartás is megfelelően működik. Ez azért is nagyon fontos, mert az észlelő-és jelzőrendszer működésének minősége mindenkor és minden esetben meghatározza a településen élő családok, gyermekek helyzetét.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők helyzete

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó jogszabályok:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet

A Gyvt. 19. § (1) bekezdés

(1)152 A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a) 153 a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és –ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek, b) 154 a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak, c) 155 az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

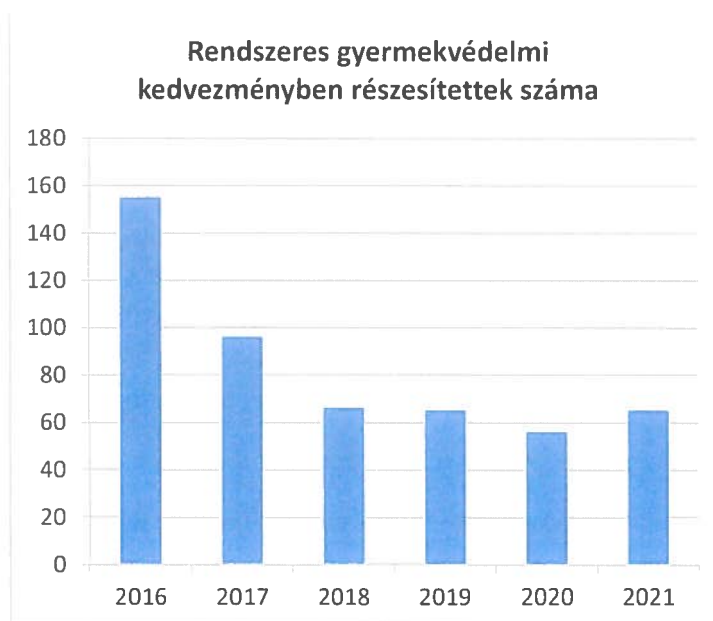
A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege és a vagyoni érték nem haladja meg a Gyvt. megengedett értékhatárt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult a lakóhelye (a 18/A. § (1) bekezdés eszerint, ha a kérelmezőnek több lakcíme van, az illetékességet az a lakóhely vagy a tartózkodási hely alapozza meg, ahol életvitelszerűen lakik) szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál terjeszti elő.

A feltételek fennállása esetén a települési önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát. Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évi átlagos száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	155
2017	96
2018	66
2019	65
2020	56
2021	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A táblázat adatai szerint a településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma nagyrányú csökkenést mutat a 2021-es év kivételével, mely arra enged következtetni, hogy a családoknál javulni látszik a szociális és anyagi körülmény. 2016-ban 155 gyermekre tekintettel került megállapításra rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, ez az adat 2021-re 65 gyermekre, azaz 58%-kal csökkent.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

A szociális és gyermekvédelmi ellátások szabályairól szóló 8/2021. (V. 7.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: rendelet) szerint a gyermek neveléséhez nyújtott települési támogatás célja, hogy a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében, ha a gyermeket gondozó család időszakosan/vagy időről időre létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (polgármesteri hatáskörben) újszülött támogatás nyújt 2022. évben. Összesen 5 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 150.000,-Ft támogatási összegben. Az újszülöttek támogatásának formája gyermekenként egyszeri támogatás, melynek összege 30.000,- Ft, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj 300%-át, a gyermekét egyedül nevelő szülő esetén az 400%-át.

Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete helyi gyermeknevelési támogatást nyújt 2022. évben. Összesen 26 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 465.000,- Ft támogatási összegben. A gyermek neveléséhez nyújtott települési támogatás évente legfeljebb két alkalommal igényelhető, összege éves szinten gyermekenként nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének:

- a) 25 %-át ha a kérelmező részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben,
- b) 50 %-át, ha a kérelmező nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 250 %-át, egyedülálló szülő vagy gyám kérelmező esetén a 300 %-át.

Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete helyi gyermekgondozási támogatást nyújt 2022. évben. Összesen 2 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 47.000,- Ft támogatási összegben. A helyi gyermeknevelési támogatás éves összege jogosult gyermekenként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének:

- a) 25 %-a, ha a kérelmező részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

b) 50 %-a, ha a kérelmező nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 250 %-át, egyedülálló szülő vagy gyám kérelmező esetén a 300 %-át.

Az általános iskolában, középiskolában és felsőoktatási intézményben tanuló diákok részére Rákóczi-falva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete helyi beiskolázási támogatást nyújt 2022. évben. Összesen 24 szociálisan rászoruló háztartás részesült, 260.000,-Ft támogatási összegben. A gyermek beiskolázásához nyújtandó települési támogatásban részesülhet a nappali tagozaton tanulmányokat folytató rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő kiskorú gyermek után, az a szülő, illetve más törvényes képviselő, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő esetén a 400%-át.

A tapasztalatok alapján elmondható, hogy a gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem leggyakoribb indokai: a beiskolázás és a téli tüzelő biztosítása.

A képviselő-testület az esélyteremtés jegyében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is – lehetőségeihez mérten – szeretné elérhetővé tenni a felsőoktatásban való részvételt, melynek érdekében a hátrányos helyzetű hallgatók számára rendszeres anyagi segítséget nyújt a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat keretében. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz az önkormányzat minden évben csatlakozik. 2022. évben 7 pályázat érkezett be, melyből 10 tanuló részére tudott az önkormányzat Bursa Hungarica „A” típusú ösztöndíj támogatást megállapítani. A támogatási összeg tanulónként 5.000,- Ft/10 hónap (2 félév).

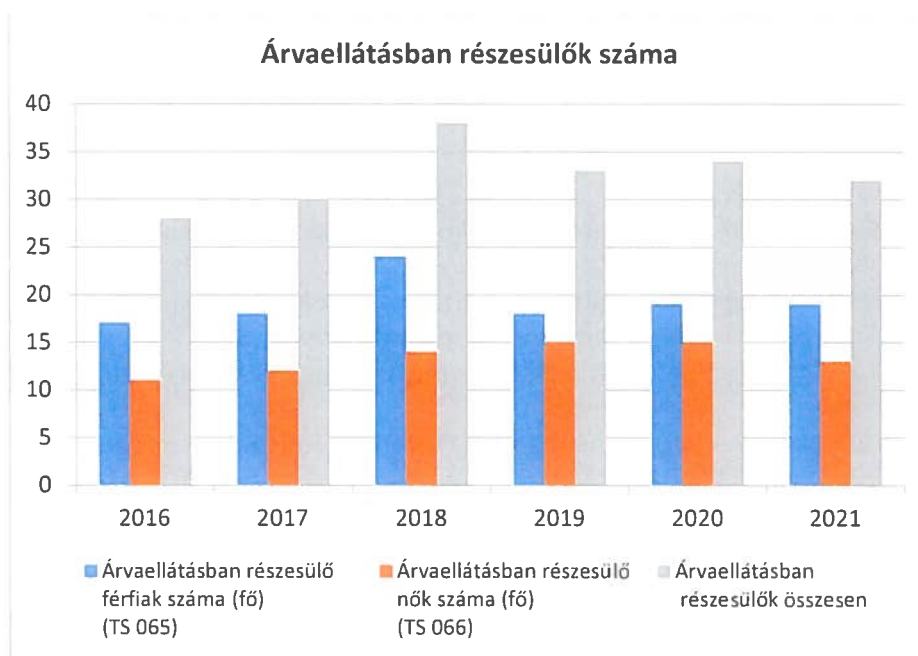
Az árvaellátás egy biztosítási típusú, havi rendszerességű, jövedelemarányos pénzbeli ellátás, melyre az elhunyt biztosítottak gyermekei, illetve bizonyos esetekben unokái és testvérei jogosultak. Az árvaellátás hatályos magyar szabályozását a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és a végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) kormányrendelet tartalmazza. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások egyik fajtája.

Árvaellátásban részesülnek azok a gyermekek, akiknek egyik vagy mindkét szülője elhunyt, így egyszülős családban vagy szülő nélkül nőnek fel. A jogosultság feltétele, hogy az elhunyt szülő biztosítási jogviszonyban állt, és megszerezte az ellátás megállapításához szükséges szolgálati időt. Míg özvegye özvegyi nyugdíjban részesül, gyermekei árvaellátásra lesznek jogosultak. Az ellátás a szülő halálának pillanatától jár, amennyiben az ellátásra benyújtott igény alapján a jogosultság megállapítható. Az árvaellátás megállapítása iránti igényt az igénylő lakóhelye szerint illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél kell benyújtani. Amennyiben az elhunyt nyugdíjas volt, az igényt a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál kell kérvényezni. Az ellátás az elhunyt jövedelme, pontosabban nyugdíja alapján kerül meghatározásra, mely gyermekenként értendő, összege pedig az elhunyt szülő nyugdíjának harminc százaléka. Amennyiben az elhunyt szülő még nem volt nyugdíjas, az árvaellátás összegét a halála idején megállapítható elméleti nyugdíj alapján számítják. A jogszabály meghatároz egy minimum összeget, melynél az ellátás összege nem lehet alacsonyabb. Ez a minimum összeg 2021-ben 24.250 Ft volt, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Korm.rendelet 64/D.§-a szerint az árvaellátás legkisebb összege 2022. január 1-jétől havi 50.000 forintra emelkedett. Az árvaellátás alapesetben a gyermek 16. életévéig jár, azonban, ha a gyermek iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok időtartamára, de legfeljebb a 25. életévéig jár. Amennyiben a gyermek a jogosultság megszűnése előtt megváltozott munkaképességűvé válik, az árvaellátás életkorra való tekintet nélkül megilleti őt. Az árvaellátásra való jogosultságot – az egyéb feltételek fennállása esetén – sem a gyermek örökbefogadása, sem házasságkötése, sem életben lévő szülőjének újabb házasságkötése nem befolyásolja.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	17	11	28
2017	18	12	30
2018	24	14	38
2019	18	15	33
2020	19	15	34
2021	19	13	32

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A táblázat adatai szerint 2016-2021 között a településen árvaellátásban részesülők száma ingadozó tendenciát mutatott, azonban 2018. évben sajnos drasztikus mértékben megemelkedett és ez a férfiak számában mutatkozott meg leginkább. 2021. évben összesen 32 az egyszülős családok száma.

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A településen ezen ellátások fajtái:

- Pénzügyi és természetbeni ellátások: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, ösztöndíj.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások: - a gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsődei ellátás, - a gyermekek napközbeni ellátása.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt az 1997. évi XXXI. törvény 19-20/B. §-a, a 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 65-67. §-a, a 2019. évi LXXI. törvény 64. § (1) bekezdés a)-c) pontja szabályozza. **2022. évben az önkormányzathoz 32 kérelem érkezett, melyből 3 elutasító, 1 eljárás megszüntető határozat született.** 3 kérelmezőnél a törvény által előírt jogszabályi feltételek nem álltak fent, 1 kérelmező elhunyt, ezért a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt hivatalból meg kellett szüntetni. 28 kérelmezőnél a törvény által előírt jogszabályi feltételek fennálltak. A 28 kérelmezőből 16-an kérték a **hátrányos helyzetük megállapítását**, melyből 8 megállapító határozat született.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, évente két alkalommal (augusztus és november) természetbeni támogatásra, továbbá a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére.

A törvényi szabályozás alapján 2022. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek után augusztus 1. napján fennálló jogosultságok okán 35 jogosult részére 386.000,- Ft, november 1. napján fennálló jogosultságok okán 27 jogosult részére 275.000,- Ft pénzbeli támogatás került kifizetésre. A pénzbeli támogatások összege a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek után 6.000,- Ft, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek után 6.500,- Ft. Ennek a támogatásnak a fedezete teljes mértékben állami támogatás, amely nem az Önkormányzat költségvetését terheli.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájárultak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

- **Hátrányos helyzetű gyermekek szünidei étkeztetésének felmérése**, melyet a Gyvt. 21/C. § és a 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet 13. § - 13/B. § bekezdése szabályoz.

A Gyvt. 21/C. § - a értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezés a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon.

A fentiek alá nem tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, és az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

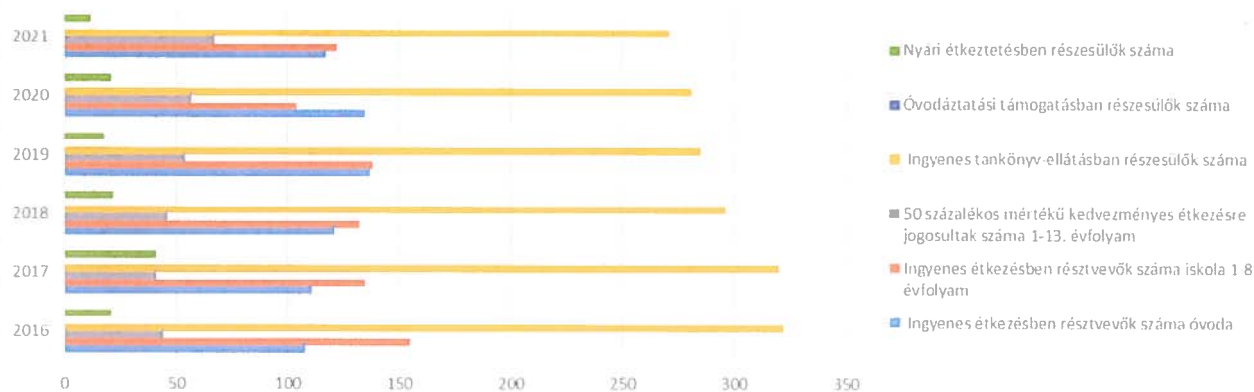
Szünidő típusa szerint	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Étkezési napok száma	Adagszám
tavaszi	14 fő	4 nap	56
nyári	16 fő	55 nap	880
ősz	-	-	-
téli	14 fő	9 nap	126

Rákóczi falva Városi Önkormányzat 2022. évi adat

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	108	155	44	322	0	21
2017	111	135	41	320	0	41
2018	121	132	46	296	0	22
2019	137	138	54	285	0	18
2020	135	104	57	281	0	21
2021	117	122	67	271	0	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásban részesülők száma

Az ingyenes étkezésben résztvevők száma az óvodában 2016-2019 közötti időszakban növekvő, majd 2020. évtől csökkenő tendenciát mutatott.

Az ingyenes étkezésben résztvevők száma az iskolában 1-8. évfolyamot vizsgálva 2016-2021 közötti időszakban ingadozó tendenciát mutatott.

Az 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyamot vizsgálva a 2017. évet kivéve növekvő tendenciát mutatott.

Az ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma megegyezik az iskolába beiratkozó tanulók számával, mivel minden gyermeknek ingyen biztosítanak tankönyvet. 2016-2021 közötti időszakban csökkenő tendenciát mutatott.

Óvodáztatási támogatásban részesülő száma nem releváns, mivel az óvodáztatási támogatás törvényi háttére megszűnt.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény a következő 172. §-sal egészül ki:

„172. § (1) 2015. június 4-ét követően a 20/C. § szerinti óvodáztatási támogatás megállapítása iránti kérelem, – ideértve a támogatás ismételt megállapítása iránti kérelmet is, – nem nyújtható be.

(2) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítására 2015. június 5-én folyamatban lévő ügyben a Gyvt. 2015. március 31-én hatályos szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a jogosultságot 2015. október 31-éig terjedő időtartamra kell megállapítani,

b) a támogatás első alkalommal történő folyósítására a 20/C. § (6) bekezdésében foglaltaktól eltérően tárgyév június 30-áig kerül sor.

(3) A települési önkormányzat jegyzője a 2015. június 5-ét megelőzően megállapított óvodáztatási támogatásra való jogosultságot 2015. október 31-ével megszünteti.”

A nyári étkeztetésben részesülők száma a 2016-2021 közötti időszakot vizsgálva ingadozó tendenciát mutatott. 2021. évre drasztikusan lecsökkent 12 főre. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a családok szociális jóléte javulóban látszik.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

A településen nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közege a szegregált, telepszerű lakókörnyezet. Ugyanakkor a területen élők esetében érezhető a jövőkép hiánya, a szülők általi negatív minta átörökítése, a szocializációs hiányok. Mindebből következtethető az egészségtudatos életvitel hiánya is, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya.

Városunkban nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen a 0-3 éves korúak ellátása mellett a bölcsődében, az óvodába és az iskolában is két védőnő látja el a feladatokat. A védőnők feladatait a területi védőnői ellátásról szóló

49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet alapján látja el. Gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós, gyermekágyas anya, 0-6 éves korú gyermek, illetve olyan 6-16 éves korú gyermek él, aki nem jár semmilyen közösségbe, intézménybe.

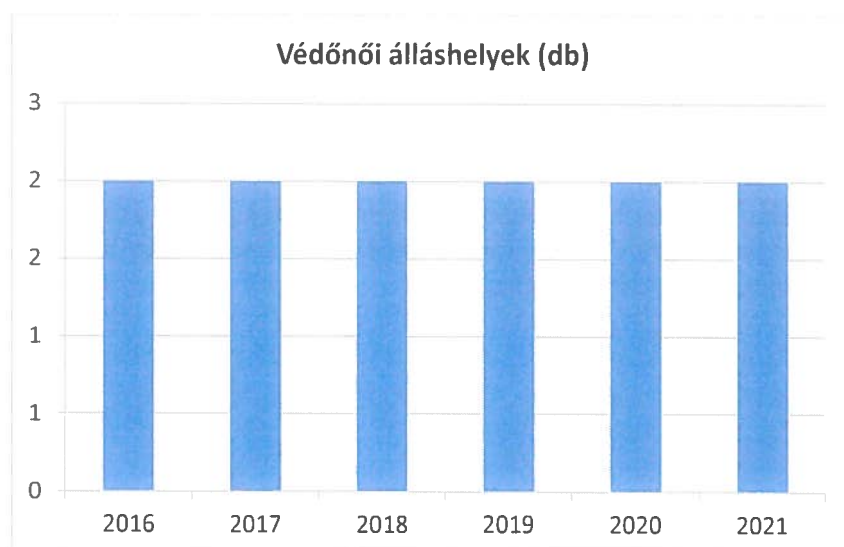
A védőnői tevékenység helyszínei: a Tanácsadóban önálló fogadóóra, illetve Várandós és Csecsemő Tanácsadás keretein belül, a család otthonában családlátogatások során, nevelési-oktatási intézményekben történő tisztasági vizsgálatok és egészségnevelés alkalmával, valamint közösségi programokra alkalmas helyszíneken.

Gyermekvédelmi feladataik közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése, betegségek kialakulásának megelőzése, az egészségromlás minél korábbi észlelése, és a gyermek mihamarabbi szakemberhez való jutásának elősegítése, kezelése, terápiák nyomon követése. Évente státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrzik. Az egészségügyi prevenciós tevékenységük egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, az orvosi tanácsadásról tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténtének követése. Az egészségnevelő, prevenciós és gyermekvédelmi munka elsődleges színtere a család saját élettere, melyre családlátogatások során kerül sor.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	145	72,00
2017	2	138	69,00
2018	2	134	67,00
2019	2	134	67,00
2020	2	139	69,00
2021	2	147	73,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A 4.3.1. számú táblázat adatai alapján a 0-3 év közötti gyermekek száma a településen csökkenést mutat 2016-2019 között, 2020-tól viszont megindulni látszik egy olyan növekvő tendencia, mely remélhetőleg a következő éveket is jellemezni fogja (2021-ben a 0-3 év közötti gyermekek száma a településen már 147 fő).

A településen 2 védőnő látja el a feladatát, a védőnői ellátás folyamatosan biztosított, nincsen betöltetlen státusz.

h) gyermekorvosi ellátás jellemzői, házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok;

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői (3 körzet adatai együtt)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	3	0	0	0	5816
2017	3	0	0	0	4926
2018	3	0	0	0	4825
2019	3	0	0	0	5235
2020	3	0	0	0	5678
2021	3	0	0	0	5750

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete területi ellátási kötelezettséggel a felnőtt és gyermek (vegyes) háziiorvosi ellátásról három körzetben gondoskodik. A felnőtt és gyermek (vegyes) háziiorvosi ellátás helye mindhárom körzet esetében 5085 Rákóczi falva, Szabadság tér 8. szám. Házi gyermekorvos, házi gyermek szakorvosi ellátás nincs a településen. A rákóczi falvai lakóhellyel rendelkező gyermekek nem feltétlenül a település háziiorvosainál veszik igénybe ezt az ellátást, sokan a Szolnok-Szandaszőlősen vagy Szolnokon található gyermekorvosokat keresik meg panasz esetén. Kórházi háttérrel Szolnok város biztosít.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényei, korai fejlesztés, rehabilitáció

A kisgyermek kötelező szűrővizsgálata, valamint a 0-2 éves gyermekek évenkénti státuszvizsgálata a védőnő, illetve a házi orvos közreműködésével rendszeresen megtörténik. Korai fejlesztésre és rehabilitációra az oktatási intézményekben a lehetőség adott. A korosztály speciális ellátási igényeit a bölcsődében és az óvodában logopédus, szurdopedagógus és gyógypedagógus megbízásával biztosítja az intézmény.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. Az alapellátás célját és feladatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többszörösen módosított 1997. évi XXXI. törvény, valamint a végrehajtásra kiadott, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30) NM rendelet, valamint az 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet határozza meg.

A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatai három nagy csoportra bonthatók:

- 1) a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében végzett tevékenység;
- 2) a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében végzett tevékenység;
- 3) kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében végzett tevékenység.

Konkrét feladatok az alábbiak:

- tájékoztatás nyújtása
- ügyintézés
- segítő beszélgetés
- tanácsadás (gyermeknevelési, életvezetési)
- szolgáltatás közvetítése
- esetkezelési konferencia szervezése, lebonyolítása
- szakmaközi konferenciák szervezése, lebonyolítása
- éves gyermekvédelmi tanácskozás összehívása
- családlátogatás
- kapcsolattartás
- prevenció, szabadidős tevékenységek szervezése
- adományok szervezése és szétosztása
- jelzések fogadása-lereagálása

A gyermekjóléti szolgálatnál megjelenő kliensek lehetnek:

- alapellátottak, ami egy önkéntes együttműködési forma, kisebb mértékű veszélyeztetettség esetén;
- védelembe vettek, melyet a gyámhatóság rendel el és kötelező együttműködést jelent (a veszélyeztetettség súlyosabb mértékű);
- utógondozottak, ők a szakellátásból (állami gondoskodásból) kikerült gyermekek;
- tanácsadás keretében történő ellátás/időnként jelentkezők, akik nem vállalták az alapellátást, vagy leginkább ügyintézéshez kérnek segítséget;

- válsághelyzetben lévő várandós anya.

A gyermekjóléti szolgálat feladatait egy fő szociálpedagógus végzettségű családgondozó látja el, a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ családgondozójával szoros együttműködésben. A szolgálat éves forgalmi adata évről évre magas. A családokban előforduló működési zavarok – melyek tünezhordozói a gyermekek – egyre magasabb szakmai színvonalon végzett beavatkozásokat igényelnek. A családgondozók leterheltsége nagy.

A településen Biztos Kezdet Gyerekház, illetve Tanoda nem működik.

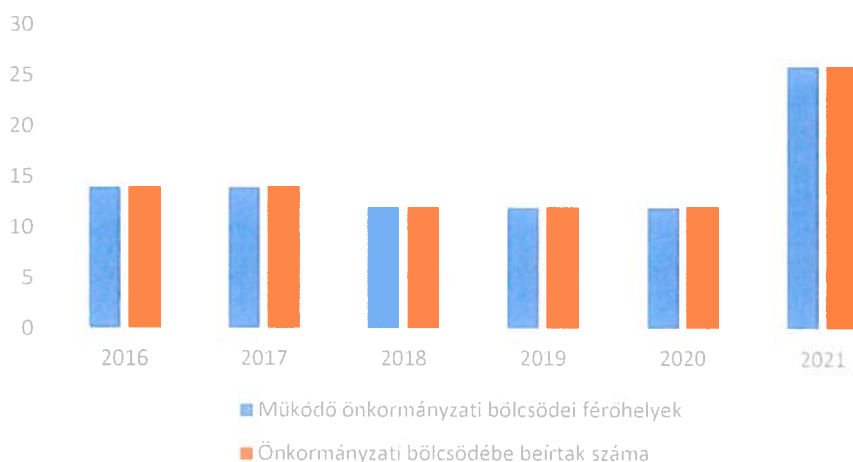
e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	14	14
2017	14	14
2018	12	12
2019	12	12
2020	12	12
2021	26	26

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsődei helyek és beírt gyermekek száma

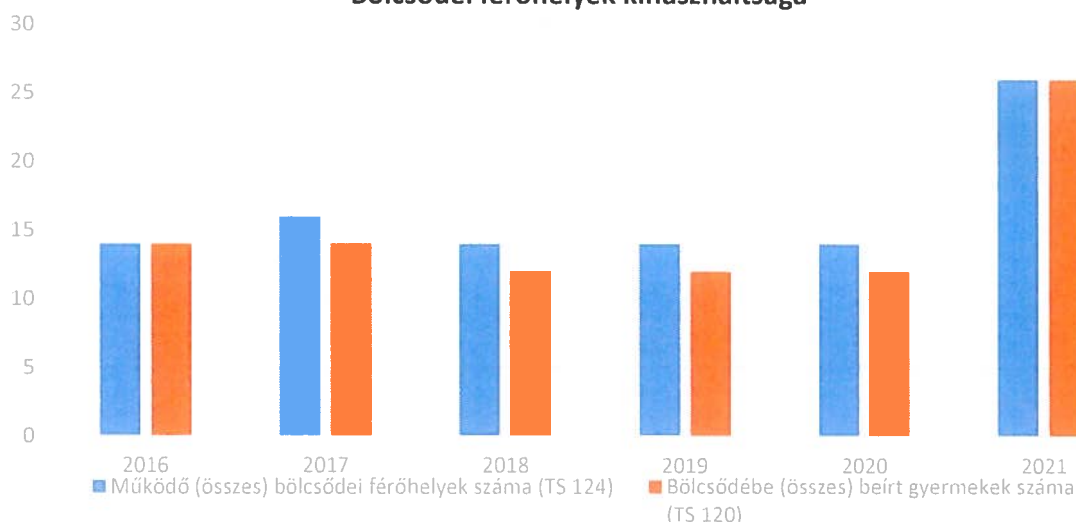

4.3.3. b.) számú táblázat – Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	14	14
2017	0	0	0	0	0	0	16	14
2018	0	0	0	0	0	0	14	12
2019	0	0	0	0	0	0	14	12
2020	0	0	0	0	0	0	14	12
2021	0	0	0	0	0	0	26	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága

A településen jelenleg kizárólag önkormányzati fenntartású bölcsőde található, sem munkahelyi, sem pedig családi bölcsőde nem üzemel. Az utóbbi években mutatkozó, megnövekedett bölcsődei ellátás iránti igényre tekintettel az önkormányzat pályázatot nyújtott be további bölcsődei férőhelyek kialakítására, mely kedvező elbírálásban részesült, aminek köszönhetően 2021-ben egy teljesen új, 26 kisgyermek befogadására alkalmas, két csoporttal rendelkező bölcsőde épült az óvoda mellett. A bölcsődének teljes a kihasználtsága, tehát az összes férőhely betöltésre kerül, sőt gyakran előfordul, hogy több igény érkezik bölcsődei ellátásra, mint amennyi férőhely az intézmény rendelkezésére áll.

f) gyermekvédelem

A Család-és Gyermekejóléti Szolgálat feladatai között szerepelnek:

- Tájékoztatás, információnyújtás

- Szociális segítőmunka keretében részt vesz a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában.
- Családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve kezdeményezi azok szervezését.
- Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.
- Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés.
- Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását.
- Közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés.
- Munkanélküliek, adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékossgal élők, krónikus, pszichiátriai és szenvedélybetegek, kábítószer-problémával küzdők, egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás biztosítása.
- Kríziskezelés, valamint nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások biztosítása.
- Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslatok készítése, a szakemberek közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A jelzőrendszeri tagok nem azonos súllyal, gyakorisággal és mélységben vesznek részt a családok életében, így míg a személyes szolgáltatást nyújtó intézmények, hivatalok, védőnők, orvosok és pedagógusok a gyermek mindennapjainak részét képezik, a pártfogó felügyelő már csak bűnelkövetői múlttal rendelkező gyermek életébe lép be, az ügyészség, bíróság pedig még ritkábban, inkább csak áttételesen értesülhetnek gyermek veszélyeztetettségéről.

A Szolgálat elsődleges szakmai célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi segítséget, vagy támogatást igénylő személyek, családok és gyermekek helyzetének pozitív irányú megváltoztatása érdekében létrejövő észlelő- és jelzőrendszer szereplőivel érdemi és hatékony együttműködést tudjon kialakítani és működtetni.

A gyermek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 17. §-a alapján a településen a gyermekek védelme a jelzőrendszeres házi segítségnyújtáson keresztül valósul meg.

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége (2021):

- alapellátott gyermek	32 fő
- védelembe vett gyermek	3 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett	1 fő
- tanácsadás keretében történő ellátás	60 fő

A gyermekjóléti szolgálat adata a küldő szerv szerinti bontásban (2021):

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Megnevezés	Küldött jelzések száma	
	0-17 év	18 év felett
Egészségügyi szolgáltató	2	-
ebből védőnői jelzés	1	-
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	1	-
Közoktatási intézmény	13	-
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	-	-
Rendőrség	1	-
Pártfogó felügyelet	-	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-
Állampolgár	2	1
Ügyészség, bíróság	-	-
Önkormányzat, jegyző	1	-
Gyámhivatal	-	-
Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	-	-
Összesen	21	1

(Forrás: az intézmény 2021. évi beszámolója)

Rákóczi falván a jelzőrendszer tagjait a Virágoskert Óvoda és Bölcsőde, a Rákóczi falvai II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a házi orvosok, a körzeti megbízott rendőrök, a Rákóczi falvai Polgármesteri Hivatal szociális-és gyermekvédelmi ügyintézői és a védőnői szolgálat alkotja.

2021. évben 21 alkalommal történt jelzés a szolgálat felé. Legmagasabb számban a közoktatási intézmények jeleztek: a hely iskola 10 alkalommal (itt a jelzések tankötelezettség elmulasztása, lelki-mentális probléma illetve magatartászavar okán történt) míg a megyei középiskolák 3 esetben éltek jelzéssel (itt főként online oktatással összefüggő problémák miatt, az online oktatás időtartama alatt).

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a gyermekjóléti szolgáltatás. Igénybe vehető ellátások pedig a rendkívüli települési támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, adományok, ruhabörze igénybevétele.

A településen anyaotthon, családok átmeneti otthona nem működik, e szolgáltatások Szolnokon vehetők igénybe szükség esetén.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Rákóczi falván füves sportpálya, műfüves kispálya, valamint kondipark áll a sportolni vágyó gyermekek rendelkezésére. Az óvodában tornaszoba, pályázati forrás és jelentős önerő igénybe vételével Ovi-Sport pálya, az iskolában pedig felújított sportcsarnok biztosítja a gyermekek számára a mindennapos mozgás lehetőségét. Az általános iskolában néptánc,

valamint szakkör szinten sportolásra több sportágban van lehetőség (judo, kosárlabda, tollaslabda, kézilabda, football). A település saját sportegyesülettel is rendelkezik: a Rákóczi Sportegyesület, a II. Rákóczi Ferenc Horgász Egyesület és az Alföldi Farkasok Sportegyesület, melynek keretében utánpótlás csapat is működik a helyi általános iskola tanulóinak részvételével és minden érdeklődő számára elérhető sportolási lehetőséget kínálnak a településen.

A gyermekjóléti szolgálat minden évben szervez - ingyenes – szünidei szabadidős programokat, táborokat a hátrányos helyzetű gyermekek részére.

A Varsány Közösségi Ház és Könyvtár 2022. évben az alábbi programokat valósította meg:

A fiataloknak szubkultúrájuknak megfelelő programok kínálatával igyekszünk csökkenteni a kisebb településekre jellemző elvándorlást, valamint tehetséggondozással és a tudástársadalom követelményeinek megfelelő tudás terjesztésével, képességeik kibontakoztatását segítő programokkal a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek leszakadását.

A prevenció és a korrekció része az amatőr művészeti tevékenységekben (színjátszás, versmondás, filmezés, rajzolás, festés, néptánc, társas tánc, kórus, zenélés, kézműveskedés stb.) való részvétel biztosítása is. Ebben komoly szerepet vállal az általános iskola is, gondoljunk a kiemelkedő színvonalon működő Suliszínpadra vagy éppen a néptáncoktatásra.

Az amatőr művészeti tevékenység, amellyel, hogy kellemes időtöltés, a fiatalokat fenyegető kallódás, bandázás, céltalan lödörgés, drogozás alternatívája, prevenció, személyiségfejlesztő aktivitás is. Növeli az önbizalmat, fejleszti az önkifejezési képességet, előhívja a kreativitást, megmutatkozási lehetőségeket biztosít, ami a család, a barátok, a szomszédság, a helyi közösség elismerését vívja ki, növelve ezzel az egyén önbecsülését. Nem elhanyagolható hozadéka az sem, hogy megtanít csoportban alkotni, dolgozni, másokra odafigyelni, másokat megismerni és megérteni, toleránsnak és szolidárisnak lenni.

A különféle informális és non-formális tanulási, képzési módokban, a tanfolyamokon, amatőr művészeti klubokban, szakkörökben való részvétel nemcsak a leszakadás hatékony ellenszere és a felzárkóztatás hatékony eszköze, de csírája a polgári létforma kialakulásának is. Tapasztalataink és a szakirodalom szerint is, azok, akik aktívan részt vesznek ilyen jellegű tevékenységekben, más területen is aktívabbak, a közösségért tenni akarókká válnak. Közülük kerülnek ki a falu/városvédő egyesületek és más helyi szerveződések kulcsemberei. Sokszor őket találjuk meg a helyi média közreműködői, a lakóhely parkosítását kezdeményezői, a helyi fesztiválok, rendezvények, ünnepek önkéntes segítői, de az állampolgári jogaikért küzdők élharcosai és szervezői között is.

Közszolgáltató intézményként a Varsány Közösségi Ház és Könyvtár a kulturális alapellátás meghatározó szereplője Rákóczi falván. Széleskörű társadalmi érdek, hogy a **kulturális vagyont megőrzését** és hozzáférhetővé tételét korszerű és biztonságos eszközökkel tudják folyamatosan ellátni. A könyvtári gyűjteményre, a könyvtári és a közművelődési szolgáltatásokra alapozva jelentős szerepet tölt be az élethosszig tartó tanulás terén, számos oktatást támogató szolgáltatást biztosít. Alapvető feladata, hogy a helyi társadalom közösségi- és kulturális igényeire figyelve, **ízlésformáló** módon alakítsa ki a művelődési- és a **közösségi együttlétek** kereteit.

A városi könyvtár a település nyilvános könyvtáraként fő feladatának azt tekinti, hogy az érdeklődők lehető leg szélesebb köre számára biztosítsa a feltételeket a magyar és az egyetemes kultúra kincseinek **megismerésére**, a folyamatos **önművelésre**, a színvonalas **szórakozásra**. Ennek érdekében a könyvtár gyűjtőkörébe tartozó dokumentumok beszerzésével,

feldolgozásával és könyvtári szolgáltatások szervezésével támogatja a szervezett oktatásban és az önképzésben résztvevő személyek tanulását, az állampolgári jogok gyakorlásához, valamint a személyes és közösségi önmegvalósításhoz szükséges közhasznú ismeretek megszerzését, a gazdaság, a társadalom, a tudomány és a kultúra területén való tájékozódást, a fizikailag hátrányos helyzetűek ellátását, a település természeti értékeinek, kulturális és néprajzi hagyományainak bemutatását és gyűjtését, a gyermekek olvasási kultúrájának, önálló ismeretszerzési tevékenységének segítését, a **korszerű információs szolgáltatás** biztosítását, a szabadidő hasznos eltöltését.

2022-es évben a könyvtárhasználati adatok növekedést mutatnak, főleg a **14 év alatti korosztály általi látogatottság mutat jelentős növekedést**. A látogatottság növekedésében jelentős szerepet játszik, hogy a könyvtár a település központi helyére költözött. 2022. szeptember 26-ától a könyvtári szolgáltatásokat a Varsány Községi Ház oldaltermében lehet igénybe venni, ahol gyermekkönyvtári rész kialakítására is sor került. Számos mese, ismeretterjesztő könyv áll rendelkezésükre. A legkisebbek a leporellók és zenélő könyvek közül is válogathatnak. Ebben az évben 6 db új társasjáték került beszerzésre, amelynek helyben használata hamar népszerű lett a gyermekek között.

Az új helyre való költözés által megugrott a 14 éven aluliak könyvtárhasználati száma. A közösségi ház közel van az iskolához, és a sportcsarnok újítása miatt is napi szinten jártak át az intézménybe a gyermekek testnevelés és néptánc órákra. A 2022-es évben a 14 éven aluli beiratkozott olvasók száma 72 fő volt. A beiratkozás továbbra is ingyenes a könyvtárban. A beteg és mozgáskorlátozott olvasók számára folyamatosan szállítják ki a könyveket. A vakok- és gyengén látók számára hangoskönyvekkel tudnak szolgálni. 2022-ben összesen 27 programot szervezett a könyvtár. A résztvevők száma összesen 706 fő volt. **Könyvtárhasználati órákat** szerveztek 2., 4. évfolyamos kisdíjakok, illetve óvodások részére. Programjaink közül a gyerek és ifjúsági korosztály részéről a legnagyobb sikernek a következők örvendtek: online kvízek (Hol a költöm? – Költészet napi totó, Rákóczi-kvíz), kézműves foglalkozások (Farsangi szemüveggészítés, Húsvéti játszóház stb.), fotópályázat (Szelfikihívás – Fotó a kedvenc könyvemmel, KönyvKarácsony – Adventi kihívás) és a családi programok (Halloween).

Február 27-én 16 órától maskarás felvonulásra hívták a település lakóit. A **Falvai Farsang Farka** elnevezésű programot a Felvidéki „asszonyberetválós farsangi” népszokás hagyományának bizonyos elemei felhasználásával szervezték meg dobosokkal, dudásokkal, játékoskedvű családokkal, ifjakkal, éltesebbekkel és a Hollóének Hungarica együttesével. A felvonulás után kiszabáb-égetés, tea és forralt bor, jó muzsika várta a több mint 100 résztvevőt.

Április 14-én, a hagyományos **nagypénteki kolompolás**on százan vettek részt az Örök Ifjak csoportja szervezésében. Az április 30-án megrendezett Retro Majálison a gyerekeket kézműves foglalkozásokkal, társasjátékkal várták a családoknak szóló színpadi programokon túl. Ezen a napon ún. **kerítés-tárlaton** mutatták meg a nagyközönségnek a diákfotó szakkörük alkotásait. A szabadtéri kiállítás megnyitóján Mészáros János fotóriporter, a szakkör vezetője mellett bemutatkozott a szakkör valamennyi diák alkotója is.

Május 7-én a szolnoki Tisza Táncegyüttest látták vendégül. A **Falvai Táncos Forगतag** nagyszabású néptáncos bemutatóján a helyi Rákóczi Néptáncegyüttes is színpadra lépett. A fergeteges előadáson 650-en vettek részt.

Május utolsó szombatján rendezték meg **Állati jó gyermeknap** címmel a hagyományos falvai gyermeknapot, amelyen ezúttal a felelős állattartás volt középpontban. Az intézmény gyermeknap alkalmából fotópályázatot hirdetett, amelyre olyan fotókat várt, amelyek

megmutatják, milyen bensőséges kapcsolat lehet gyerek és kutya között. Ötödik alkalommal hirdették meg a befogadott kutyák szépségversenyét. A programot színesítette a SzolDog Kutyasuli bemutatója és a Tisza Állatvédő Egyesület jelenléte. A gyerekeket nyuszi simogató, játékos régészet, állati játékok, tini sminksarok, óriás buborékfújó készítés, mézeskalács díszítés, lavórhorgászat, állati fejtörők várták. Minden gyerek ajándékot (palacsinta, fánk, lángos, tea és szörp) kapott a közreműködő szervezeteknek (Örök Ifjak, II. Rákóczi Ferenc Nyugdíjasklub, Együtt Egymásért Rákóczi Klub, Rákóczifalvai Polgárőrség, Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Mária Légió, Rákóczifalva Városi Tűzoltó Egyesület, Női Klub, Rákóczifalvai Segítők) köszönhetően. A Rákóczi út 85. szám alatti tűzoltó székházban nyitott kapukkal várták a tűzoltóság iránt érdeklődő gyerekeket. A programokat veterán autók találkozájának egyik állomáshelye is színesítette.

Nyáron több tábor zajlott a közösségi házban. A június végén szervezett **néptáncos táborban** 22 fiatal ropta, a **balett táborban** 21 fiatal vett részt. A **Kölyökhét** egész napos ellátást biztosító, napközis tábor jellegű programjaira augusztus 8-12. között került sor. A gyerekeket rendkívül változatos programokkal várták: önismereti program, vetélkedő, kirándulás, lovaskocsizás, állatsimogató, kézműves foglalkozás, múzeumpedagógiai program egyaránt szerepelt a kínálatban. (Nyár elején összesen 4 heti programot hirdettek meg, ám érdeklődés csupán egyetlen hétre volt, a fent említett augusztusira.)

Szeptember 16. és 22. között ismét csatlakoztak az **Európai Mobilitási Héthez**. 2022. szeptember 16-án hirdette meg a városi könyvtár a „**Kísérj haza egy könyvet!**” felhívást. A könyvtárosok 50 db (könyvtári állományon kívüli) könyvet helyeztek el a település központi útvonalai mentén. A könyvek az alábbi kéréssel fordultak a becsületes megtalálókhoz: „S.O.S. Elvesztem! Kísérj haza!” A könyvek levelében az is megfogalmazásra került, hogy lehetőleg gyalog, kerékpárral, rollerrel kísérjék vissza az elkóborolt köteteket a könyvtárba, s kerüljék az autók használatát. Szeptember 19-éig összesen 49 kötet került vissza a könyvtárba. A megtalálók mindannyian gyümölcslevet kaptak ajándékba a könyvtárosok hálája jeléül.

Szeptember 17-én „Jobb kapcsolataink” címmel **rajz- és fotópályázatot** hirdettek az intézmény közösségi oldalán. 2022. szeptember 21-éig várták a témában készülő rajzokat és fotókat korosztályi megkötés nélkül. Eredményhirdetésre a Varsány Községi Ház közösségi oldalán került sor. A felhívásra 16 felnőttől és 24 általános iskolástól érkezett pályamunka. Szeptember 21-én csatlakoztunk a „Bringás reggeli” országos kampányához. Dr. Túróczi Imre, városunk polgármestere, Csomán István alpolgármester a kulturális, oktatási és sportbizottság elnökével közösen ajándékozta meg a kerékpárral közlekedőket. Összesen 200 darab szalámis szendvics került jó kezekbe.

Szeptember 22-én a **Felelős Szülők Iskolája** renthagyó osztályfőnöki órájára hívták az érdeklődő felső tagozatos diákokat. Az interaktív előadás során szó volt például arról, hogy lehet igazán élmény a tanulás, hogy tanárnak lenni szuper és menő dolog, s beszélgettek a fiatalokkal a fenntartható, környezettudatos életről, többek között a klímabarát közlekedésről is.

Október végén rendezték meg az immár hagyományosnak mondható **Éjszakai Kincskeresést**. A fényes (lámpás) felvonulás a városi könyvtár régi épületétől indult. A 250 fős közönséget a felvonulás végén a Varsány Községi Házban várták családi társasjátékozással, varázsfőzet kóstolással, rémisztő szelfiponttal. A kézműves foglalkoztató asztaloknál őszi dekorációkat lehetett készíteni.

A **Filharmónia** sorozat november 21-én folytatódott a **Magyar Állami Operaház** művészeinek „Operálunk?!” című előadásával. A jó humorú, kimagasló színvonalú előadáson 156 tanuló vett részt.

Hagyományteremtő szándékkal hívták életre 2021. novemberében a mézeskalács szakkört, amely tavaly **SütiKlub** néven folytatta tevékenységét. A Menyhárt Károlyné cukrász irányításával dolgozó asszonyok mellett közel 14 apró háziasszony-palánta is lelkesen gyúrta, sütötte, díszítette (és ette) a finomságokat 19 alkalommal szervezett klubfoglalkozásokon.

December 1. és 24. között ismét meghirdették az **Falvai Nagy Adventi Ablakvadászatot**, amelyen összesen 132 gyermek vett részt családjával együtt. A csatlakozó családok, intézmények sorsolás útján kaptak egy számot 1-től 24-ig. Az adott napra feldíszítették saját ablakukat, házukat vagy éppen kertjüket, ahol jól láthatóan elhelyezésre került el az adott decemberi nap száma. Így a 24 nap alatt minden szám megjelent a település valamelyik pontján, s létrejött a **Falvai Adventi Kalendárium**.

A **Mikulás** december 4-én ült lovas kocsira egy segítő krampusszal egyetemben, s végigjárva a település utcáit, szaloncukrot osztott a gyerekeknek.

December 10-én a **Maszk Bábszínház**: Betlehemi történetét nézhették meg a családok. A meghitt, élőszereplős műsor egy régi hagyományt, a bábtáncoltató, avagy "tittiri" betlehemes játékot eleveníti fel, amely hazánkban, illetve szlovák, lengyel, szlovén, cseh, területeken honos. Az előadás után került sor a **Betlehem készítő verseny** eredményhirdetésére, majd mindenki a vendégünk volt Luca-napi szerencse pogácsára és teára!

December 16-án a **Mindenki Karácsonya** rendezvényén **Táncos advent** című műsort állítottak színpadra a 6-7-8. évfolyamos néptáncosok előadásában. A produkció rendezője: Magyar Fanni, koreográfusa Vidinszki-Tóth Nóra és Rimóczi Péter volt. Közreműködött a Rock Dealers együttes és az iskolai énekkar Sándorné Pusztai Erika vezényletével.

Az adventi ünnepet a Mária neve katolikus templom hittanos gyermekeinek **betlehemes előadása** zárta december 24-én.

A fenti gyermekprogramokon túl a Varsány Községi Házban az alábbi gyermekeknek szóló foglalkozások valósultak meg: **Játékosan angolul** ovisoknak 33 alkalommal. Táncsoportjaik közül a **Dalma Dance Club** 34 foglalkozást tartott. Július elején az **általános iskola táborozói** számára szerveztek kézműves foglalkozást, illetve **filmvetítést**. Az iskolába készülő nagycsoportosok számára indított **ovi-suli** 9 alkalommal várta tavaly a lurkókat. Óvodások fotózásához 2 alkalommal biztosítottak helyszínt az érintett családoknak.

A helyi fiatalokat összefogó **Rákóczifalvai Ifjúsági Szervezet** a Varsány Községi Ház és Könyvtár szárnyai alatt tevékenykedik: segítik őket infrastruktúrával, pályázati lehetőségek biztosításával, programszervezéssel. Egyik legnagyobb sikerük az ifjúsági tér kialakítása a Varsány Községi Ház udvarán. Tavaly 6 alkalommal rendeztek tematikus foglalkozást, a szervezet rendszeres programjai a **Társasjáték klub**, illetve a **Kvíz estek**. Legnagyobb rendezvényük a **SunRÁISZFeszt** volt augusztus 13-án, amelyen 76 középiskolás és egyetemista vett részt.

Tavaly is szívesen választották a Varsány Községi Ház és Könyvtárat a középiskolás diákok az 50 órányi **közösségi szolgálat** letöltéséhez. 12 érettségi előtt álló diák segítette munkánkat a rendezvényhelyszínek berendezésekor, a könyvtári dokumentumok digitalizálásában, a nyári

táborokban, programajánlók kihordásában. **Nyári diákmunka** keretében évek óta foglalkoztatunk középiskolás diákokat: tavaly 4 ciklusban 3-3 diák segítette a munkánkat – kimagasló hatékonysággal.

A gyermekek számára kidolgozott programok alkalmazkodnak életkori sajátosságukhoz és igényeikhez. Az óvodások és az alsó tagozatos tanulók bevonásának módszere elsősorban a **közös élményszerzésen** alapult. Olyan tevékenységeket szerveztek, amelyek az egyéni kompetenciafejlesztésen túl hozzájárulnak a „**közösséghez tartozás**” élményének megéléséhez. A jól működő közösségek növelik a gyermek **önbizalmát** (biztonságos környezet), **kapcsolatteremtő** képességét (empátia, értő figyelem), **problémamegoldó** és **konfliktuskezelő** képességét.

A város római katolikus egyházközség nyaranta többféle tábort kínál a gyermekek részére mind helyben (napközis tábor), mind pedig az ország más pontjain.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

Gyermekétkeztetés: ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári, szünidei gyermekétkeztetés esetében is.

A Gyvt. 2015. szeptember 1-jétől hatályos módosítása szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha (egyéb feltételek fennállása hiányában) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át.

A gyermekétkeztetés újraszabályozásával az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek köre nem változik, de a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek lesznek jogosultak ingyenesen.

A szünidei gyermekétkeztetés a déli meleg főétkezés elsősorban helyben fogyasztásra történő biztosítását jelenti, de ha erre – elsősorban az alkalmas helyiség hiánya miatt – nincs lehetőség, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható. A gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége, egyéb akadályoztatása esetén a számára biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője számára lehetővé kell tenni. Az el nem fogyasztott vagy el nem szállított étel más rászoruló gyermekek részére átadható helyben történő elfogyasztásra vagy elvitel formájában.

A szünidei gyermekétkeztetést a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. melléklete szerint igényelheti a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülője, más törvényes képviselője.

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz. A gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzése alapján azonban

a gyermekjóléti szolgálat családgondozója segíti a családot az ellátáshoz való hozzájutásban. Az elmúlt időszak tapasztalata alapján erre csak akkor nincs lehetőség, ha a szülő együttműködési készsége nem megfelelő.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek ingyenes intézményi étkezésre jogosultak. A településen az óvodában és iskolában napi 3-szori étkezés, melyből napi egyszeri meleg étkezés biztosított ingyenesen. Továbbá 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos ill. három- vagy többgyermekes családban él. Ugyancsak Ingyenes tankönyvellátásra jogosult minden általános iskolás gyermek.

A település csatlakozott az iskolatej, mézes reggeli és az iskola gyümölcs programhoz.

A szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat biztosítja a szülők nyilatkozataik alapján minden hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére. A gyermekek részére napi egyszeri meleg étel formájában kerül biztosításra a szünidei étkezés.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A település gyermekprogramjai minden gyermek számára elérhetőek, kultúrára és szociális helyzetre való tekintet nélkül.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzés nem érkezett.

l) pozitív diszkrimináció, előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 38.§ (1) és 39.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekjóléti szolgálatok feladata a veszélyeztetettség megelőzése. A 39.§ (2) bekezdés d) pontja konkrétan megnevezi a szabadidős programok szervezését, mint a veszélyeztetettség megelőzésének eszközét.

A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központja 2021. évben az alábbi programokat valósította meg:

Zánkai tábor

A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központja 2021. július hónap első felében két gyermektábort szervezett 10-12 éves korú gyermekek részére a Rákóczi falva Városi Önkormányzat zánkai táborába. Öt felnőtt segítő vett részt a táboroztatásban, valamint Ruskó Zsolt sportszervező az önkormányzat részéről.

Nagy érdeklődést váltott ki ez a tábor, mivel a meghirdetést követő néhány napon belül beteltek a férőhelyek. Így végül a két turnusban, 50 gyermek utazhatott el a Balatonhoz nyaralni. A strandolás mellett alkalom nyílt hajókázásra, valamint széles körben választhattak a gyermekek a szabadidős programok közül. Minden este közös feladatokat kaptak, melyeket jó hangulatban prezentáltak.

Bűnmegelőzési program szervezése

Bűnmegelőzési program nem volt, de a 2021-es évben a helyi körzeti megbízottak két esetben tartottak előadást a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályairól az általános iskola alsó tagozatos tanulóinak, továbbá a nyári táborban résztvevő gyermekeknek a rendőrség felszereléseit mutatták be. A településen emellett megjelent a „Házhoz megyünk” és a „Bikesafe”, valamint a gyermek és ifjúságvédelmi programok közül a D.A.D.A., az iskolai bűnmegelőzési tanácsadó, az „iskola rendőre” és a „A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer bűnözés megelőzésében” című rendőrségi programok is. Ezen kívül a rendőrkapitányság részt vett a megtartásra került rendezvényeken (egészségnapok, önkormányzatok által szervezett programok, táborok) illetve iskolai és lakossági előadásokat is tartott. Az iskola szoros együttműködést tart fenn Mészáros János alezredessel, aki felkérés esetén mediátori és prevenciós tevékenységet egyaránt folytat a családok, osztályok körében.

A tavalyi évben is tovább folytatódott a „A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” című rendőrségi program. Az ezzel kapcsolatos feladatokat az egyik iskolai bűnmegelőzési tanácsadó végzi. A program elsődleges célja, a 12-18 éves gyermekeket nevelő szülők, családok tájékoztatása a kábítószer bűnözéssel kapcsolatos kockázatokról, a megelőzés lehetőségeiről. A drogvédelem referens elérhetősége biztosított az illetékességi területen működő valamennyi iskolában.

2021. évben is kiemelt téma volt az iskolákban az Internet használatával kapcsolatos tudnivalók ismeretközlése. A BJA Internetbiztonsági Alportálon megjelenő előadások („Biztonságban online is” webinárium oktatási anyagai pl. Adathalászat, a felhasználói fiókok biztonsága), a felcsatolt youtube videók (Nem vagy egyedül!, The Dangers of Social Media), a médiatár anyagai mind segítségükre volt az előadások során a bűnmegelőzési szakembereknek. A tapasztalatok alapján elmondható, hogy nem csak a fiatalok, hanem egyre - 12 - több nyugdíjas használja az Internet nyújtotta lehetőséget, így a felvilágosító előadásokon is szükséges, hogy hangsúlyt kapjon ezen téma feldolgozása.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebtv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban.

A szakértői bizottság véleményének figyelembe vételével az oktatási intézmények biztosítják a fejlesztést az érintett gyermekek esetében.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- b) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	130	3	2,31
2017	126	2	1,59
2018	139	0	0,00
2019	149	3	2,01
2020	149	5	3,36
2021	141	2	1,42

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	322	32	9,94
2017	320	27	8,44
2018	296	10	3,38
2019	285	13	4,56
2020	281	11	3,91
2021	271	11	4,06

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

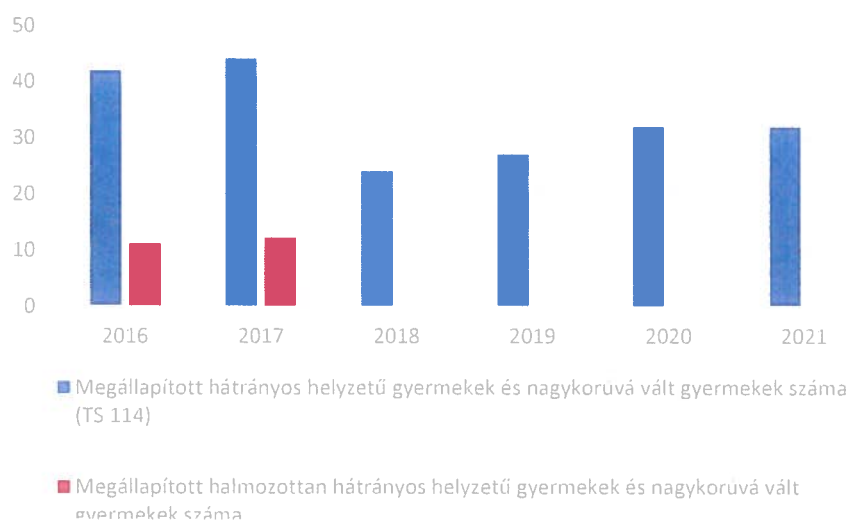
4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	10	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	6	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	3	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	5	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	9	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	10	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	42	11
2017	44	12
2018	24	0
2019	27	0
2020	32	0
2021	32	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

A 4.4. a) 1. számú táblázat adatai szemléltetik, hogy a településen az óvodába beírt gyermekek száma növekvő tendenciát mutat. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma és aránya ezzel szemben változó tendenciát mutat, hol nő, hol csökken.

Az Általános Iskola tanulóinak száma a 4.4. a) 2. számú táblázat adatai szerint folyamatos csökkenést mutat (kivételt képez ez alól a 2018. év, ahol növekedés figyelhető meg). Az általános iskola tanulói létszámának csökkenéséből adódóan a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma és aránya is folyamatosan csökkent a vizsgált időszakban.

A 4.4. a) 4. számú táblázat adatai szerint a hátrányos helyzetű gyermekek száma a 2018. év kivételével növekedőben van a településen, míg a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkenőben van a településen, illetve 2018 óta 0 fő, mely a gyermeket nevelő családok javuló szociális és anyagi körülményeire enged következtetni. Óvodába és általános iskolába jórészt autóval, gyalogosan, esetleg kerékpárral közlekednek a gyermekek, a más településről bejáró tanulók pedig vagy menetrendszerinti autóbusszal (amennyiben megoldható), de előfordulnak olyan esetek is, hogy a környező településekről is autóval hordják gyermekeiket

iskolába a szülők. Az arra rászoruló gyermekek számára a logopédiai, fejlesztő- és gyógypedagógiai ellátást az intézmények helyben biztosítják.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások köre és jellemzői a tanulólétszámhoz viszonyítva (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	6	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	170	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	2023. július 24. napjától 2023. augusztus 11.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	13	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	0
Gyógypedagógusok létszáma	1 óraadó	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

Fogyatékos gyermekek ellátása szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben történhet.

A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Az óvoda nyitvatartási ideje jól illeszkedik a munkában álló szülők munkaidejéhez, a szülők már reggel 6 órától vihetik a gyerekeket, ahol este 17.00 óráig tartózkodhatnak. Minden gyermeknek biztosítani tudják az óvodai férőhelyet, valamint a szakembereket és mindegyike rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel.

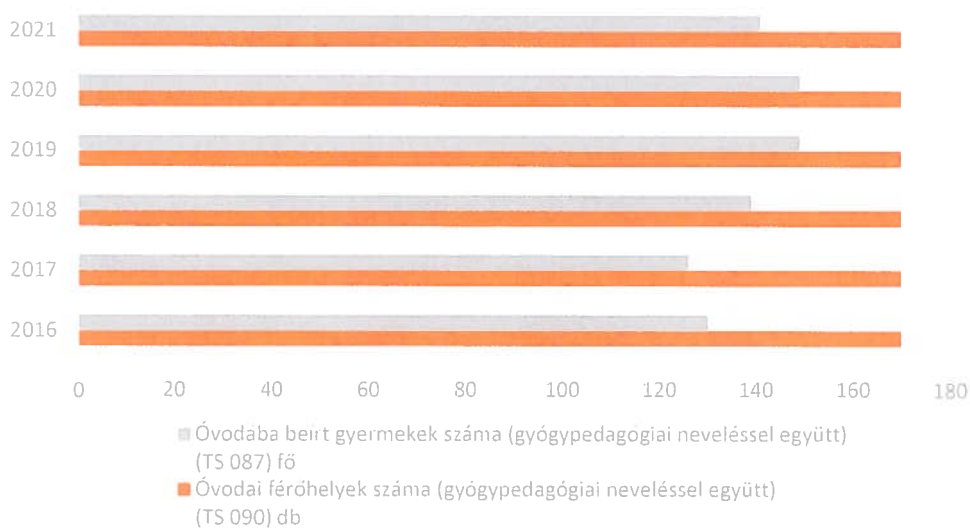
A pedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. Közreműködnek a köznevelési intézményekben segítő szakemberek is: védőnő, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a drogvenciót, egészségnevelést illetően.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beirt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	130	7	170	2	130	0	0	19
2017	126	6	170	2	126	0	0	21
2018	139	7	170	2	139	0	0	20
2019	149	7	170	2	149	0	0	21
2020	149	6	170	2	149	0	0	25
2021	141	6	170	2	141	0	0	24

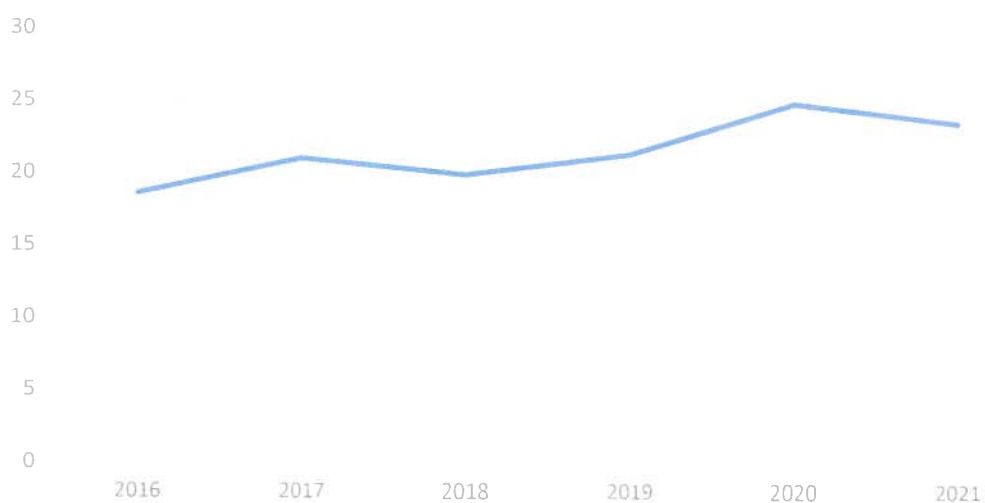
Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

A települési óvodában nem működik gyógypedagógiai csoport. Rákóczi falván két óvoda jelenleg hat csoporttal, megfelelő létszámú és iskolai végzettségű személyekkel működik.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	16	1	20,13	4,04
2017	0	16	1	20,00	3,44
2018	0	16	1	18,50	5,07
2019	0	16	1	17,81	5,61
2020	0	16	1	17,56	7,12
2021	0	16	1	16,94	5,54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

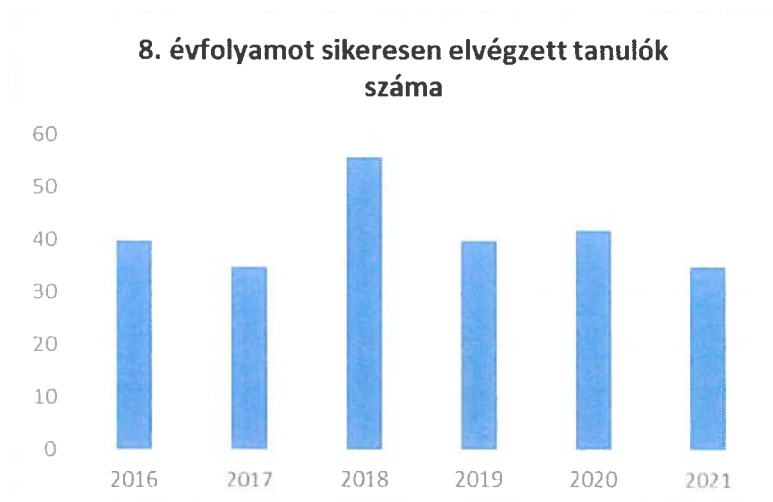
Az általános iskolai oktatás a 2020/2021-es tanévig tizenhat osztállyal működött a településen, tehát minden tanévben évfolyamonként két osztály került indításra. Az egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma általában 16-20 fő között mozog. A más településről bejáró tanulók aránya folyamatos növekedést mutatott a 2019/2020-as tanévig, mely arány 2020/2021-es tanévben 5,54 %-ra csökkent.

Az óvodához hasonlóan az iskolában sem működik külön gyógypedagógiai osztály, az ilyen jellegű ellátásban részesülő gyermekek oktatása szintén integráltan történik. Logopédus heti egy alkalommal foglalkozik az arra rászoruló gyermekekkel, fejlesztő-pedagógiai foglalkozás szintén heti egy alkalommal áll az érintettek rendelkezésére helyben és iskolapszichológussal is rendelkezik az intézmény.

4.4.5. számú táblázat – A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	40
2017	35
2018	56
2019	40
2020	42
2021	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4.5. számú táblázat adatai szerint a 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma ingadozó tendenciát mutat, 2018. évben jelentősen nőtt, majd 2019-re jelentősen lecsökkent, 2019-től kezdve pedig kis mértékben ingadozik.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Nem releváns. Az intézményeken belül nincs hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés és nincs szegregáció.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen egy Általános Iskola és egy Óvoda működik. Nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció, előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

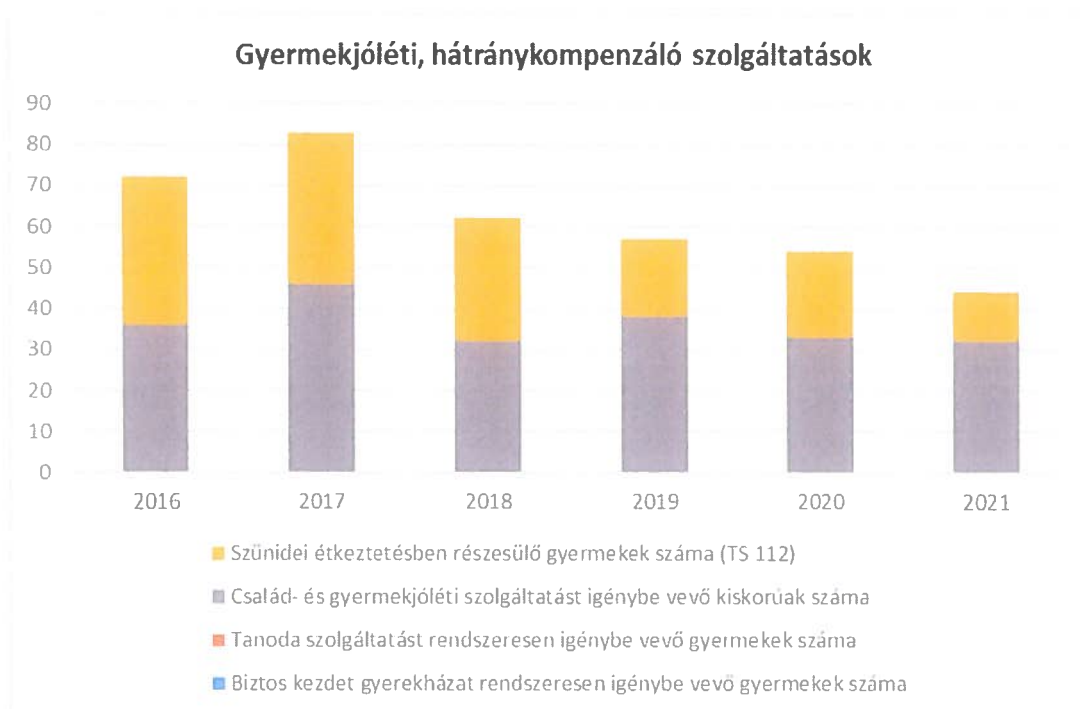
A helyi általános iskolában a tanulóknak lehetősége van szakköri, tanórán kívüli foglalkozásokon, továbbá fejlesztő foglalkozásokon részt venni. Ezek a lehetőségek a gyermekvédelem terén nagy jelentőséggel bírnak, hiszen elfoglaltságot és lehetőséget adnak, biztosítanak a tanulók szabadidejük hasznos eltöltésére.

A pedagógusok gondoskodnak a fogyatékkal élő gyermekek szüleinek hatékonyabb tájékoztatásáról, a korai fejlesztés egyéb lehetőségeinek ismertetéséről. Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	36	36
2017	0	0	46	37
2018	0	0	32	30
2019	0	0	38	19
2020	0	0	33	21
2021	0	0	32	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A településen Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda nem működik. A család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma a 2019. évtől csökkenést mutat.

A szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma a 2016-2021 közötti időszakban arányaiban drasztikus csökkenést mutat, mely a családok javuló szociális és anyagi körülményeire enged következtetni (2016. évben 36 fő, 2021. évben 12 fő).

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete megoldott legyen.	A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése. A felügyelet megoldása az Óvoda, az Iskola, a Varsány Községi Ház és Könyvtár és a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ segítségével. A nyári szünidő hasznos eltöltése. Szabadidős programok, táborok szervezése.
A gyermekeknek nincs lehetőségük nyári üdülésre, illetve külföldi üdülésre.	A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése. Kapcsolatfelvétel a testvérvárosainkkal. Cseretáborozás megszervezése, szabadidő hasznos eltöltése.
A Zánkai tábor korszerűtlen, bővítésre és felújításra szorul.	A Zánkai tábor korszerűsítése, energetikai fejlesztése, főzőkonyha kialakítása, épületek felújítása.

A hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő és a fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése.	Gyermekek számának felmérése. Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése. A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és javuljon a továbbtanulási esélyük.
Egészségtudatos életvitel hiánya, egészségvédelem	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés. Előadások és egészségmegőrző programok szervezése. Óvodás kortól egészségvédelmi programok megvalósítása. Sporttevékenységek lehetőségének bővítésre. Tanuszoda létesítése. Egészségtudatos életre nevelés.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Aranyosi Ervin: Tudod, a NŐ!

Egy fényesebb nap, amely csak róla szól.
– Vajon ki Ő? – A szíved válaszol!
Hogy lénye neked, és nekem mit jelent?
Ott volt a múltban, betölti a jelent,
s jövőt alkotni, lénye inspirál,
lüktető fény, egy végtelen spirál,
mely születéstől figyelni lényedet,
s általa érted csupán a lényedet!

Világkapu, rajta át jutsz e földre,
bár más, mint te, meghatároz örökre!
Körülvesz, mint egy csillámló patak,
– a NŐ csoda – akármit mondanak!
Kíséri lépted, legelső indulásod,
általa bővül gyermeki tudásod,
érezni, élni csak tőle tanulsz,
nélküle csak a végtelenbe hullsz.

Újra és újra belép az életedbe,
táplálja lelked, s testedet etetve.
Az egész lénye önfeláldozás,
állandó mozgás, örök változás.
Minden mi szép a szívnek és a szemnek,
most egybegyúrva, benne ott lebegnek,
s bár elnéző, de mindig mást akar,
kit szívéen át érinthet csak a kar.

Szeretetével ápol, megvigasztal,
étellel telik általa az asztal
és mint madár, úgy épít puha fészket,
s mint Őrangyal, úgy óvja az egészet.
S ha jó az est, megveti puha ágyad,
ha szomjazol rá, csillapítja vágyad,
s bár néha kelthet vihart, zivatart,
de megnyugszol, ha két karjában tart.

Mennyei szépség és olykor gyötrellem,
odaadó vagy épp könyörtelen,
néha az élet szép harmóniája,
s olykor a földi értelem halála.
A szerelemnek földi helytartója,
az életnek fűszere, tiszta sója,
s minden miért még élni érdemes,
tudod, a NŐ, az mind tökéletes!

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezeden rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor. A foglalkoztatás és a munkanélküliség alakulásának a nők körében a településen nem lehet okozati tényezője a bölcsődei, óvodai férőhelyek száma, hiánya, hiszen az településünkön, mindenki számára elérhető szolgáltatás.

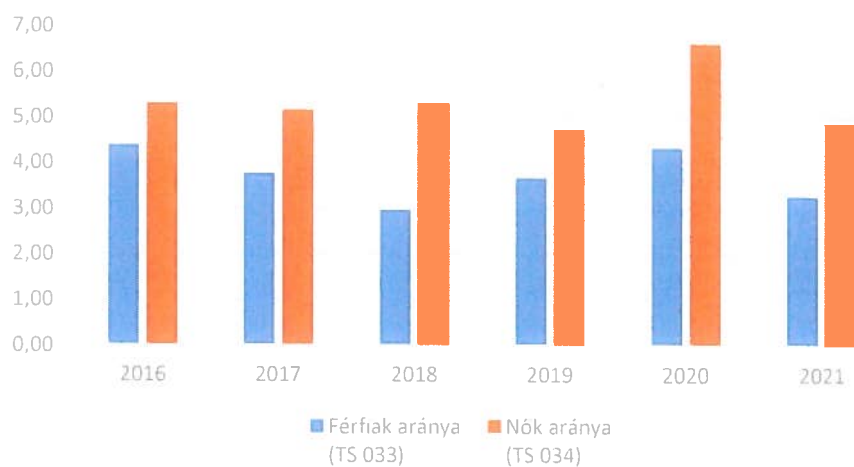
A gyermekvállalás társadalmi érdek, ezért széleskörű szociálpolitikai/oktatási programokkal kell segíteni ezen, csoportba tartozó nők foglalkoztatását.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	4,38	5,3	4,84%
2017	3,76	5,15	4,46%
2018	2,97	5,31	4,14%
2019	3,67	4,74	4,21%
2020	4,33	6,62	5,48%
2021	3,27	4,89	4,08%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

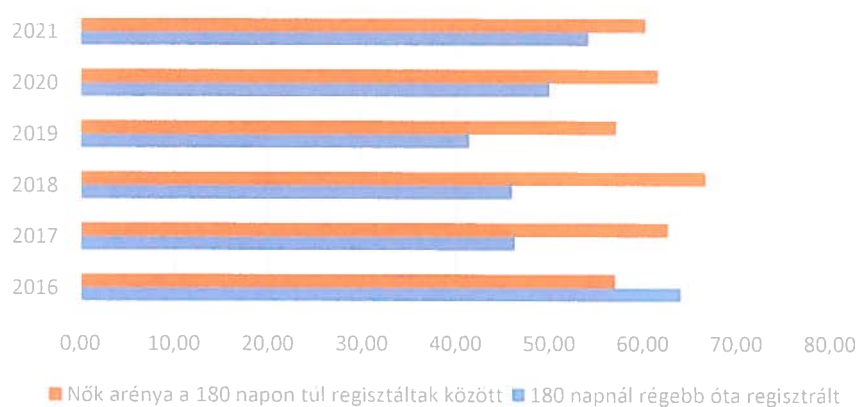
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	64,04	57,02
2017	46,3	62,67
2018	46	66,67
2019	41,45	57,14
2020	50	61,62
2021	54,17	60,26

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

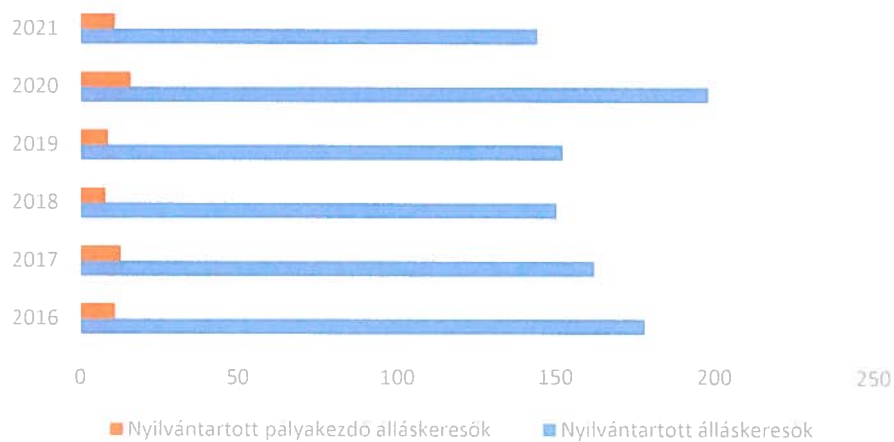

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	178	11
2017	162	13
2018	150	8
2019	152	9
2020	198	16
2021	144	11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

Az 5.1.1. számú táblázat mutatja, hogy városunkban a munkanélküliségi ráta ingadozó, 2016-tól 2019-ig csökkenő, 2020-ban növekvő, majd 2021-re ismét csökkenő tendenciát mutat.

Megfigyelhető továbbá, hogy a nyilvántartott álláskeresők között a 15-64 évesek körében a nők aránya az elmúlt években mindig magasabb volt a férfiakénál.

A 180 napnál hosszabb ideje fennálló munkanélküliség általában a munkanélküliek több mint felére, vagy közel felére jellemző, melyből a nők szintén magasabb, 57-66% körül mozgott az elmúlt években.

Az 5.1.3. számú táblázat adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők száma a 2020-as év kivételével csökkenő tendenciát mutat, a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma ingadozó tendenciát mutat.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (nehéz fizikai munka: pl. kőműves, ács, asztalos). A nők fizikai erejükénél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegükénél fogva jellemzően pl. a szövő, kertész, szociális ápoló, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít, ők jelentkeznek, őket vonják be.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek. Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és agglomerációja kínálta munkahelyeken alacsony. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt. Az önkormányzat több intézménye gyakorlóhelyként segíti a képzésben résztvevőket ezzel is lehetőséget biztosítva későbbiekben az esetleges foglalkoztatásra. Alkalmi jelleggel, nyári időszakban idénymunkán jelentős számú alacsony végzettségű nő helyezkedik el és ez jelent jövedelmet számukra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, bérkülönbség

Magyarországon sajnos mind a mai napig érzékelhetőek a nemek közötti különbségek. Kifejezetten súlyos formája a munkapiacokon tapasztalható hátrány: a nemek közötti versenyben a férfiak vannak előnyben mind a fizetéseket, mind a pozíciókat illetően. A magyar nők ma még mindig kevesebbet keresnek ugyanolyan végzettséggel/tapasztalattal ugyanabban a pozícióban, mint a férfiak. A piaci szegmensekben pedig felsővezetői pozícióban még mindig a férfiak vannak túlnyomó többségben.

A nők helyzete, ha gyermeket vállalnak, még nehezebb: hiszen a gyermekes anyák elhelyezkedési esélyei jóval rosszabbak, mint gyermektelen társaiké.

A vállalkozó nők helyzete pedig még nehezebb: hiszen a tetemes részük kényszervállalkozó: nincs felettük semmilyen védőernyő. Pedig Magyarországon a nők átlagos iskolai végzettsége magasabb, mint a férfiak átlagos iskolai végzettsége. A magyar társadalomban a kétkeresős családmódel az uralkodó, mindezekből az következik, hogy a nők nagy részének dolgoznia kell.

A gyermekvállalás a nő, ill. partnere legbelsősegebb döntése: neki és partnerének kell eldöntenie mikor, hány gyermeket kíván vállalni és felnevelni. Azonban a társadalmi érdek az, hogy a nőket bátorítsuk a gyermekvállalásra. Ezért széles szociálpolitikai/oktatási programokkal kell őket segíteni: elérhető bölcsődei/óvodai/iskolai ellátást biztosítani, a munkapiacokon pedig – miután adócsökkentő programunk segítségével a bérek színvonala

magasabb lesz – sokkal elterjedtebbé és elfogadottabbá válik a részmunkaidős foglalkoztatás. A nőket arról is biztosítani kell, hogy gyermekvállalásuk idején szakmájukban is tovább tudnak fejlődni, ha azt igénylik.

Tapasztalataink szerint a nők között hátrányos helyzetben vannak, a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények hiánya miatt, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt, illetve a gyeseen lévő, a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

Rákóczi falván nőikkel szembeni hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem ismert.

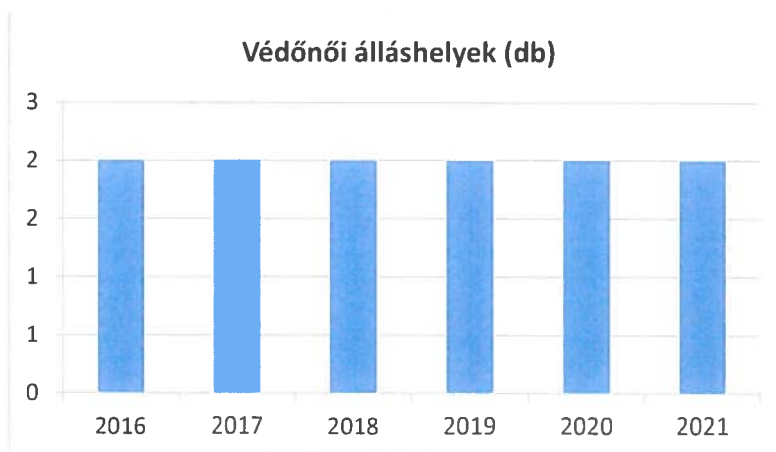
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások fajtái, jellemzői (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

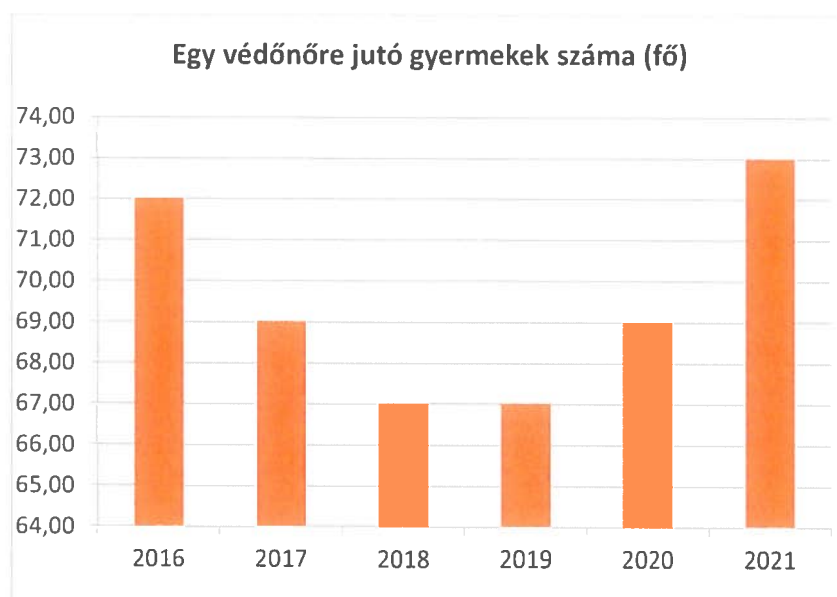
A településen biztosított a bölcsődei, az óvodai és az iskolai ellátás is. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A gyermekek napközbeni ellátását biztosító 26 férőhelyes intézmény a családban nevelkedő 2,5 éven aluli gyermekek szakszerű gondozását – nevelését végzi.

5.2.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	145	72
2017	2	138	69
2018	2	134	67
2019	2	134	67
2020	2	139	69
2021	2	147	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

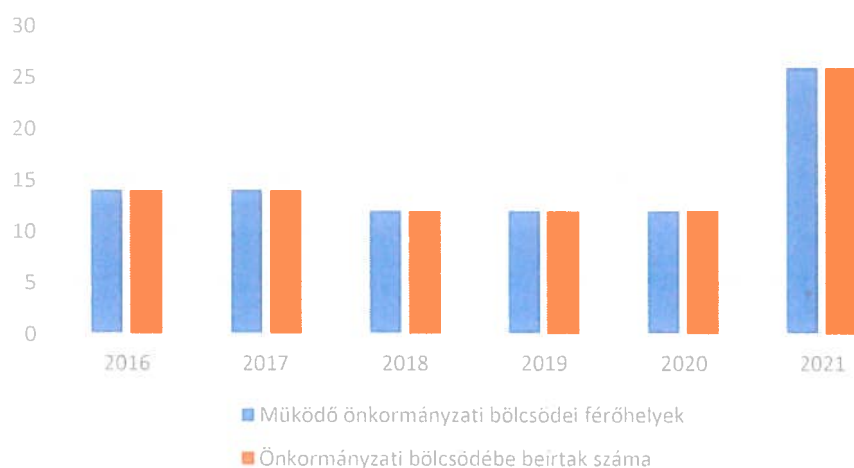
Az 5.2.1. számú táblázat adatai alapján a 0-3 év közötti gyermekek száma a településen 2016-2019 között csökkenést mutatott, 2020-tól azonban megindulni látszik egy olyan növekvő tendencia, mely remélhetőleg a következő éveket is jellemezni fogja. Erre utal, hogy 2021-ben a 0-3 év közötti gyermekek száma a községben már 147 főt számlált, melyre tekintettel az elkövetkezendő években még nagyobb jelentősége lesz a munkaerőpiaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatásoknak a településen a nők körében.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	14	14
2017	16	14
2018	14	12
2019	14	12
2020	14	12
2021	26	26

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsődei helyek és beírt gyermekek száma

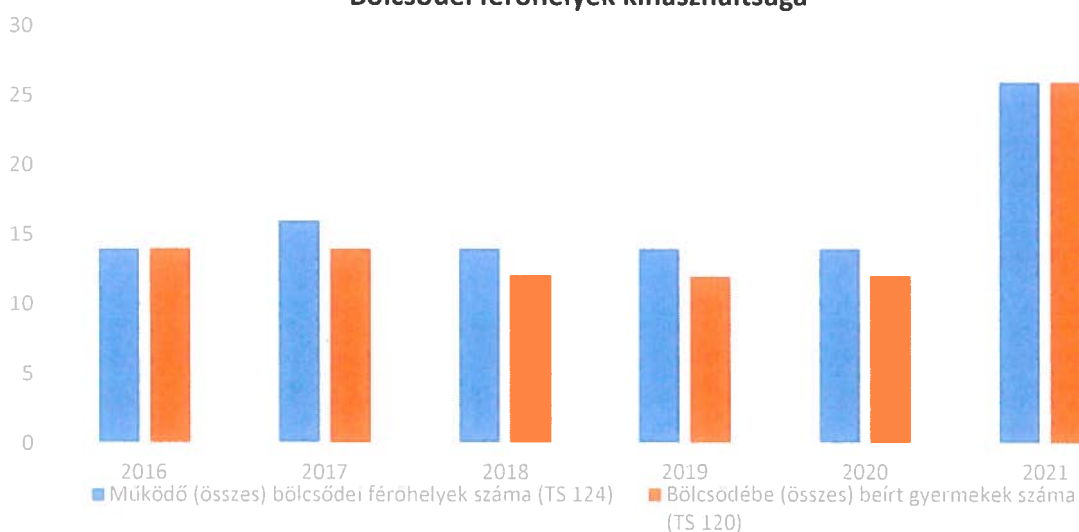

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beírtott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	14	14
2017	0	0	0	0	0	0	16	14
2018	0	0	0	0	0	0	14	12
2019	0	0	0	0	0	0	14	12
2020	0	0	0	0	0	0	14	12
2021	0	0	0	0	0	0	26	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága

A településen jelenleg kizárólag önkormányzati fenntartású bölcsőde található, sem munkahelyi, sem pedig családi bölcsőde nem üzemel. Az utóbbi években mutatkozó,

megnövekedett bölcsődei ellátás iránti igényre tekintettel az önkormányzat pályázatot nyújtott be további bölcsődei férőhelyek kialakítására, mely kedvező elbírálásban részesült, aminek köszönhetően 2021-ben egy teljesen új, 26 kisgyermek befogadására alkalmas, két csoporttal rendelkező bölcsőde épült az óvoda mellett. Összességében elmondható, hogy a szülők minden tekintetben elégedettek a bölcsődei ellátással, a szakemberek munkájával.

A Virágoskert Óvoda összesen 170 férőhellyel rendelkezik 6 csoportban egy feladatellátási helyen, ahol az egy csoportra jutó gyermekek száma általában 20-26 fő. Az intézményben külön gyógypedagógiai csoport nincs, a gyógypedagógiai ellátásban részesülő gyermekek nevelése, oktatása integráltan történik. A rendelkezésre álló óvodai férőhelyek nem voltak teljesen kihasználva az elmúlt években, ennek ellenére elmondható, hogy az intézmény magas kihasználtsággal működik, a beíratott gyermekek száma 2016-2021 között 126-149 fő között mozgott. Az említett időszakban a legmagasabb gyermeklétszám 2019-ben és 2020-ban volt tapasztalható (149 fő), a legalacsonyabb pedig 2017-ben (126 fő). 2016-2018 közötti időszakban az óvodába beírt gyermekek száma folyamatosan csökkent, azonban a 2019-es évtől növekedésnek indult.

A jelentősen megnövelt bölcsődei férőhelyekre tekintettel az elkövetendő években várható az óvodai gyermeklétszám növekedése is. A község óvodájába ugyanakkor nem csak helyi, hanem a környező kisebb településekről származó gyermekek is járnak. Az intézmény nyitvatartási ideje igazodik a szülők munkarendjéhez, melynek értelmében az óvoda reggel 6-tól délután 17-ig tart nyitva.

Az Intézmény vezetői, dolgozói az elméleti tudásukat a gyakorlati tapasztalásukkal összekapcsolva, a gyermekek érdekét szem előtt tartva, legmagasabb színvonalon végzik munkájukat a gyermekek, szülők legnagyobb megelégedésére.

A munkahelyek Rákóczi falván általában családbarát jellegűek, de más településen működő munkahelyek családbarát jellegéről nem áll rendelkezésünkre információ. Az általában jellemző 8-16 óra közti munkaidő lehetővé teszi, hogy gyermekük napközbeni ellátása mellett a szülők munkát vállaljanak, azonban ettől eltérő munkarend is lehetséges.

Családi napközi a településen nem áll rendelkezésre.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Összességében elmondható, hogy a nőket érő erőszakos cselekedetek nagy része felderítetlen, azoknak túlnyomó része általában a családban marad. A szociális szolgáltatások, a gyermekvédelmi jelzőrendszer, a védőnői hálózat, illetve a rendőri tevékenység eredményeként

egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért. Mindettől függetlenül a településen a nőket érő erőszak nem jellemző.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben lévő nők számára igénybe vehető szolgáltatásokra a településtől 15 km-re található Szolnok városában van lehetőség. A krízishelyzetben lévő nők helyben a megfelelő tájékoztatás a Család-és Gyermekegészségügyi Szolgálattól kapja meg.

A településen anyaoththon, illetve családok átmeneti otthona nem működik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzatunk példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A 9 főből álló önkormányzati képviselők körében 5 nő található, a hivatal vezetői közül 2 nő (Jegyző Asszony, Aljegyző Asszony). A hivatali apparátus tagjait 100%-ban nők alkotják.

A helyi köznevelési, közoktatási, és közművelődési intézményekben a nők túlreprezentált létszámban töltenek be vezető pozíciót.

A közéleti tevékenység civil szerveződésekben keresztül is jelentősnek mondható, van olyan szervezet, amely speciálisan a magányos vagy egyedülálló nőket von be a közösségi életbe, figyelemmel kíséri a nőket, valamint a családok esélyegyenlőségének alakulását, és programjait a célok eléréséhez igazítja.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Közfoglalkoztatásban történő foglalkoztatással a gyermeket nevelő, alacsony iskolai képzettségű, a munkaerőpiacról régen kiszorult nők nagy számban vesznek részt.

Rákóczi Zsuzsanna Önkormányzata segíteni kívánja a három év alatti gyermeket nevelő családokat és kisgyermeket nevelő édesanyák munkavállalását, ezért pályázati úton nyert pénzből bővítette a Virágoskert Bölcsőde befogadóképességét. Jelenleg két csoportban 26 férőhellyel működik, valamint az általános iskolában délutáni napközi igénybevételére van lehetőség.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony képzettség	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. Képzések, tanfolyamok szervezése. A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése
Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. A célcsoport munkába állásának elősegítése. Munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az idősor egy nagyon fontos életszakasz. A szeretni tudás, a türelem, a megértés művészetének birtokosai Ők, ezekhez szükségesek a személyes kapcsolatok, a közösségek. Idézet Óbecsei István Szeressétek az öregeket című verséből.

„Nagyon szépen kérlek titeket,

Szeressétek az öregeket.

A reszkető kezű ősz apákat,

A hajlott hátú jó anyákat.

A ráncos és eres kezeket,

Az elszürkült sápadt szemeket

Én nagyon kérlek titeket,

Szeressétek az öregeket.

Simogassátok meg a deres fejeket,

Csókoljátok meg a ráncos kezeket.

Öleljétek meg az öregeket,

Adjatok nekik szeretetet.

Szenvedtek ők már eleget,

A vigasztalóik ti legyetek.

Én nagyon kérlek titeket,

Szeressétek az öregeket.

Ha majd az örök szeretet

Elhívja őket közületek,

Ti foglaltok el a helyüket,

Mert ti lesztek majd az öregek.

S mindazt, mit nekik tettetek,

Azt adják nektek a gyerekek.

Azért előre intelek titeket,

Szeressétek az öregeket.”

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői, demográfiai trendek (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi elöregedés globális problémává lett Magyarországon, így érinti Rákóczi falvát is. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősök száma növekszik. Az utóbbi évek munkanélkülisége, közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetben kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az életminőségük romlását. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Rákóczi falva lakosságának a demográfiai mutatói, az európai demográfiai mutatókhoz hasonlóan öszülő társadalmat jelenít meg. A születések száma nem éri el a halálozások számát. Az idősök lakosságon belüli aránya magas.

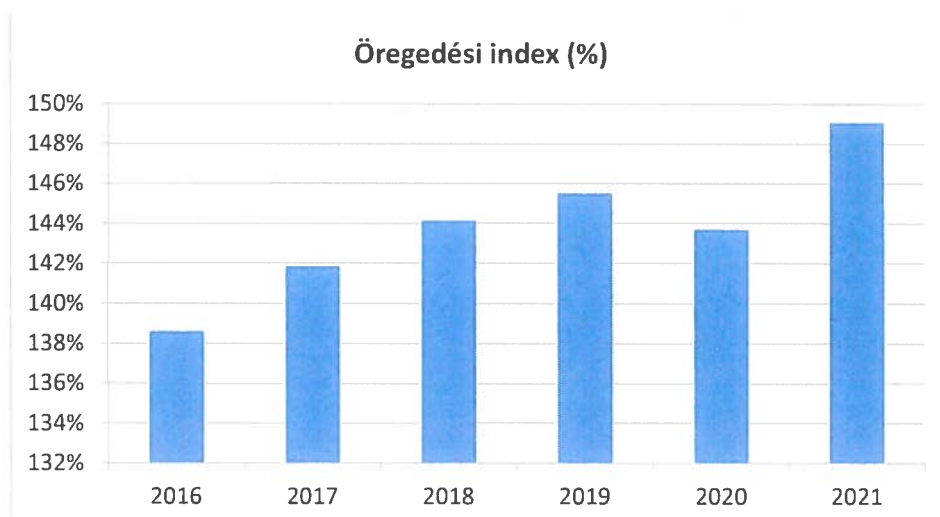
Jellemző, hogy az idősök egyszemélyes háztartásban élnek, megélhetési, létfenntartási költségeik megnövekednek. Az idősödéssel együtt járó fizikai állapotromlás miatt nőnek gyógyszerkiadásuk, így egy részük nem engedheti meg magának a testi-lelki egészségük fenntartását szolgáló programokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A fiatalabb korosztály elvándorlása miatt az idősebb generációk éppen olyan élethelyzetben maradnak magukra, amikor egyre nagyobb mértékben szorulnak támogatásra fizikai, mentális és pszichés jól-létük fenntartása érdekében.

Az önkormányzat feladata a családi kapcsolatok, a támogató háttér segítése, ennek részleges vagy teljes hiányában pedig az intézményi háló bekapcsolása. Különösen fontos szerep jut városunkban működő civil szervezeteknek is.

6.1. számú táblázat – Öregedési index

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 020	736	138,59%
2017	1 044	736	141,85%
2018	1 058	734	144,14%
2019	1 071	736	145,52%
2020	1 062	739	143,71%
2021	1 100	738	149,05%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

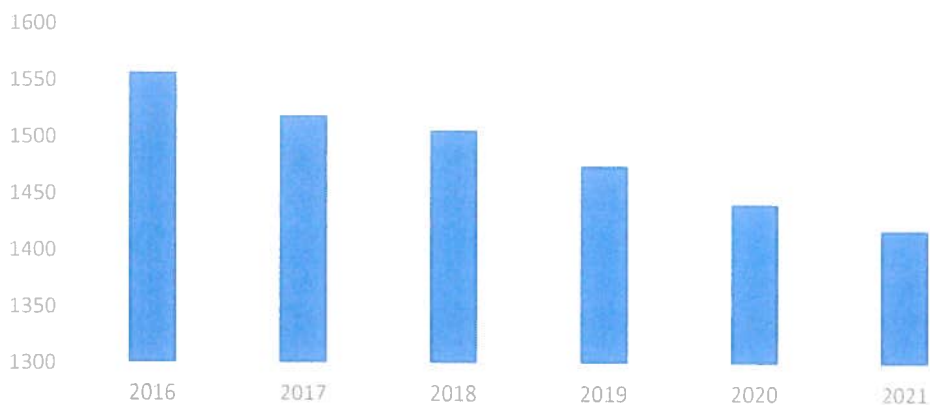
A 6. számú táblázat tartalmazza Rákóczi falva városának öregedési indexét. Ez az index azt mutatja, hogy az adott népességre mi a jellemző: esetünkben az érték 100 % felett van, ami azt mutatja, hogy városunk nem fiatalos népességszerkezetű.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	629	929	1558
2017	604	916	1520
2018	611	896	1507
2019	578	898	1476
2020	559	883	1442
2021	545	874	1419

Forrás: TeIR, KSH Tstar

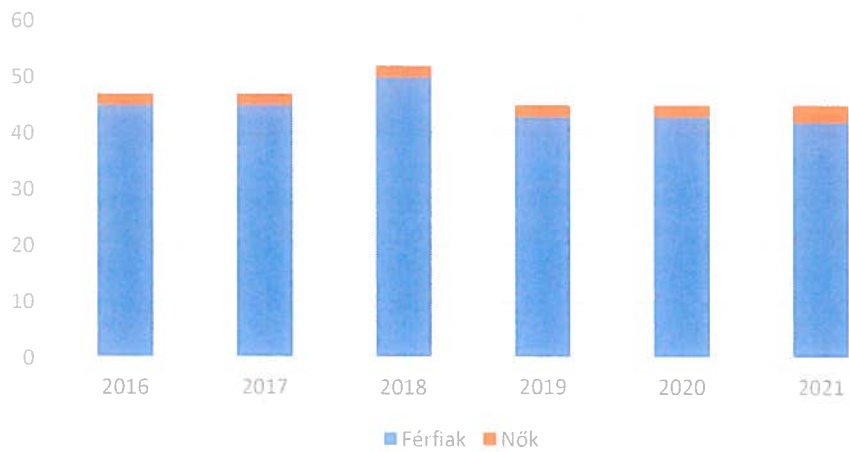
Nyugdíjasok száma

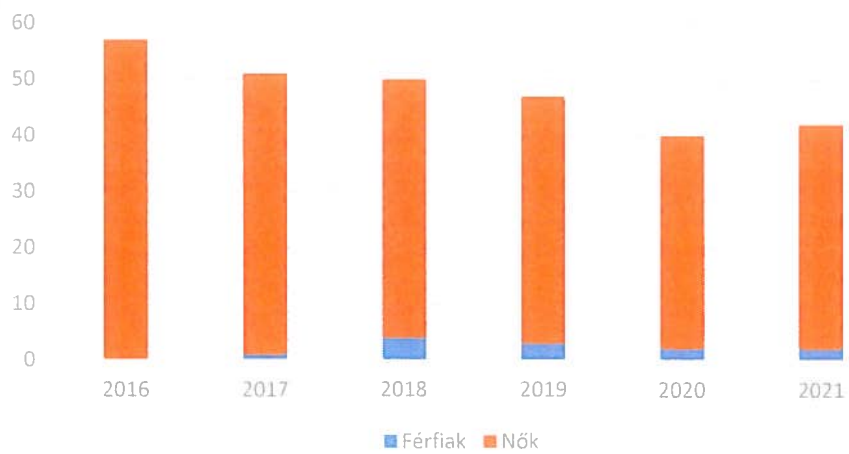
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	45	2	446	709	0	57	1
2017	45	2	427	709	1	50	1
2018	50	2	432	709	4	46	1
2019	43	2	419	709	3	44	1
2020	43	2	409	705	2	38	1
2021	42	3	399	705	2	40	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

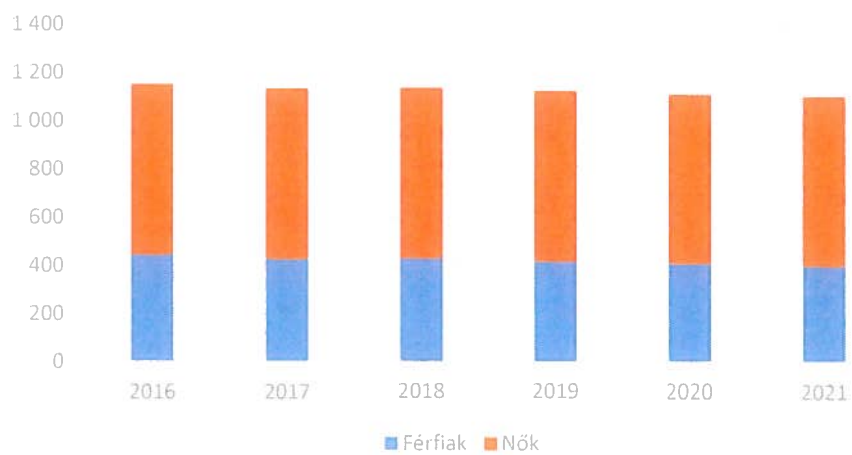
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

A 6.1. számú táblázat adatiból leolvashatjuk, hogy 2016-ban a 65 év feletti állandó lakosok száma 1020 fő, mely a 2020-as év kivételével évről évre növekedett. 2021-ben 1100 főt regisztráltak. A 0-14 éves korú állandó lakosok száma 2016-ban 736 fő, a vizsgált időszak között nem igazán változott, 1-2 fővel hol csökkent, hol nőtt, de nagymértékű növekedés nem volt tapasztalható, 2021 –ben 738 főt regisztráltak.

Az öregedési index 2016-ban 138,59%, 2021-ben 149,05%, tehát a vizsgált időszakban ez a mutató 10,47% nőtt.

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. Az öregedési index Rákóczi falván 2021-ben 149,05, tehát száz gyermekre és fiatalokúra nagyjából 149 idős korú jut. Ez az adat minél kisebb annál fiatalosabb a település.

A 6.1.1. számú táblázat adatai szerint a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma 2016-2021 között folyamatosan csökkent, mely többek között a nyugdíjkorhatár fokozatos emelésének tudható be.

A 6.1.2. számú, nyugdíjszerű ellátásokat szemléltető táblázat összehasonlításra alkalmas adatai szerint az életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma magasabb, mint a nőké. A férfiak száma 2016 –os évtől 2018-ig növekedett, majd 2021-re ismét csökkent, míg a nők esetében az számuk jelentősen nem változott. Életkoron alapuló ellátások (korhatár alattiaknak járó ellátások): a nyugdíjkorhatárt be nem töltött személyek részére folyósított ellátások, melyek a 2012 előtti különféle korai öregségi nyugdíjakat váltották fel. Az ide tartozó ellátások (korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, balettművészeti életjáradék) a nyugdíjkorhatár betöltése után korbetöltött öregségi nyugdíjjá alakulnak át.

Az öregségi nyugdíjban részesülő nők száma minden évben jóval magasabb az öregségi nyugdíjban részesülő férfiakénál (akárcsak a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők esetében, mely tekintetben minden bizonnyal a 40 évnyi munkaviszonnal rendelkező nők korkedvezménye is közrejátszik), ami a nők magasabb élettartamára enged következtetni. 2016-ban 263 fővel, 2021-ben 306 fővel volt magasabb és a 2016-2021-es időszakot vizsgálva pedig 43 fővel emelkedett.

Az özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma ugyancsak csökkenést mutat az elmúlt években, azonban ugyanezen adatok a férfiak esetében pedig az összkép elég ingadozó 2018-ig növekedő, majd 2021-re csökkenő tendenciát mutat.

Az időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma az elmúlt években nem változott. 2021-re átlag 1 fővel emelkedett. Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 6. § (1) (2) bekezdése szerint saját jogú – öregségi nyugdíj, hozzátartozói nyugellátások – özvegyi, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátás, özvegyi járadék állapítható meg.

Az idős korú népesség demográfiai jellemzője az is, hogy az átlag életkor növekszik, és hogy a nők tovább élnek. Az időskorban jellemzőszerű betegségek mellett pszichés problémák is megjelennek, gyakori a depresszió, demencia (egyre fokozódó memóriazavar) kialakulása, elmagányosodás. Ha a demográfiai lejtő nem változik pozitívan, akkor az idősök lakosságon belüli aránya tovább nő. A jelenlegi adatok alapján a szociális ellátórendszer megerősítése szükséges.

Az idősök szociális helyzetét azonban az is befolyásolja, hogy milyen típusú családban él. Az egyedül élő szociálisan, egészségügyileg rászorult idős emberek a város szociális otthonában vehetnek igénybe szolgáltatást.

Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az

özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek. Ugyanakkor elmondható, hogy a településen még mindig erősnek mondhatók az időseket támogató családi kapcsolati rendszerek hálózata. Generációk élnek együtt és segítik egymást.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatására 2013. évtől a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) Akik eddig a megélhetés miatt voltak kénytelenek munkát vállalni, mostantól még kevesebb pénzből kell a mindennapi létfenntartásukat biztosítaniuk.

A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkant és rehabilitációs ellátás lett. Az idősekhez az öregségi nyugellátás tartozik. A változások a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. (Tny.) törvényben megtalálhatóak. A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		178	162	150	152	198
41-45 év (TS 042)	Fő	19	15	15	27	29	23
	%	10,67%	9,26%	10,00%	17,76%	14,65%	15,97%
46-50 év (TS 043)	Fő	24	16	13	11	21	17
	%	13,48%	9,88%	8,67%	7,24%	10,61%	11,81%
51-55 év (TS 044)	Fő	17	11	12	13	18	12
	%	9,55%	6,79%	8,00%	8,55%	9,09%	8,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	27	21	16	13	14	12
	%	15,17%	12,96%	10,67%	8,55%	7,07%	8,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	22	25	27	23	21	22
	%	12,36%	15,43%	18,00%	15,13%	10,61%	15,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaugyi Hivatal

A 6.2. számú táblázat azt szemlélteti, hogy az egyes korcsoportok milyen arányban jelennek meg a nyilvántartott álláskeresők között. Megfigyelhető, hogy településünkön a munkanélküliségi ráta ingadozó, ám alapvetően, ha az elmúlt 6 évet vizsgáljuk 2021. évben volt a legalacsonyabb a nyilvántartott álláskeresők száma. A 2020. évben kirobbanó COVID19-koronavírus világjárvány valószínűsíthető hatására a munkanélküliség ráta messzemenően kiugró magas értéket mutatott.

b) tevékeny időskor élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

Városunkban évtizedek óta működik az Idősek Bentlakásos Otthona, ahol családias légkörben tölthetik napjaikat az idősek, továbbá étkezést biztosítanak, illetve házhoz szállítást vállalnak. Rendszeresek nemcsak a közös kirándulásaik, de a különböző rendezvényeik is, melyeken a

klubtagok és a város közoktatási intézményeiben tanuló gyermekek lépnek fel színes műsorszámokkal. A településen az idősebb korosztály számítógépes képzéseken vehet részt. Az elmúlt időszakban általánosan tapasztalható, hogy az idősek, még akár a nyugdíjba vonulásukat követően is szeretnék a munka világában maradni, de legalábbis aktívan részt venni a közösségi életben.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunkaprogram lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

Az idősek a munkaerő piacon a fiatal kollégákkal szemben hátrányba kerülhetnek, akik nem képezték magukat azoknak a tudásuk elavult, kevésbé rugalmasak, nem beszélnek idegen nyelvet, és a fizikai állapotuk sem a legmegfelelőbb. Az informatikai jártasság is nagyon fontos, hiszen szinte már minden munkahelyen alapkövetelmény. Az idősek a foglalkoztatás területén sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben vannak. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában a házi segítségnyújtás keretein belül, amely szolgáltatás 24 órás és kiváltja a bentlakásos intézménybe való elhelyezést.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- Az időskorúak nappali ellátása kistérségi szinten biztosított a településen. Az alapellátás megszervezésével segítséget nyújtunk a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Azon személyek ellátására törekszik, akik az önálló életvitelük fenntartásában segítséget igényelnek egészségi állapotukból, vagy egyéb más okból kifolyólag.
- Házi segítségnyújtást legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani, melynek időtartamát egyénre szabottan az intézményvezető állapítja meg.
- Rákóczi falva, Rákócziújfalva, és Martfű települések közigazgatási területén élő egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt, az önálló életvitel fenntartása mellett rászoruló időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve együttműködésre képes pszichiátriai betegek.
- A családsegítés az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő emberek ellátására helyezi a hangsúlyt.

Idősek bentlakásos otthona esetében:

- Magyarország területén élő olyan öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy, akik napi 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkeznek, de rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényelnek
- Olyan 18. életévét betöltött személyek, akik betegségük vagy fogyatékoságuk miatt önmagukról gondoskodni nem tudnak, ápolásuk, gondozásuk más típusú, ápolást, gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható

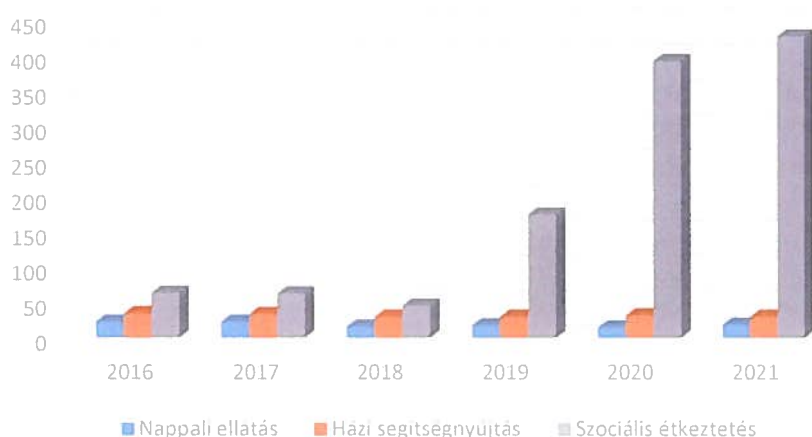
Idősek otthonába az ellátást igénylővel legalább egy éve együtt élő házastárs, élettárs, testvér, fogyatékos hozzátartozó a jogszabályban meghatározott gondozási szükséglet hiányában is felvehető

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	1 020	23	35	64
2017	1 044	23	34	63
2018	1 058	16	30	46
2019	1 071	18	30	176
2020	1 062	15	32	394
2021	1 100	19	30	429

Forrás: TelR, KSH Tstar

Ellátások

A 6.3.1. számú táblázat adatai szemléltetik, hogy 2016 óta folyamatosan növekszik a 65 év feletti lakosok száma a településen. Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma a vizsgált időszakban ingadozó, csökkenő-növekvő évek váltják egymást. Házi segítségnyújtásban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat, majd a 2020-as év kivételével számuk változatlan. Szociális étkezésben részesülők száma a 2018 –as év kivételével évről-évre

növekedett. A táblázat adataiból jól láthatjuk, hogy drasztikus növekedés a 2020. évtől kezdődött, mely összefüggésben van, hogy városunkban 2020. februárjától népkönyha működik. A népkönyhát a Gordiusz Intézmény biztosítja

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a Varsány Községi Ház és Könyvtár áll rendelkezésre az érdeklődők számára. A 2022-es évben a könyvtárhasználati adatok növekedést mutatnak. A látogatottság növekedésében jelentős szerepet játszik, hogy a könyvtár a település központi helyére költözött. 2022. szeptember 26-ától a könyvtári szolgáltatásokat a Varsány Községi Ház oldaltermében lehet igénybe venni. Munkatársai több alkalommal keresték fel az Idősek klubja tagjait, akiknek rövid elbeszéléseket, tanulságos történeteket olvasták fel. Az idősek nagy szeretettel és örömmel fogadták őket. 2022-ben összesen 27 programot szervezett a könyvtár. A résztvevők száma 706 fő.

c) idősek informatikai jártassága

A Varsány Községi Ház és Könyvtár áll rendelkezésre az érdeklődő idősebb korosztály számára. Az idősek informatikai jártassága az utóbbi években emelkedett. Ez annak is köszönhető, hogy a könyvtár a település központi helyére költözött. Az új térben 2 db állomást alakítottak ki, ahol a látogatók igénybe tudják venni az irodai szolgáltatásokat. Egy asztali számítógép, egy laptop és egy multifunkciós nyomtató áll rendelkezésre. A számítógép elavultsága miatt sok internetes felület nem megfelelően jelenik meg, ez pedig megnehezíti a látogatók igényeinek kiszolgálását. Az idősek informatikai képességeinek fejlesztése nagyon fontos, egyrészt a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik növelése, másrészt pedig a gyorsabb és hatékonyabb módon való információhoz jutás szempontjából. Az előnyök mellett azonban elengedhetetlenül fontos felhívni az idősek figyelmét az internethasználatban rejlő veszélyekre az átverések, csalások elkerülése érdekében.

d) a generációk közötti programok

Rákóczi falván minden évben megrendezésre kerül az Idősek Napja, mely alkalomból a helyi óvoda és általános iskola gyermekei rendszeresen megörvendeztetik műsorukkal a település idős lakosságát.

Az SZKTT Gyermekjóléti és Szociális Központ az Idősek Otthonának lakóit a minden évben megrendezett karácsonyi ünnepségén az óvoda és általános iskola gyermekei szintén megörvendeztetik műsorukkal.

A település elöljárói személyesen köszöntik fel a község szépkorú, 90. életévük betöltését ünneplő lakóit.

Ezek a programok, illetve gesztusok mind lehetőséget kínálnak az intergenerációs kapcsolatok ápolására, valamint felhívják a fiatalabbak figyelmét arra, hogy az idősek mennyire fontos tagjai a társadalomnak és a helyi közösségnek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősödő társadalom egyik legfontosabb feladata az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Fontos szerepe van a szűréseknek – vércukor, vérnyomás, koleszterin – a betegségek kiszűrésére. Életmód tanácsadás, egészségfejlesztő közösségi programok, a mozgás, az aktivitás megtartás érdekében. 2022 májusában a Varsány Községi Házban látásvizsgálat és belgyógyászati szűrővizsgálatok is zajlottak.

A munkaerőpiacról már kivonult idős emberek esetében a cél az elszigetelődés, a feleslegesség érzésének megszüntetése, a magány oldása, az idős emberek társadalomba való visszavezetése, aktivizálása. Ezt a feladatot a Varsány Községi Ház keretein belül működő klubok ösztönösen jól végzik, s az intézmény ehhez minden segítséget biztosít részükre (pl.: épület, helyiség, szakmai tanács, információ), hogy céljaikat elérhessék.

Az elmúlt évek egészségügyi, társadalmi és gazdasági változásai egyértelműen krízist jelentettek a rákóczi klubok életében is. Ahogyan van fizikai teherbíró képesség, úgy van lelki teherbíró képesség is, amivel alkalmazkodni tudunk a nehéz élethelyzetekhez, krízisekhez. Ha valaki reziliens, akkor egy krízis, például egy baleset vagy súlyos betegség vagy anyagi csőd után képes felállni, túllépni a történeteken, felépülni a körülmények hatásából és visszanyerni lelki egyensúlyát. (Ezt úgy lehet elképzelni, ahogyan a keljfeljancsi mozog: a reziliens ember a váratlan és nagy erejű kilengés után gyorsan visszatér az eredeti, nyugalmi állapotába.) A rezilienciát az önismeret és a személyes megküzdési módok fejlesztésével lehet erősíteni.

Az idősöket tömörítő szervezetek egyik legfontosabb feladata talán az kell, legyen, hogy a tagok, de elsősorban a vezetők képesek legyenek kezelni a szervezetben és a szervezeten kívül történő változásokat, nehézségeket, személyes kudarcoknak vélt eseményeket. Az önkormányzat, illetve intézményei abban tudnak segíteni, hogy közreműködésükkel megismerjenek néhány olyan stratégiát, módszert, melyek eszközöket jelentenek, erőforrást biztosítanak az aktuális/jövőbeli kihívást jelentő körülményekhez való alkalmazkodáshoz.

A II. Rákóczi Ferenc Nyugdíjasklub közel fél évszázaddal ezelőtt az idősök és idős egyedülállók összefogására alakult. A valaha több mint 80 tagot számláló szervezet létszáma az elmúlt 10 esztendőben drasztikusan lecsökkent (2013-ban: 70 fő, 2015-ben: 54 fő, 2017-ben: 46 fő). A világjárvány okozta társadalmi válság tovább mélyítette a klub krízisét. 2022-ben alkalmanként már csak 20-20 fő vett részt a klubfoglalkozásokon. Az idősök világnapja alkalmából szervezett rendezvényükön 42-en, az évzáró rendezvényükön 40-en vettek részt.

Az egykor a nyugdíjasklubból kivált Együtt Egymásért Rákóczi Klub a külső veszélyek mellett belső veszteségekkel is meg kellett, hogy birkózzon: az elmúlt években egymás után veszítették el meghatározó tagjaikat, majd vezetőjüket is. 2022-ben csupán 2 alkalommal találkoztak klubfoglalkozáson 8-9 fő részvételével. Ivó napja alkalmából szervezett találkozójukon azonban 96-an vettek részt.

A 30 esztendőes Kertbarát Kör is „előregedett”, új tagok évtizedek óta nem csatlakoztak a klubhoz. Tavaly egyetlen alkalommal sem tartottak foglalkozást.

A Mozgássérültek JNSZ Megyei Egyesülete rákóczi csoportja 25 esztendővel ezelőtt alakult meg a közös életviteli nehézségek könnyítését célzó érdekképviselet, valamint a mozgássérültek közösségben tartása érdekében. Taglétszámuk drasztikusan lecsökkent. Öt évvel ezelőtt még 90 tagjuk volt, ma már félszázan fizetnek tagdíjat. Tavaly csupán két alkalommal találkoztak. Klubfoglalkozásukon 18-an, évzárójukon 34-en vettek részt.

A Rákóczi falvaiak és Elszármazottak Baráti Köre 20 esztendővel ezelőtt alakult, s noha bővült taglétszámuk, a tagok életkora folyamatosan nő. Így ez a közösség is az idősöket összefogó klubok sorába tartozik, speciális céllal. Tavaly 2 alkalommal rendeztek találkozót, amelyeken 50, illetve 53 fő vett részt.

A szintén nyugdíjaskorú tagsággal rendelkező Örök Ifjak csoportja a veszélyhelyzet időszakában, a megváltozott körülményekhez igazodva a szabadba tette át a találkozóikat színterét. Tavaly 3 alkalommal a közösségi házban készítették csigatészta, s 6 alkalommal az

iskolában mutatták be ezt a tevékenységet a diákoknak. Az általuk szervezett nagypénteki kolompoláson több mint 100-an vettek részt. Több alkalommal fogadtak táborozó gyerekek a Csücsökben változatos kézműves foglalkozásokkal, mozgásos játékokkal. Júniusban kérészfgyelöt, augusztusban csillaglest szerveztek, rendszeresen járnak kirándulni. Figyelembe veszik a település és a csoportjuk sajátosságait, és azokat összeolvasztják a tevékenységük életben tartásának érdekében. Programjaik tervezésekor figyelembe veszik a célcsoportok anyagi lehetőségeit, kizárólag pénztárca kímélő tevékenységeik vannak.

A Rákóczifalvai Segítők Csoportja néhány hetente (évente átlagosan 15) ingyenes ruhabörzét szervez a közösségi házban, illetve a rendszeresen érkező lakossági felajánlásokat (háztartási gépek, bútorok, használati tárgyak) eljuttatja a rászoruló családok részére.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Informatikai jártasság hiánya	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Kapcsolatfenntartás, nyugdíjasok ismereteinek bővítése, informatikai képzések szervezése. Az idős és fiatal generációk összekapcsolása.
Közösségi programok hiánya, egyedül élők elmagányosodása	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Elmagányosodás megakadályozása. Kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása. Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása.
Az idősöknek koruk, anyagi helyzetük és egészségi állapotuk miatt szükségük van házi/ház körüli segítségnyújtásra.	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal. Önkéntes segítségnyújtásban résztvevők feltérképezése. Önkéntes segítségnyújtás az idősök számára. A célcsoport életkörülményeinek javítása.
Az egészségügyi szűrővizsgálatokon a részvételi arány alacsony	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.

7. A fogyatékossgal élő személyek helyzete, esélyegyenlősége

Aranyosi Ervin: Jóra tanítók című verse.

Fogyatékkal élnek. Ne hidd azt hogy mások!

Önzellen szeretnek, mint az óvodások.

Próbálg te is nekik szeretetet adni,

ha tiszta a lelked, könnyebb elfogadni.

Ne az észre hallgass, inkább a szívedre!

Nem élhetnek Ők sem, köztünk, számkivetve.

*Fogadjuk el Őket, vegyük emberszámba,
mert közénk születtek, ebbe a világba.*

Isten gyermekei, s cipelik a terhet,

amit magunkfajta tán nem is cipelhet.

Nehéz feladatot rótt rájuk az élet,

mégsem várnak többet: erőt, emberséget

Fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy részlegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. A fogyatékossgal élő emberek számára fontos, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény I cikk szerint fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgal élő csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

A Fogyatékossgal élők számát ma Magyarországon nehéz meghatározni, nincs pontos adat erre vonatkozólag. Vannak adatok a tanköteles korú gyermekek valamilyen tanintézménybe való beíratásáról, de ez az adat se 100%-os, mivel vannak olyan szülők, akik nem íratják be

gyermeküket iskolába. Minden fő fogyatékosági csoportnak vannak érdekvédelmi egyesületei, ahol próbálnak minnél pontosabb taglistát vezetni, de ezen érdekvédelmi szervezetek is önkéntes alapon működnek így nem minden fogyatékosággal élő személy jelentkezik tagnak, ráadásul vannak olyan személyek, akik több fogyatékosággal is együtt élnek. Ezek fényében csak irányszámot tudunk mondani, arról, hogy Magyarországon ma hozzávetőlegesen 1 millió fogyatékosággal élő személy él.

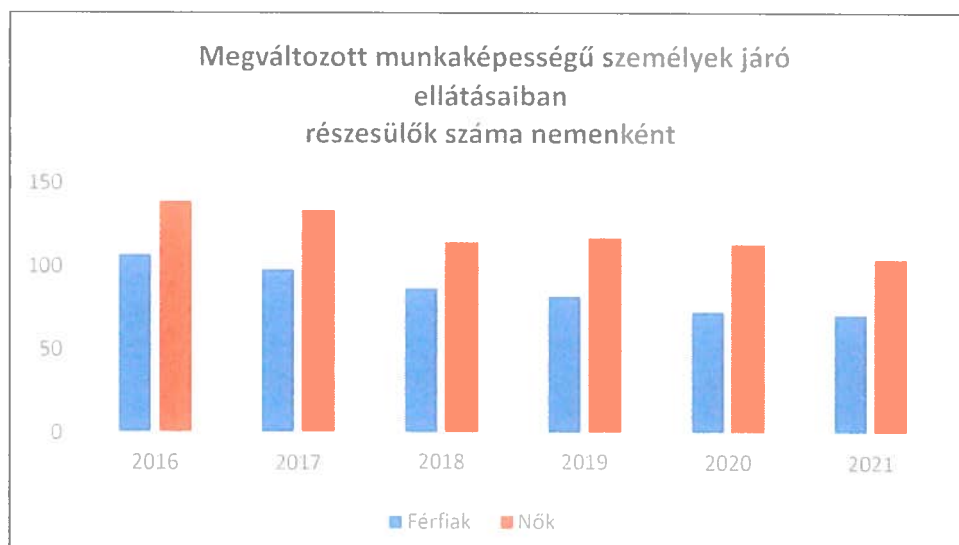
7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az ENSZ Adatai szerint a föld lakosságának 1/10-ed része valamilyen szempontból hátrányos helyzetű. A WHO felmérései alapján minden 10.-ik ember valamilyen fogyatékosággal él együtt. Minden országban eltérő, hogy kit milyen szempontból soroljuk a fogyatékkal élő személyek közé. Egy adott országban a sérültséggel vagy fogyatékosággal élők helyzete függ az ország gazdasági fejlettségétől és a társadalmi hozzáállástól. Magyarországon is több 100 000 azon személyek száma, akik valamilyen testi – érzékszervi vagy értelmi fogyatékoságuk/korlátozottságuk miatt valamilyen hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, vagy ténylegesen hátrányba vannak. Ezért a társadalom segítségére lenne szükségük. Vannak úgynevezett Láthatatlan fogyatékoságok is, ilyen többek közt a siketség. Ezek fényében csak irányszámot tudunk mondani, arról, hogy Magyarországon ma hozzávetőlegesen 1 millió fogyatékosággal élő személy él.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	107	139	246
2017	98	133	231
2018	87	114	201
2019	82	117	199
2020	73	113	186
2021	71	104	175

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 7.1.1. számú táblázat adatai szerint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma a településen csökkenő tendenciát mutat, mind a férfiak, mind a nők számában. A táblázat adataiból szintén kitűnik, hogy az ellátásban részesülők között a férfiak száma minden évben magasabb értéket mutat a nők számánál.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének megteremtése, foglalkoztatásuk elősegítése, hiszen a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek a számukra optimális környezetben éppúgy értékteremtő munkát végeznek, mint egészséges társaik. A fogyatékos emberek munkavállalását megkönnyíti, ha speciális szükségleteiket figyelembe tudják venni a munkáltatók. Különösen nehéz azon fogyatékos vagy SNI fiataloknak a munka világába való belépés, akiknek a védett iskolai környezetből kikerülve kellene elhelyezkedniük a munkaerőpiacon.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban Fot.) 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék vagy segély, melyek csak szűkös megélhetési forrást biztosítanak számukra, ugyanakkor a fogyatékkal vagy tartós egészségügyi problémával élő emberek munkaerőpiaci lehetőségei igen behatároltak.

Az „**Emberkék az Emberért Egyesület** célja a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése. A hátrányos helyzetbe került ember körülményeinek normalizálása és /re/integrációjának elősegítése a közösségben. A közösségi gondozás politikájának eredményes megvalósítása a helyi közösségeken belül. Az euróatlanti integráció elősegítése. Az átfogóbb szociálpolitikai reform ösztönzése.

Városunkban akad olyan fogyatékkal élő személy, aki az informatika világában tevékenykedik, vagy kertgondozással, szőnyegkészítéssel telnek napjai. Önkormányzatunknál is dolgoznak fogyatékkal élők.

Az egészségkárosodásból vagy fogyatékossgából eredő, társadalmi hátrányos helyzet következményeinek csökkentése a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának

biztosításával, munkajövedelem juttatásával (rehabilitációs foglalkoztatás). Az egészség, mint alapérték kibontakoztatásának mindenoldalú segítése.

A településen élő idős emberek aktivizálása, életérzéseik pozitív irányba terelése az idős korúak napközijével való együttműködésben. Az idősek és a fiatalok újra egymásra találásának segítése.

b) munkavállalást segítő lehetősége

A Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által megvalósított EFOP-1.1.1-15-2015-00001 „Megváltozott munkaképességű emberek támogatása” című projekt legfőbb célja a megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedésének és tartós munkavállalásának elősegítése.

- megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztathatóságának, munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének javításával, fejlesztésével:

- személyes felkészítéssel – szolgáltatással,
- új végzettség megszerzésével – képzéssel,
- munkatapasztalat szerzés elősegítésével.
- munkaadók érdeklődésének felkeltésével, szemléletformálásával és a pozitív foglalkoztatási döntés elősegítésével
- személyes tájékoztatás révén,
- a támogatás vagy támogatás nélküli foglalkoztatás érdekében.

A projekt közvetlen, elsődleges célcsoportját a B1, B2, C1, C2, D, E komplex minősítési kategóriával, vagy legalább 40%-os egészségkárosodással, vagy 50-100%-os munkaképesség-csökkenéssel rendelkező, vagy fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesülő, munkavállalás iránt érdeklődő megváltozott munkaképességű emberek alkotják.

Országosan 41 – kifejezetten erre a célra kialakított – irodában fogadják a programukban belépni kívánó vagy abban már részt vevő ügyfeleket, ahol naprakész munkaerő-piaci ismeretekkel és szakmai tapasztalattal rendelkező munkatársaik állnak a megváltozott munkaképességű ügyfelek rendelkezésére, akik biztosítják a munkába álláshoz szükséges személyes támogatást a programba belépő ügyfelek számára.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.) A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is megfiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Rákóczi falván jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett. A foglalkoztatás területén megnyilvánuló hátrányos megkülönböztetés nem jellemző a településen.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A Mozgássérültek JNSZ Megyei Egyesülete rákóczi falva csoportja 25 esztendővel ezelőtt alakult meg a közös életviteli nehézségek könnyítését célzó érdekképviselet, valamint a mozgássérültek közösségben tartása érdekében. Taglétszámuk drasztikusan lecsökkent. Öt

évvel ezelőtt még 90 tagjuk volt, ma már félszázan fizetnek tagdíjat. Tavaly csupán két alkalommal találkoztak. Klubfoglalkozásukon 18-an, évvárójukon 34-en vettek részt.

Az „**Emberkék az Emberért Egyesület** célja a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése. A hátrányos helyzetbe került ember körülményeinek normalizálása és /re/integrációjának elősegítése a közösségben. A közösségi gondozás politikájának eredményes megvalósítása a helyi közösségeken belül. Az euróatlanti integráció elősegítése. Az átfogóbb szociálpolitikai reform ösztönzése.

Az egészségkárosodásból vagy fogyatékosabból eredő, társadalmi hátrányos helyzet következményeinek csökkentése a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának biztosításával, munkajövedelem juttatásával (rehabilitációs foglalkoztatás). Az egészség, mint alapérték kibontakoztatásának mindenoldalú segítése.

A településen élő idős emberek aktivizálása, életérzéseik pozitív irányba terelése az időskorúak napközijével való együttműködésben. Az idősek és a fiatalok újra egymásra találásának segítése.

A fogyatékos személyek számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.

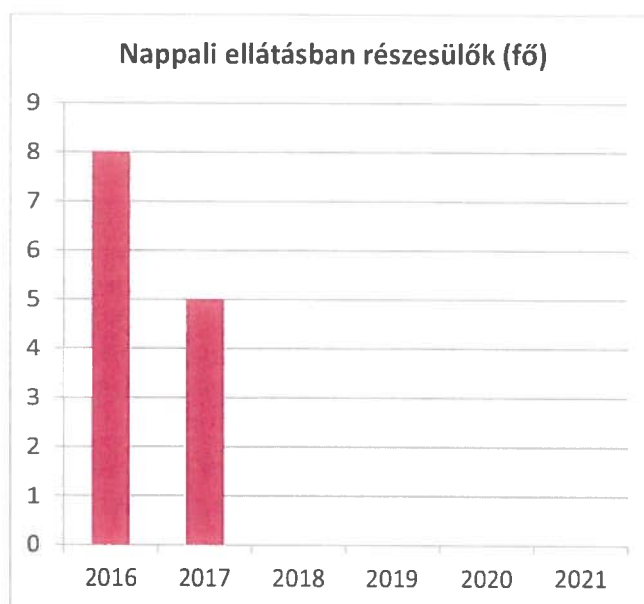
7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is

A támogató szolgálat a saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást, amely a közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésben (szállítás, kommunikáció) ad támogatást, emellett az igény bevezető saját környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az önérdek-érvényesítést. A saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek a nappali ellátás is fejlesztési, étkezési lehetőséget nyújt, segíti az önálló életvitelt, a társadalmi szerepek gyakorlását. A gondozást igénylő fogyatékos személyek átmeneti elhelyezést, tartós bentlakásos szociális intézményi ellátást (rehabilitációs, ápoló-gondozó) is igénybe vehetnek.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	8
2017	5
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékosági támogatás:

A Fot. 22. §-a alapján a fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék:

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.

Gyermekek otthongondozási díja (GYOD):

2019. január 1-jétől bevezetésre került a „gyermek otthongondozás díja” (GYOD) nevű ellátás, mely az önmagukat ellátni képtelen gyermeküket ápolók-gondozók számára biztosít támogatást. Tehát az ellátást nem a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos személy, hanem az őt ápoló, gondozó hozzátartozó kapja. A gyermek otthongondozási díjának havi összege a **2023.** évben bruttó **232.000** forint emelkedett. (Szoc.tv.38.§, a minimálbér 100%-a)

Minden követő évben a költségvetési törvény határozza majd meg az összeget. Több gyermek esetében a másfélszerese kerül megállapításra.

Ápolási díj:

Az ápolási díj egy olyan szociális juttatás, amit a tartós gondozásra szoruló személy egy nagykorú hozzátartozója vehet igénybe, amennyiben a rászoruló otthon ápolja – az ápolási díj jogosultja csak nagykorú személy lehet. Az ápolási díj utalása azoknak a hozzátartozóknak jár, akik tartósan beteg nagykorú személyt, vagy életkori megkötés nélkül súlyosan fogyatékos vagy tartós gondozásra szoruló személyt ápolnak (sokszor munkahelyük rovására). Az ápolási díj utalása szempontjából a kormány 3 kategóriát különböztet meg az ápolásra szoruló személy állapotának súlyossága függvényében: alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási.

Az ápolási díj összege a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvényben került rögzítésre, ennek értelmében a 2023. évi ápolási díj alapösszege bruttó

45.665 Ft/hó, amiből a GYOD-hoz hasonlóan 10% nyugdíjjárulékot vonnak le (kivéve saját jogú nyugdíjasoknál).

Magasabb összegű családi pótlék:

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő részére juttatott emelt összegű támogatás.

Milyen esetekben jár az emelt összegű családi pótlék?

- a) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben, vagy szociális intézményben élő, továbbá nevelőszülőnél elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 23 300 forint,
- b) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 25 900 forint,
- c) a saját jogán jogosult nevelési ellátásra jogosult személy esetén 20.300 forint,
- d) köznevelési intézményben a 18. életévének betöltését követően tanulmányokat folytató azon személyre tekintettel, aki után a 18. életéve betöltéséig az 23.300 vagy 25.900 forint összegben folyósítottak iskoláztatási támogatást, az iskoláztatási támogatást továbbra is a korábban folyósított összegnek megfelelő összegben kell folyósítani.

Rehabilitáció:

A rehabilitáció tulajdonképpen egy szervezett tevékenység, melyet a társadalom nyújt a rokkant vagy fogyatékos ember számára annak érdekében, hogy a megmaradt képességeikkel be tudjanak illeszkedni a közösségbe. Minden fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra, mely jogukat a rehabilitációs szolgáltatások és ellátások igénybevételével érvényesíthetnek.

Adózási könnyítések:

A fogyatékos személyek – elsősorban az esélyegyenlőség megalapozása érdekében – adózási kedvezményben részesülnek. Többek között a súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII.29.) Kormányrendelet, valamint a súlyos fogyatékoság minősítéséről és igazolásról szóló 49/2009. (XII.29) EüM rendelet határozza meg azt, hogy mely súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségben szenvedő személyek vehetik igénybe az adókedvezményt.

Rokkantsági járadék:

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.

Közgyógyellátás:

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

Akadálymentesítési támogatás:

Az állam vissza nem térítendő akadálymentesítési támogatást egy 10 évenként igényelhető, alkalmanként legfeljebb 300 000 Ft értékű vissza nem térítendő állami támogatás, mozgáskorlátozott személyek részére. Felhasználható meglévő lakásának akadálymentesítési célú felújítására, átalakítására, vagy akadálymentes új lakás építésére, vásárlására.

Közlekedési kedvezmény:

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §

(1) bekezdése értelmében a szerzési és átalakítási támogatásra (a továbbiakban együtt: közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult, ha

a) a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült a kérelem szerinti közlekedési kedvezményben, és

b) a keretszámra és a (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel a közlekedési kedvezmény számára megállapítható, és

c) a 4. § (1) bekezdés a)–b) pontja szerinti esetben önálló személygépkocsi használó vagy szállítást végző személy szállítja, és

d) a 4. § (1) bekezdés c) pontja és az 5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben önálló személygépkocsi használó, és

e) az 5. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben szállítást végző személy szállítja.

(1a) A 4. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti szerzési támogatásra az egyéb fogyatékossgal élő személy jogosult, ha

a) a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült a kérelem szerinti közlekedési kedvezményben, és

b) a keretszámra és a (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel a szerzési támogatás számára megállapítható, és

c) önálló személygépkocsi használó vagy szállítást végző személy szállítja.

Parkolási igazolvány:

Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

a) aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § a) pont ac) alpontja értelmében a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy,

b) aki a súlyos fogyatékossg minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossgai támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (2) bekezdésének értelmében hallási fogyatékos (3) bekezdésének értelmében értelmi fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

c) akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy

d) aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékossgokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet I. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel, 1 számjel) minősül.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

Szociális ellátások:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény rendelkezik az önkormányzatok által nyújtható pénzbeli és természetbeni támogatások keretszabályairól. Pénzbeli és szociális rászorultságtól függő ellátás esetén beszélhetünk az időskorúak járadékáról, aktív korúak ellátásáról, az ápolási díjról, vagy adott önkormányzat képviselő-testülete által meghatározott települési támogatásról.

Szociális szolgáltatás keretében igényelhető étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

A fogyatékkal élők anyagi támogatása helyi szinten települési támogatás, illetve rendkívüli települési támogatás keretében történik.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Az egészségügyi szolgáltatások közül városunkban elérhető a háziorvosi ellátás (3 körzet), fogorvosi ellátás, hetente egyszer vérvételi lehetőség és ortopédiai szakrendelés, valamint az ügyeleti ellátás.

A rendelők orvosi eszközökkel jól felszereltek, a háziorvosi rendelő épülete akadálymentesített és 2022-ben teljes felújításon esett át.

A településen gyógyszertár található.

Szakorvosi, rehabilitációs, illetve területi kórházi ellátás a 15 km-re elhelyezkedő Szolnok városában, a Hetényi Géza Kórházban illetve a Máv Kórházban történik.

Az önkormányzat besegít az azt igénylőknek a gyógyszerek beszerzésében, valamint a támogató szolgálat segítségével orvosi, illetve kórházi kezelésre, ellátásra való elszállításban.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége csak részben megoldott: rámpa és mosdó az oktatási, egészségügyi és szociális intézményekben biztosított. A jövőre nézve fontos feladat a buszmegállók, zebrák, járdák felújítása, korszerűsítése és megfelelő karbantartása.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személyek számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személyek számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez – a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni. Az újonnan felújított, korszerűsített sportcsarnok és orvosi rendelő esetében a kialakítás során figyelmet fordítottak az akadálymentesítésre.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati, oktatási, egészségügyi és szociális intézményeken kívül egyéb más munkáltatók nem számottevőek a településen (az egyéni vállalkozások jellemzőek a mezőgazdasági területen, mely nem érinti ezen foglalkoztatási területet). Az újabb építésű intézményekben üzemelő cégek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően elvégezték a szükséges akadálymentesítést

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A mozgáskorlátozottak számára a közintézményeknél van kijelölt parkolóhely. Az utakat aszfalt burkolattal látták el, a járdák azonban rossz állapotúak. Az aszfalt burkolattal ellátott utakon nincs kijelölt védősáv a kerekesszékekkel közlekedők számára. A mozgáskorlátozottak

önálló közlekedése településen belül – a járdák rossz állapota miatt – részben megoldott, ami gátját jelentheti az emberi kapcsolatok ápolásának, a közösségi programokon való részvételüknek. Városunkban szükséges lenne gyalogátkelőhelyek és sebességmérők telepítése hogy a már említett célcsoportok biztonságosabban tudjanak közlekedni.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen Támogató Szolgálat és Házi segítségnyújtás működik, mely során az étkezés, a házi segítségnyújtás és a támogató szolgálat szolgáltatásait vehetik igénybe a fogyatékos személyek. Emellett a Mozgássérültek Egyesülete is segíti a fogyatékkal élőket.

g) pozitív diszkrimináció előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A fogyatékos személyek részére egészségügyi szűrések (szem, ortopédiai stb. szűrések) folyamatos biztosítása a településen, ill. a mozgáskorlátozottak egyesülete által szervezett rendezvények.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kimondottan a fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek a településen.

7.5. A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Rákóczifalván a tapasztalatok alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, mely fokozottabban érintené a fogyatékkal élőket, mint más településeken vagy országos szinten. Nincs tudomásunk olyan esetről, amikor fogyatékkal élő személyt bármilyen atrocitás vagy különösebb nehézség ért volna a településen.

Városunkban a bölcsőde, az óvoda és az általános iskola is integrált intézmény, ami hasznos lehet a fogyatékkal élők számára. Már kisgyermek korban megtanulják az egészséges társasik, hogy a fogyatékkal élőkkel hogyan kell viselkedni. Ha természetesen kezeljük, akkor ők is természetesen viselik és nem érzik magukat kirekesztettnek a társadalomból. Azonban minden bizonnyal a településen is jelen vannak azok az esetleges problémák, melyekkel bárhol máshol is szembesülhet egy fogyatékkal élő személy. Ilyen lehet például, hogy a többségi társadalom tagjai sokszor nem tudják, miként közelítsenek egy fogyatékkal élő személyhez, miként kommunikáljanak, mi a számukra megfelelő segítségnyújtási forma. Ebből kifolyólag a többség hajlamos inkább úgy tenni, mintha a fogyatékkal élők „láthatatlanok” lennének, mely viselkedési forma mindkét fél számára kellemetlen szituációkat eredményezhet. E probléma orvoslásában nagy szerepe van a társadalmi szemléletformálásnak, mely segítheti feloldani azokat az esetleges gátlásokat, melyek a fogyatékkal élőkkel való kapcsolat létrejöttét akadályozzák

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.
Fogyatékkal élők munkahelyteremtése	Helyi, illetve a környező települési munkáltatók megkeresése, pályázati lehetőségek figyelése. Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése elsősorban a településen, ezáltal a fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Munkanélküliség csökkentés, települési támogatások csökkentése a településen.
Közösségi program hiánya	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Szélesebb látókör kialakítása Kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása. Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése.

Rákóczi falván számos civil szervezet tevékenykedik az önkormányzattal együttműködve. 2020-ban a pandémia I. tavaszi hullámában az Önkormányzat a lakosság számára maszkokat osztott. A kiosztott maszkok részben önkormányzati költségvetési keret terhére kerültek beszerzésre, részben pedig helyi lakosok és civil szervezetek működtek közre azok elkészítésében.

A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ dolgozói a gyógyszerkiváltásban és a bevásárlásban nyújtottak segítséget azon lakosok számára, akik ezen lehetőséggel élni kívántak.

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó

szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkormányzatnak, a helyi oktatási intézményeknek, a községben működő vállalkozóknak, az egyház képviselőinek, a különböző civil szervezeteknek, valamint a város egész lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy Rákóczifalva a jövőben is élhető település lehessen. A településünkön jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezetségéről nem állnak adatok rendelkezésünkre. A kapcsolódó feladatok ellátásába egyre gyakrabban vesznek részt önkéntesek, közösségi szolgálatos középiskolások, akik aktívan veszik ki részüket. Az önkormányzat pályázatok, program megvalósítás kapcsán partnerségi, együttműködési megállapodásokat köt intézményeivel, civilszervezeteivel. Egyéb megállapodások számáról nincs információnk.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik.

Az egyházi szervezetek jelentős szerepet töltenek be a város életében az óvodai, általános iskolai, gimnáziumi intézményeik által is. Részt vesznek a városi pályázatokon és nyitott rendezvényeikkel várják az érdeklődőket. Emellett erősnek mondható az önkormányzat - civil szervezetek - egyház - önkormányzati intézmények közötti együttműködés is, mely megnyilvánul a városban megvalósuló sikeres rendezvényekben. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő esetleges problémák felmerülése esetén az önkormányzat és a problémában érintett személy/csoport érdekeit képviselő civil vagy egyházi szereplő közösen gondolkodva, szoros együttműködésben keres megoldást a bajbajutottak megsegítése céljából.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat a város érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Elsősorban szociális területen erős az együttműködés, de a kultúra területén is partneri viszony alakult ki több településsel.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nincsen nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A városban működő civil szervezetek részt vesznek a közfeladatok ellátásában. A 32 civilszervezet az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekszik. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Rákóczifalva kis település lévén nem gazdag vállalkozásokban, de a helyi kis és közép vállalkozók segítik a település fejlődését, mindennapjait. A különböző helyi rendezvényeket anyagi és egyéb támogatással segítik, a jótékonysági bálók aktív részesei.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Rákóczi falva Város Önkormányzata rendelkezik önálló honlappal (<https://rakoczifalva.ewk.hu/>), melyen a várost érintő információk megtalálhatók. A honlapon elérhető, olvasható a HEP és ezzel kapcsolatos valamennyi információ. Rákóczi falva Város Önkormányzata Képviselő-testülete által elfogadott dokumentum a honlapra feltöltésre kerül és hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Emellett az SZGYF oldalon a Helyi Esélyegyenlőségi Programok oldalra is feltöltésre kerül (<https://felzarkozas.szgyf.gov.hu/page.php?mid=324>).

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A településen a Helyi Esélyegyenlőségi programot a Rákóczi falvai Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézői készítették elő.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a község intézményei, a civil szervezetek, az egyház és az állami intézmények is bevonásra kerültek az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő problémák feltárásának folyamatában. Főként az adatszolgáltatás kapcsán működtek együtt. Az egyeztetések személyes, telefonos és elektronikus formában zajlottak. Természetesen az intézkedési terv megvalósításának folyamatába is szeretné bevonni az önkormányzat az érintett intézményeket, szervezeteket, illetve az egyes célcsoportok képviselőit, erre a HEP fórumon nyílik lehetőség.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a **HEP Fórumok** szervezése lehet.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtette HEP Fórumot

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, városi honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről nyílt bizottsági és képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése. A hatékony, a tervezett intézkedések érvényesülését korábban megválasztott HEP Fórum vezetője és a munkacsoport tagjai biztosítják és a törvényi előírás szerint két évente beszámolnak a képviselő-testületnek.

A TEF országos esélyegyenlőségi mentorhálózatának munkatársai a következőkben segítik a HEP elkészítésének és elfogadásának folyamatát valamint az intézkedések megvalósításának nyomonkövetését:

- biztosítják a 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdése szerinti képzést, felkészítést az önkormányzat munkatársai számára;
- szakmailag támogatják a települési önkormányzatok HEP-jeinek (helyzetelemzés és intézkedési terv) elkészítését és felülvizsgálatát;
- biztosítják a HEP-pekkel kapcsolatos nyilvánosságot, (az ország valamennyi településének HEP-je felkerül a TEF honlapjára);
- működtetik a HEP informatikai keretrendszerét;
- segítik a HEP társadalmiasítását, elfogadását a települési HEP Fórumok segítségével, közvetítik a helyi szervezetek között a hatékonyabb együttműködés érdekében;
- segítik elkerülni a párhuzamosságokat és a források hatékonyabb felhasználását;

- a 36 leghátrányosabb helyzetű járásban a szakmai közreműködésükkel működő Járási Esélyteremtő Fórumokkal segítik, hogy a hasonló problémákkal küzdő szomszédos települések összefogva, gazdaságosabban és hatékonyabban tudják kezelni a problémáikat;
- a mentorhálózat közvetítésével a települések megismerhetik egymás esélyteremtési „jó gyakorlatait”, segítve ezzel a hasonló problémákkal küzdő települések tapasztalatcseréjét;
- a végrehajtáshoz szükséges (pl. pályázati) információkkal segítik a településeket;
- a HEP dokumentumok elemzésével visszacsatolást biztosítanak az önkormányzatoknak és a szakpolitika részére;

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Település lakossága	Belvízveszély a település több pontján	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételezés engedélyezése
Település lakossága	A településen az intézményekhez vezető utak mellett nincs kiépítve kerékpárút. a meglévő szilárd burkolatú utak, járdák rossz állapotban vannak, amely nehezíti a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és balesetveszélyesek.	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételezés engedélyezése
Település lakossága	A településen is növekszik a bűncselekmények száma.	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételezés engedélyezése
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma	Továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevétele
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Jövedelmi helyzetük instabil	Foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás segítése Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása

Gyermekek	A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete megoldott legyen.	A szünidő hasznos eltöltésének megszervezése. Szabadidős programok, táborok szervezése.
Gyermekek	A gyermekeknek nincs lehetőségük nyári üdülésre, illetve külföldi üdülésre.	Testvérvárosaink közötti cseretáborok megszervezése (Szalacs, Chervena voda, Wierzchoslawice)
Gyermekek	A Zánkai tábor korszerűtlen, bővítésre és felújításra szorul.	A Zánkai tábor korszerűsítése, energetikai fejlesztése, főzőkonyha kialakítása, épületek felújítása.
Gyermekek	A hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő és a fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Szabadidős tevékenységek fejlesztése, bővítése.
Gyermekek	Egészségtudatos életvitel hiánya, egészségvédelem	Óvodás kortól egészségvédelmi programok megvalósítása. Sporttevékenységek lehetőségének bővítése. Tanuszoda létesítése.
Nők	Alacsony képzettség	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. Képzések, tanfolyamok szervezése. A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése
Nők	Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely	Munkahelyek család barátá tétele szociális háló bővítése
Idősek	Informatikai jártasság hiánya	Képzések szervezése, informatikai képzés. Az idős és fiatal generációk összekapcsolása.
Idősek	Közösségi programok hiánya, egyedül élők elmagányosodása	Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása.
Idősek	Az időseknek koruk, anyagi helyzetük és egészségi állapotuk miatt szükségük van házi/ház körüli segítségnyújtásra.	Önkéntes segítségnyújtás az idősek részére. Gondosóra.
Idősek	Az egészségügyi szűrővizsgálatokon a részvételi arány alacsony	Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvétel fokozása
Fogyatékkal élők	Egészségügyi prevenciós szolgáltatások hiánya. Szükséges	Célzott egészségügyi programok szervezése. Segíteni, hogy a

	szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.	fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők munkahelyteremtése	Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése a településen.
Fogyatékkal élők	Közösségi program hiánya	Közösségi program szervezés

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a lakosság szerves részét képezik.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők anyagi helyzete a társadalmi átlagot elérje. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök igényeinek folyamatos változására, és megkeressük a számukra legmegfelelőbb megoldási módokat.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy társadalmi szerepvállalásukhoz megfelelő háttérrel biztosítsunk.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők hátrányaik kompenzálására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I.

A	Intézkedés címe:	Csatornahálózat fejlesztése Rákóczi falván
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen nincs kiépítve belvízelvezető rendszer, ezáltal felgyűlik a csapadékvíz. Nagyobb esőzések után komoly problémát jelent a vízelvezetés a településen.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csapadékvízvezető hálózat kritikus pontjainak felújítása Csapadékvízvezetők összehangolása Belvízproblémák megszüntetése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Stratégia Településrendezési Terv Településfejlesztési Konceptió
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételezés engedélyezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, pályázati ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	érintett lakosság ingatlanjain mérséklődik/megszűnik a belvíz a település belvízzel érintett gócpontjain megszűnik a belvíz a település egészén megszűnik a belvíz probléma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2.

A	Intézkedés címe:	Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, külterületi és belterületi szilárd burkolatú járdák, kerékpárutak építése, felújítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen az intézményekhez vezető utak mellett nincs kiépítve kerékpárút. a meglévő szilárd burkolatú utak, járdák rossz állapotban vannak, amely nehezíti a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és balesetveszélyesek.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a szolgáltatások igénybevételéhez és balesetmentes közlekedés.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Stratégia Településrendezési Terv Településfejlesztési Konceptió
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételezés engedélyezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, pályázati ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Megépített kerékpárút/járda hossza. A szolgáltatásokat igénybe vevők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán , pénzügyi, pályázati, infrastruktúra
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás figyelemmel a klímaváltozásra.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

3.

A	Intézkedés címe:	Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, kamerarendszer kiépítése/bővítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen is növekszik a bűncselekmények száma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen élő lakosok biztonságérzetének növelése. Bűncselekményszámok megelőzése, csökkentése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési Stratégia Településrendezési Terv Településfejlesztési Konceptió Bűnmegelőzési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételezés engedélyezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, pályázati ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Beépített kamerák száma. A település lakossága.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán , pénzügyi, pályázati, infrastruktúra
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

4.

A	Intézkedés címe:	Tanulás az élhetőbb életért.
B	Feltárt probléma megnevezése	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célcsoport képzési lehetőségeinek feltérképezése, az igények összegyűjtése. Minél nagyobb részvételi arány A továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevételel a célcsoporton belül a munkanélküliek száma jelentősen csökken.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rákóczi Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	felkutatni a munkanélkülieket tájékoztatni a lehetőségekről (hirdetmények, szórólapok, személyes elbeszélgetés) szükség szerint segítséget nyújtani
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	képzési létszám meghatározása munkanélküliség csökkentése települési támogatások mértékének csökkentése a településen
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán , pénzügyi, pályázati, infrastruktúra
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

5.

A	Intézkedés címe:	Munkahelyteremtés
B	Feltárt probléma megnevezése	Jövedelmi helyzetük instabil
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Helyi, illetve a környező települési munkáltatók megkeresése, pályázati lehetőségek figyelése. Munkahelyteremtés, elsősorban a településen, ezáltal a munkanélküliség csökkentése. Foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás segítése. Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Munkanélküliség csökkentés, települési támogatások csökkentése a településen.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rákóczifalva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A településen és vonzaskörzetében lévő munkáltatók megkeresése, munkalehetőségek felmérése. Pályázati lehetőségek figyelése, munkahelyteremtésre irányuljon. Munkahelyteremtés a településen.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	pályázati lehetőségek feltérképezése munkahelyteremtés településünkön munkanélküliség csökkentése, a termelés és szolgáltatás színvonalának növelése, települési támogatások mértékének csökkentése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán , pénzügyi, pályázati, infrastruktúra
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

6.

A	Intézkedés címe:	Vakáció!
B	Feltárt probléma megnevezése	A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete megoldott legyen.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése. A felügyelet megoldása az Óvoda, az Iskola, a Varsány Községi Ház és Könyvtár és a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermejkölési és Szociális Szolgáltató Központ segítségével. A nyári szünidő hasznos eltöltése. Szabadidős programok, táborok szervezése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rákóczi Városi Önkormányzat Gyermejkölési és Gyermekvédelmi beszámoló
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A településen lévő civil szervezetek, sportegyesületek, intézmények megkeresése, lehetőségek felmérése, adatgyűjtés. Pályázati lehetőségek figyelése. Szakemberek bevonása, gyermekek közösségi ellátása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, Szociális Bizottság, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	pályázati lehetőségek feltérképezése gyermekek közösségi ellátása a nyári szünidőben a gyermekek felügyelete megoldott legyen hasznos programokkal szervezve
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

7.

A	Intézkedés címe:	Láss Világot!
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermekeknek nincs lehetőségük nyári, illetve külföldi üdülésre.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése. Kapcsolatfelvétel a testvérvárosainkkal. Cseretáborozás megszervezése, szabadidő hasznos eltöltése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rákóczi Falva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A testvérvárosaink megkeresése, lehetőségek felmérése, adatgyűjtés. Pályázati lehetőségek figyelése. Szakemberek, szülők bevonása, gyermekek közösségi ellátása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, Szociális Bizottság, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	pályázati lehetőségek feltérképezése gyermekek táboroztatása más kultúrák megismerése, látókörük kiszélesítése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

8.

A	Intézkedés címe:	Zánkára fel
B	Feltárt probléma megnevezése	A Zánkai tábor korszerűtlen, bővítésre és felújításra szorul.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A Zánkai tábor korszerűsítése, energetikai fejlesztése, főzőkonyha kialakítása, épületek felújítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételezés engedélyezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, pályázati ügyintéző, pénzügyi csoport
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	pályázati lehetőségek feltérképezése gyermekek táboroztatása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

9.

A	Intézkedés címe:	Segítsd a fejlődésem!
B	Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő és a fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Gyermekek számának felmérése. Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése. A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és javuljon a továbbtanulási esélyük.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rákóczifalva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, gyermekek számának felmérése, lehetőségek feltérképezése. Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, óvodavezető, iskolaigazgató, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	lehetőségek feltérképezése, adatgyűjtés gyermekek fejlesztése, felzárkóztatása A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és javuljon a továbbtanulási esélyük
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

10.

A	Intézkedés címe:	Élj egészségesen!
B	Feltárt probléma megnevezése	Egészségtudatos életvitel hiánya, egészségvédelem.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés. Előadások és egészségmegőrző programok szervezése. Óvodás kortól egészségvédelmi programok megvalósítása. Sporttevékenységek lehetőségének bővítésre. Tanuszoda létesítése. Egészségtudatos életre nevelés.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Sportkoncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, gyermekek számának felmérése, lehetőségek feltérképezése. Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, óvodavezető, iskolaigazgató, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermejkölési és Szociális Szolgáltató Központ
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Előadások és egészségmegőrző programok szervezése. Sportlétesítményekkel kapcsolatos pályázatok figyelése. Gyermekkorban az egészségtudatos életmód szemlélet kialakítás.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

11.

A	Intézkedés címe:	Tanulj a jövődért!
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony képzettség
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. Képzések, tanfolyamok szervezése. A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rákóczyfalva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, problémák mértékének felmérése. Kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, partnerekkel, Munkaügyi Központtal. Képzések, tanfolyamok szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése Képzések, tanfolyamok szervezése. A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

12.

A	Intézkedés címe:	Családbarát munkahely
B	Feltárt probléma megnevezése	Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. A célcsoport munkába állásának elősegítése. Munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Rákóczi Zsolt Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés. Helyi munkaadók megkeresése. A célcsoport munkába állásának elősegítése. Munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, helyi vállalkozók, munkáltatók, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a munkaadókkal. A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése, munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

13.

A	Intézkedés címe:	Előre a jövőbe!
B	Feltárt probléma megnevezése	Informatikai jártasság hiánya.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Kapcsolatfenntartás, nyugdíjasok ismereteinek bővítése, informatikai képzések szervezése. Az idős és fiatal generációk összekapcsolása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősök és fiatalok felkutatása. Képzések szervezése, lebonyolítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal. Képzések szervezése, lebonyolítása. Nyugdíjasok ismereteinek bővítése, képzések fenntartása, generációk összekapcsolása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

14.

A	Intézkedés címe:	Légy újra aktív!
B	Feltárt probléma megnevezése	Közösségi programok hiánya, egyedül élők elmagányosodása.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Elmagányosodás megakadályozása. Kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása. Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősök felkutatása. Közösségépítés. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tájékoztatási csatorna kialakítása. Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Nyugdíjasok közösségi életbe történő bevonása, elmagányosodás megakadályozása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

15.

A	Intézkedés címe:	Ne hagyj egyedül!
B	Feltárt probléma megnevezése	Az időseknek koruk, anyagi helyzetük és egészségi állapotuk miatt szükségük van házi/ház körüli segítségnyújtásra.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal. Önkéntes segítségnyújtásban résztvevők feltérképezése. Önkéntes segítségnyújtás az idősek számára. A célcsoport életkörülményeinek javítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősek felkutatása. Közösségépítés. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról Gondosóra
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkéntes segítségnyújtás gyakorlati megvalósulása. A célcsoport életkörülményeinek javítása. A kidolgozott programok és résztvevők száma növekszik, gondosóra használók száma növekszik
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

16.

A	Intézkedés címe:	Vegyél részt: maradj egészséges!
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egészségügyi szűrővizsgálatokon a részvételi arány alacsony.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősök felkutatása. Közösségépítés. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról Gondosóra
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, háziorvosok
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tájékoztatási csatorna kialakítása, a célcsoport tájékoztatása. Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése az egészségük megőrzése érdekében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

17.

A	Intézkedés címe:	Tégy az egészségért!
B	Feltárt probléma megnevezése	Egészségügyi prevenciós szolgáltatások hiánya. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. . Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. Szűrővizsgálatok megszervezése, megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, háziorvosok
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tájékoztatási csatorna kialakítása, a célcsoport tájékoztatása. Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése az egészségük megőrzése érdekében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

18.

A	Intézkedés címe:	Segíts, hogy én is dolgozhassak!
B	Feltárt probléma megnevezése	Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése a településen.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Helyi, illetve a környező települési munkáltatók megkeresése, pályázati lehetőségek figyelése. Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése elsősorban a településen, ezáltal a fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Munkanélküliség csökkentés, települési támogatások csökkentése a településen.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés. A településen és vonzáskörzetében lévő munkáltatók megkeresése, munkalehetőségek felmérése. Pályázati lehetőségek figyelése. Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, helyi vállalkozókkal Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, helyi vállalkozók, munkáltatók, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Pályázati lehetőségek feltérképezése, célcsoport tájékoztatása, lehetőségek felmérése Munkahelyteremtés településünkön Munkanélküliség csökkentése, a termelés és szolgáltatás színvonalának növelése, települési támogatások mértékének csökkentése. A fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati, pénzügyi, infrastruktúra
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

19.

A	Intézkedés címe:	Ne félj részt venni!
B	Feltárt probléma megnevezése	Közösségi programok hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Szélesebb látókör kialakítása Kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása. Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés, a fogyatékkal élők felkutatása. Közösségépítés. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, pályázati koordinátor
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tájékoztatási csatorna kialakítása. Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Fogyatékkal élők közösségi életbe történő bevonása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	LL
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0.	I Településszintű probléma											
1.	Csatomahálózat fejlesztése Rákóczi falván	A településen nincs kiépítve belvízelvezető rendszer, ezáltal felgyűlik a csapadékvíz. Nagyobb esőzések után komoly problémát jelent a vízvezetés a településen	Csapadékvízvezető hálózat kritikus pontjának felújítása Csapadékvízvezetők összehangolása Belvíz-problémák megszüntetése	Településfejlesztési Stratégia Településrendezési Terv Településfejlesztési Konceptio	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptio	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázati tervdokumentáció elkészítése/ Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vétel engedélyezése	Polgármester, jegyző, pályázati ügyintéző	2028. december 31.	érintett lakosság ingatlanjain mérséklődik/megszűnik a belvíz a település belvizzel érintett göcpontja -in megszűnik a belvíz a település egészén megszűnik a belvíz probléma	humán, pénzügyi, technikai	hosszútávú	nem releváns
2.	Infrastrukturális fejlesztések	A településen az intézményekhez vezető utak mellett	Egyenlő esélyű hozzáférés	Településfejlesztési Stratégia	Országos Fejlesztési és Területfej-	Pályázati lehetőségek	Polgármester, jegyző, pályázati	2028. december 31.	Megépített kerékpár-	humán, pénzügyi, pályázati,	Folyamatos karban-	nem releváns

	megvalósítása külterületi és belterületi szilárd burkolatú járdák, kerékpárutak építése, felújítása	nincs kiépítve kerékpárút, a meglévő szilárd burkolatú utak, járdák rossz állapotban vannak, amely nehezíti a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és balesetveszélyesek	biztosítása a szolgáltatások igénybevételéhez és balesetmentes közlekedés	Településrendezési Terv Településfejlesztési Konceptió	lesztési Konceptió	felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/ Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételkezés engedélyezése	ügyintéző		út/járda hossza A szolgáltatásokat igénybe vevők száma	infrastruktúra	tartás figyelemmel a klímaváltozásra.	
3	Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, kamerarendszer kiépítése/bővítése	A településen is növekszik a bűncselekmények száma	A településen élő lakosok biztonságérzetének növelése Bűncselekményszámok megelőzése csökkentése	Településfejlesztési Stratégia Településrendezési Terv Településfejlesztési Konceptió Bűnmegelőzési Stratégia	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési tervdokumentáció elkészítése/ Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vételkezés engedélyezése	Polgármester, jegyző, pályázati ügyintéző	2028. december 31.	Beepitett kamerák száma. A település lakossága.	humán, pénzügyi, pályázati, infrastruktúra	Folyamatos karbantartás	nem releváns
I A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
4	Tanulás az élhetőbb életért	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma	A célcsoport képzési lehetőségeinek feltérképezése, az igények	Rákóczifalva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló	Új Roma Stratégia (2019-2030)	felkutatni a munkanélkülieket, tájékoztatni a lehetőségekről (hirdetmények, szórólapok).	Polgármester, jegyző, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor	2028. december 31.	képzési létszám meghatározása munkanélküliség csökkentése.	humán, pénzügyi, pályázati, infrastruktúra	humán, pénzügyi, pályázati, infrastruktúra	nem releváns

			összegyűjtése Minél nagyobb részvételi arány A továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevételevel a célcsoporton belül a munkanélküliek száma jelentősen csökken			személyes elbeszélgetés) szükség szerint segítséget nyújtani			települési támogatások mértékének csökkentése a településen			
5	Munkahelyteremtés	Jóvedelmi helyzetük instabil	Helyi, illetve a környező települési munkáltatók megkeresése, pályázati lehetőségek figyelése. Munkahelyteremtés, elsősorban a településen, ezáltal a munkanél-	Rakóczi falva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló	Új Roma Stratégia (2019-2030)	A településen és vonzáskörzetében lévő munkáltatók megkeresése munkalehetőségek felmérése. Pályázati lehetőségek figyelése, munkahelyteremtésre irányuljon. Munkahelyteremtés a településen	Polgármester, jegyző, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor	2028 december 31	pályázati lehetőségek felterkepezése munkahelyteremtés településünkön, munkanélküliség csökkentése, a termelés és szolgáltatás színvona-	humán, pénzügyi, pályázati, infrastruktúra	folyamatos	nem releváns

			külség csökkentése. Foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás segítése. Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Munkanélküliség csökkentés, települési támogatások csökkentése a településen						lának növelése, települési támogatások mértékének csökkentése			
II A gyermekek esélyegyenlősége												
6	Vakáció!	A nyári szünetben a gyermekek felügyelete megoldott legyen.	A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése. A felügyelet megoldása az Óvoda.	Rákóczi falva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A településen lévő civil szervezetek, sportegyesületek, intézmények megkeresése, lehetőségek felmérése, adatgyűjtés	Polgármester, jegyző, Szociális Bizottság, pályázati koordinátor	2028. december 31.	pályázati lehetőségek feltérképezése gyermekek közösségi ellátása a nyári szünetben	humán, pénzügyi, pályázati	folyamatos	nem releváns

			<p>az Iskola, a Varsányi Községi Ház és Könyvtár és a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ segítségével.</p> <p>A nyári szünet hasznos eltöltése. Szabadidős programok, táborok szervezése.</p>			<p>Pályázati lehetőségek figyelése. Szakemberek bevonása, gyermekek közösségi ellátása.</p>			<p>ben a gyermekek felügyelete megoldott legyen hasznos programokkal szervezve</p>			
7.	Láss világot!	<p>A gyermekeknek nincs lehetőségük nyári, illetve külföldi utazásra</p>	<p>A lehetőségek feltérképezése, az igények összegyűjtése</p> <p>Kapcsolatfelvétel a testvérvárosainkkal</p> <p>Cseréttáborozás megszervezése, szabadidő hasznos</p>	<p>Rákóczifalva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló</p>	<p>Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)</p>	<p>A testvérvárosaink megkeresése, lehetőségek felmérése, adatgyűjtés.</p> <p>Pályázati lehetőségek figyelése.</p> <p>Szakemberek, szülők bevonása, gyermekek közösségi ellátása.</p>	<p>Polgármester, jegyző, Szociális Bizottság, pénzügyi csoport, pályázati koordinátor</p>	<p>2028 december 31</p>	<p>pályázati lehetőségek feltérképezése gyermekek táboroztatása más kultúrák megismerése, látókörük kiszélesítése</p>	<p>humán, pénzügyi, pályázati</p>	<p>folyamatos</p>	<p>nem releváns</p>

8	Zánkára fel!	A Zánkai tábor korszerűtlen, bővítésre és felújításra szorul	eltöltése. A Zánkai tábor korszerűsítése, energetikai fejlesztése, főzőkonyha kialakítása, épületek felújítása	Költségvetési koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Pályázati lehetőségek felkutatása/ Pályázatírás Létesítési terv dokumentáció elkészítése/ Engedélyeztetés Közbeszerzés Kivitelezés Pályázati ügyintézés Használatba vétel engedélyezése	Polgármester, jegyző, pályázati ügyintéző, pénzügyi csoport	2028 december 31	pályázati lehetőségek feltérképezése gyermek-táboroztatása	humán, pénzügyi, pályázati	folyamatos	nem releváns
9.	Segítsd a fejlődésem!	A hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő és a fogyatékkal élő gyermekek fejlesztése	Gyermekek számának felmérése Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal, Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése. A tanulási nehézség-	Rákóczifalva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Adatgyűjtés, gyermekek számának felmérése, lehetőségek feltérképezése Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal, Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése.	Polgármester, óvodavezető, iskolaigazgató, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ	2028 december 31	lehetőségek feltérképezése, adatgyűjtés gyermek-fejlesztése felzárkóztatása A tanulási nehézséggel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és	humán, pénzügyi, pályázati	folyamatos	nem releváns

			gel küzdő és fogyatékkal élő gyermekek iskolai sikeressége nőjön és javuljon a továbbtanulási esélyük						javuljon a továbbtanulási esélyük			
10.	Elj egészségesen!	Egészségtudatos életvitel hiánya, egészségvédelem	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés Előadások és egészségmegőrző programok szervezése Óvodás kortól egészségvédelmi programok megvalósítása. Sporttevékenységek lehetőségeinek bővítése. Tanuszoda létesítése. Egészségtudatos életre nevelés	Sportkoncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Adatgyűjtés, gyermekek számának felmérése, lehetőségek feltérképezése Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, fejlesztő pedagógusokkal, Szolnoki Pedagógiai Szakszolgálattal Felzárkóztatási fejlesztési programok szervezése, meglévő programok bővítése	Polgármester, óvodavezető, iskolagazgató, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ	2028 december 31.	Előadások és egészségmegőrző programok szervezése Sportlehetőségekkel kapcsolatos pályázatok figyelemmel kísérése. Gyermekkorban az egészségtudatos életmód szemlélet kialakítás.	humán, pénzügyi, pályázati	folyamatos	nem releváns

III A nők esélyegyenlősége												
11.	Tanulj a jövődért!	Alacsony képzettség.	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. Képzések, tanfolyamok szervezése. A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése	Rákóczi falva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Adatgyűjtés, problémák mértékének felmérése. Kapcsolatfelvétel a célcsoporttal, partnerekkel. Munkaügyi Központtal Képzések, tanfolyamok szervezése	Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor	2028. december 31.	A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése. Képzések, tanfolyamok szervezése. A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése	humán, pénzügyi, pályázati	folyamatos	nem releváns
12.	Családbarát munkahely.	Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely.	A problémák mértékének felmérése, adatgyűjtés, igényfelmérés. A célcsoport munkába állásának elősegítése. Munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.	Rákóczi falva Városi Önkormányzat Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi beszámoló	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Adatgyűjtés, igényfelmérés. Helyi munkaadók megkeresése. A célcsoport munkába állásának elősegítése. Munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.	Polgármester, jegyző, helyi vállalkozók, munkáltatók, pályázati koordinátor	2028. december 31.	Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a munkaadókkal. A vizsgált célcsoport munkavállalási esélyeinek növelése, munkahelyek családbaráttá tétele, szociális háló bővítése.	humán, pályázati	folyamatos	nem releváns

IV Az idősek esélyegyenlősége												
13.	Előre a jövőbe!	Informatikai jártasság hiánya	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Kapcsolatfenntartás, nyugdíjasok ismereteinek bővítése, informatikai képzések szervezése. Az idős és fiatal generációk összekapcsolása.	nem releváns	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősek és fiatalok felkutatása Képzések szervezése, lebonyolítása	Polgármester, jegyző, pályázati koordinátor	2028 december 31	Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal Képzések szervezése, lebonyolítása. Nyugdíjasok ismereteinek bővítése, képzések fenntartása, generációk összekapcsolása.	humán, pályázati	folyamatos	nem releváns
14.	Légy újra aktív!	Közösségi programok hiánya, egyedül élők elmagányosodása.	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Elmagányosodás megakadályozása Kapcsolatfenntartás, igény szerinti újabb közösségek létrehozása	nem releváns	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősek felkutatása. Közösségépítés Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztató csatorna kialakítása a közösségi programokról	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, pályázati koordinátor	2028 december 31	Tájékoztatói csatorna kialakítása Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal Közösségi programok szervezése, lebonyolítása	humán, pályázati	folyamatos	nem releváns

			. Közösségi programok szervezése Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülményeinek javítása.						Nyugdíjasok közösségi életbe történő bevonása, elmagányosodás megakadályozása.			
15.	Ne hagyd egyedül!	Az időseknek koruk, anyagi helyzetük és egészségi állapotuk miatt szükségük van házi/ház körüli segítségnyújtásra.	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal. Önkéntes segítségnyújtásban résztvevők feltérképezése. Önkéntes segítségnyújtás az idősek számára. A célcsoport életkörülményeinek javítása	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősek felkutatása. Közösségépítés Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról Gondosóra	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, pályázati koordinátor	2028 december 31.	Önkéntes segítségnyújtás gyakorlati megvalósulása. A célcsoport életkörülményeinek javítása. A kidolgozott programok és résztvevők száma növekszik gondosóra használók száma növekszik	humán, pályázati	folyamatos	nem releváns
16	Vegyél részt maradj egészséges!	Az egészségügyi szűrővizsgálatokon a részvételi arány alacsony.	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátá-	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Adatgyűjtés, igényfelmérés, az idősek felkutatása.	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség	2028 december 31.	Tájékoztatási csatorna kialakítása, a	humán, pályázati	folyamatos	nem releváns

			sok biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.		2030 (MNTFS 2030) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Közösségépítés Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Tájékoztatási csatorna kialakítása a közösségi programokról	Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, házi orvosok		célcsoport tájékoztatása. Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése az egészségük megőrzése érdekében			
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége:												
17.	Tégy az egészségért!	Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizs-	nem releváns	Országos Fogyatékos-sági Program (2015-2025)	Igényfelmérés, egészségügyi szakellátások biztosítása, lehetőségek feltérképezése Tájékoztatási csatorna kialakítása a szűrővizsgálatokról. Szűrővizsgálatok megszervezése, megvalósítása.	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, házi orvosok	2028. december 31.	Tájékoztató csatorna kialakítása, a célcsoport tájékoztatása. Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi	humán, pályázati	folyamatos	nem releváns

			gálatokról Az egészségügyi szolgáltatásokon, szűrővizsgálatokon való részvételi arány növelése.						arány növelése az egészségük megőrzése érdekében			
18.	Segíts, hogy én is dolgozhassak !	Munkahelyteremtés , állásbörze szervezése a településen.	Helyi, illetve a környező települési munkáltatók megkeresése, pályázati lehetőségek figyelése Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése elsősorban a településen , ezáltal a fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése Egyéb helyi	nem releváns	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Igényfelmérés A településen és vonzáskörzetében levő munkáltatók megkeresése, munkalehetőségek felmérése Pályázati lehetőségek figyelése Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, helyi vállalkozókkal Munkahelyteremtés, állásbörze szervezése	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, helyi vállalkozók, munkáltatók, pályázati koordinátor	2028. december 31.	Pályázati lehetőségek feltérképezése, célesoport tájékoztatása, lehetőségek felmérése, Munkahelyteremtés településünkön Munkanélküliség csökkentése, a termelés és szolgáltatás színvonalának növelése, települési támogatás	humán, pályázati, pénzügyi, infrastruktúra	folyamatos	nem releváns

			foglalkoztatási lehetőségek felkutatása Munkanélküliség csökkentés, települési támogatások csökkentése a településen						sok mértékének csökkentése. A fogyatékkal élők helyben történő munkába állásának segítése.			
19.	Ne fejl részt venni!	Közösségi programok hiánya.	Igényfelmérés, együttműködés kiépítése a célcsoporttal Szélesebb látókör kialakítása. Kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása. Közösségi programok szervezése. Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása, életkörülmények javítása.	nem releváns	Országos Fogyatékos-sági Program (2015-2025)	Adatgyűjtés, igényfelmérés, a fogyatékkal élők felkutatása. Közösségépítés. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása Tájékoztató csatorna kialakítása a közösségi programokról.	Polgármester, jegyző, civil szervezetek, Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, pályázati koordinátor	2028. december 31.	Tájékoztató csatorna kialakítása. Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel a célcsoporttal. Közösségi programok szervezése, lebonyolítása. Fogyatékkal élők közösségi életbe történő bevonása.	humán, pályázati	folyamatos	nem releváns

3. Megvalósítás

A 2018-2023 HEP Intézkedési Tervei közül az alábbiak valósultak meg:

- belterületi úthálózat
- óvodai és bölcsődei férőhely bővítése
- sportcsarnok felújítása
- orvosi rendelő felújítása

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

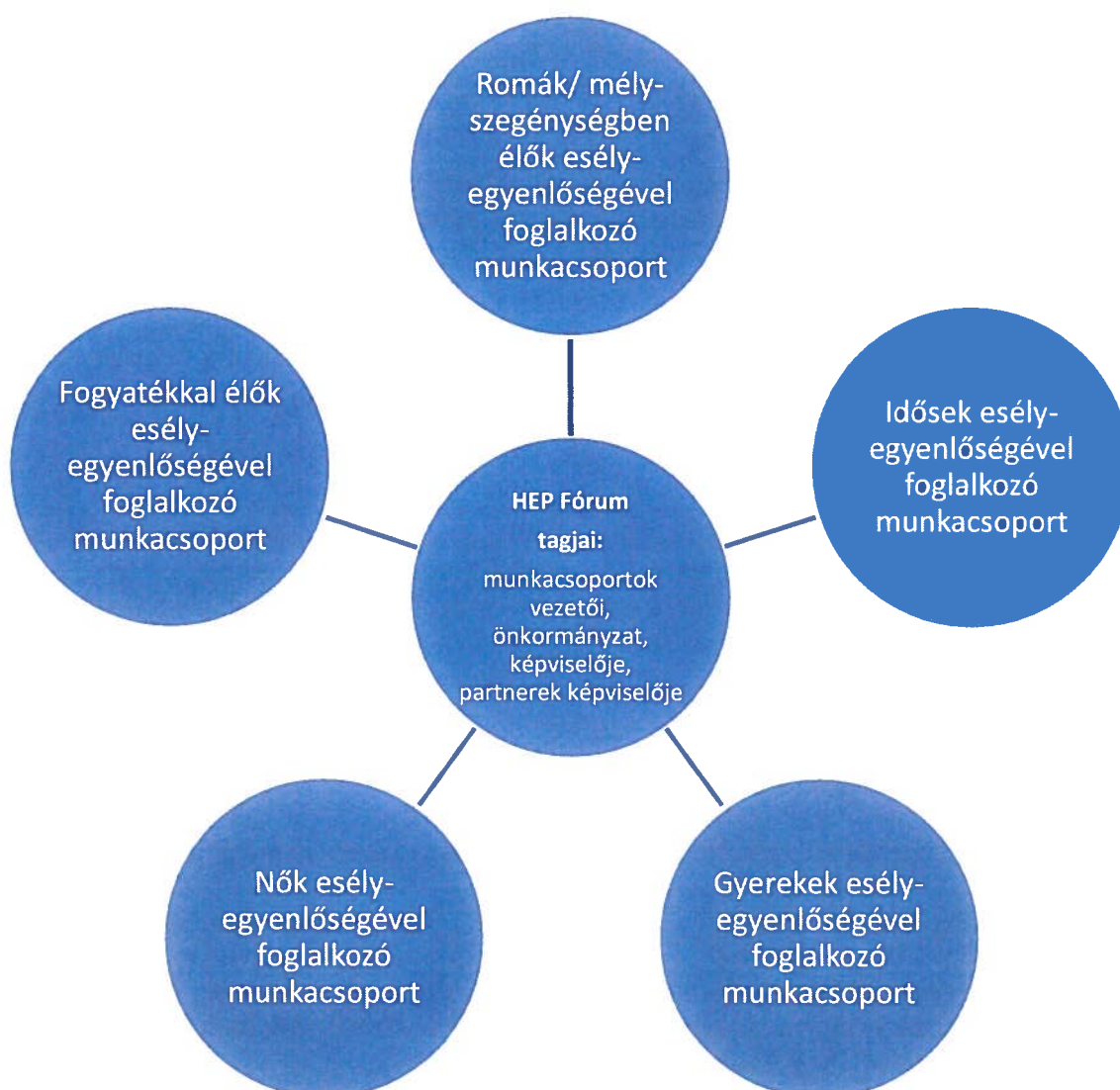
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a szociális ügyintéző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége a BM útmutató alapján

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Rákóczi falva Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Rákóczi falva Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 90/2023. (VI. 29.) határozatával elfogadta.

Mellékletek:

- képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

Rákóczi falva, 2023. június 30.

Dr. Túróczi Imre
polgármester

